Ára: 1 forint

XVIII. évfolyam 6. szám. *1962. február 8.*

Ludas Matyi

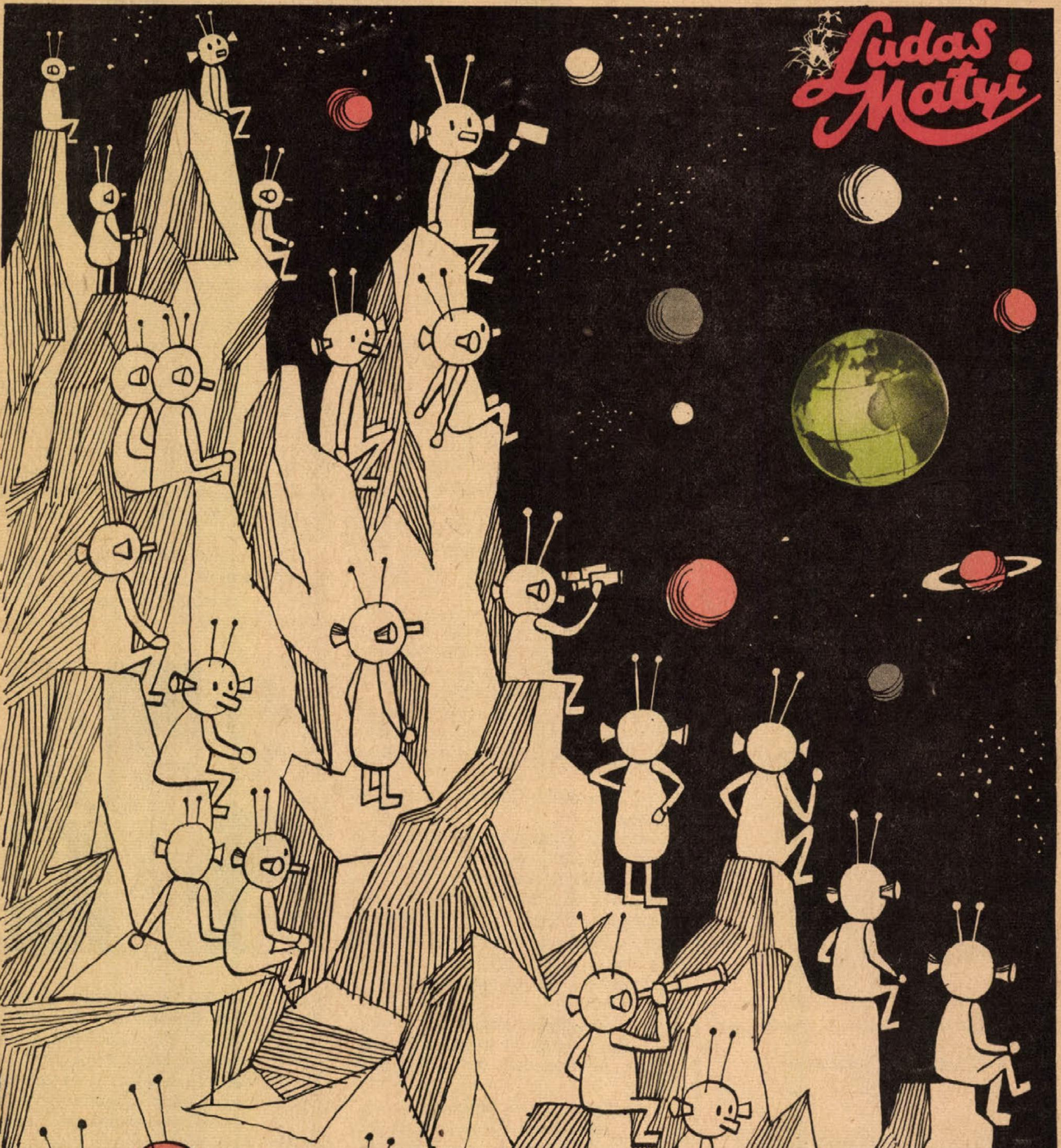

Kaján Tibor rajza

Világvége

Jegyüzér a Marson: Van még két jegyem a lelátóra...

A hegyesorrú cipő előnye

Gerő Sándor rajza

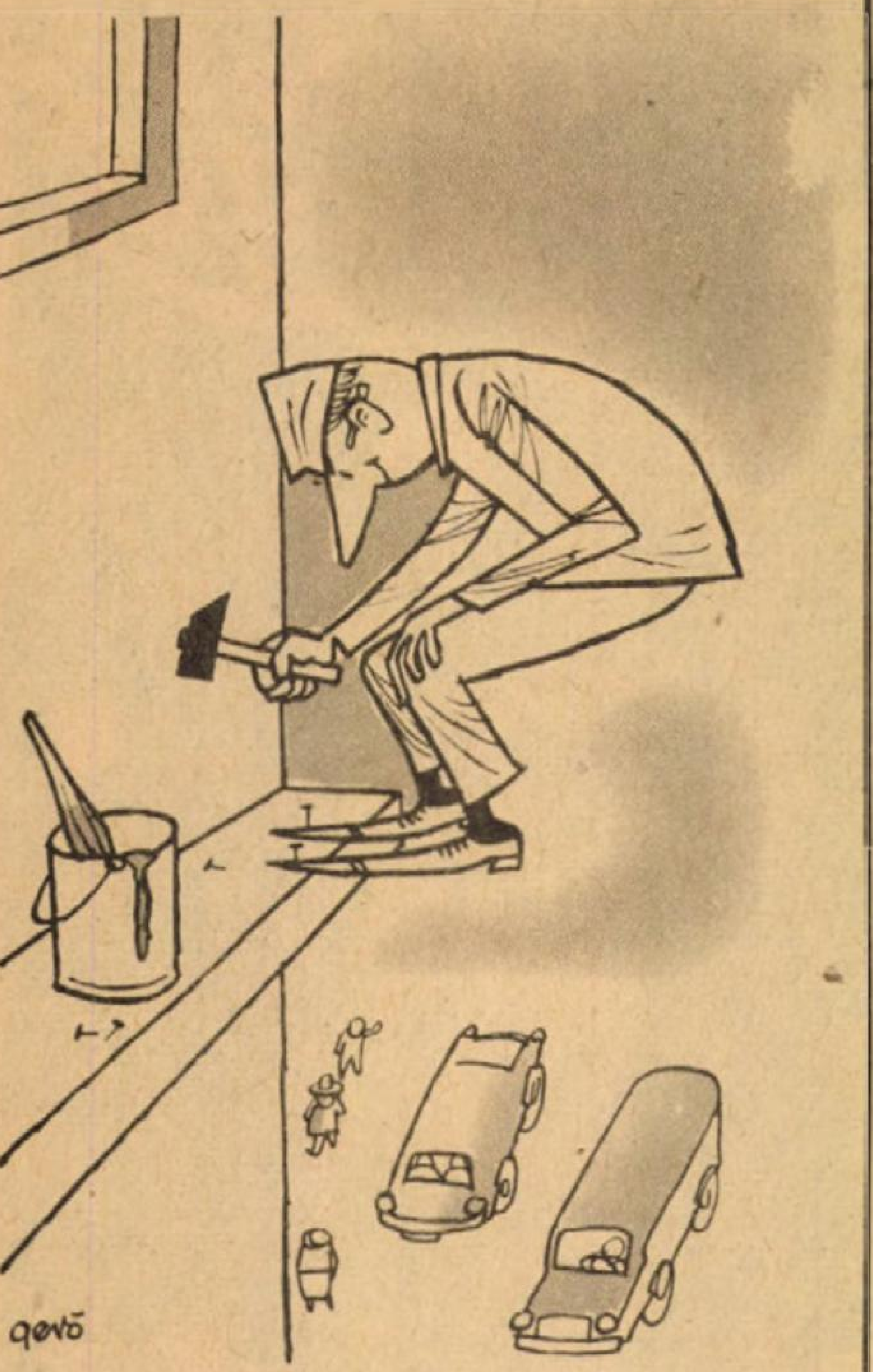

Magány

Kaján Tibor rajza

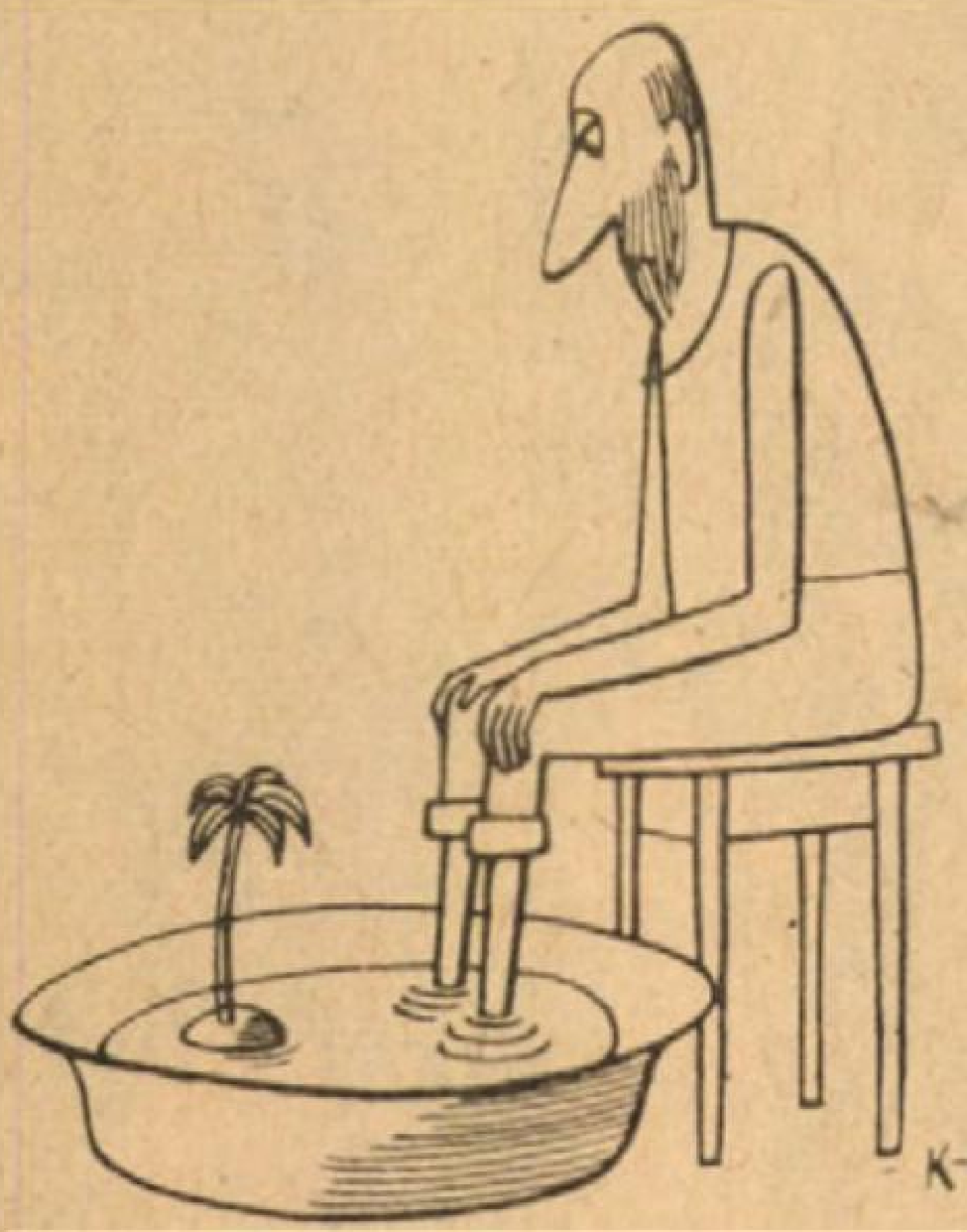

Ródlizók gondjai

Schwott Lajos rajza

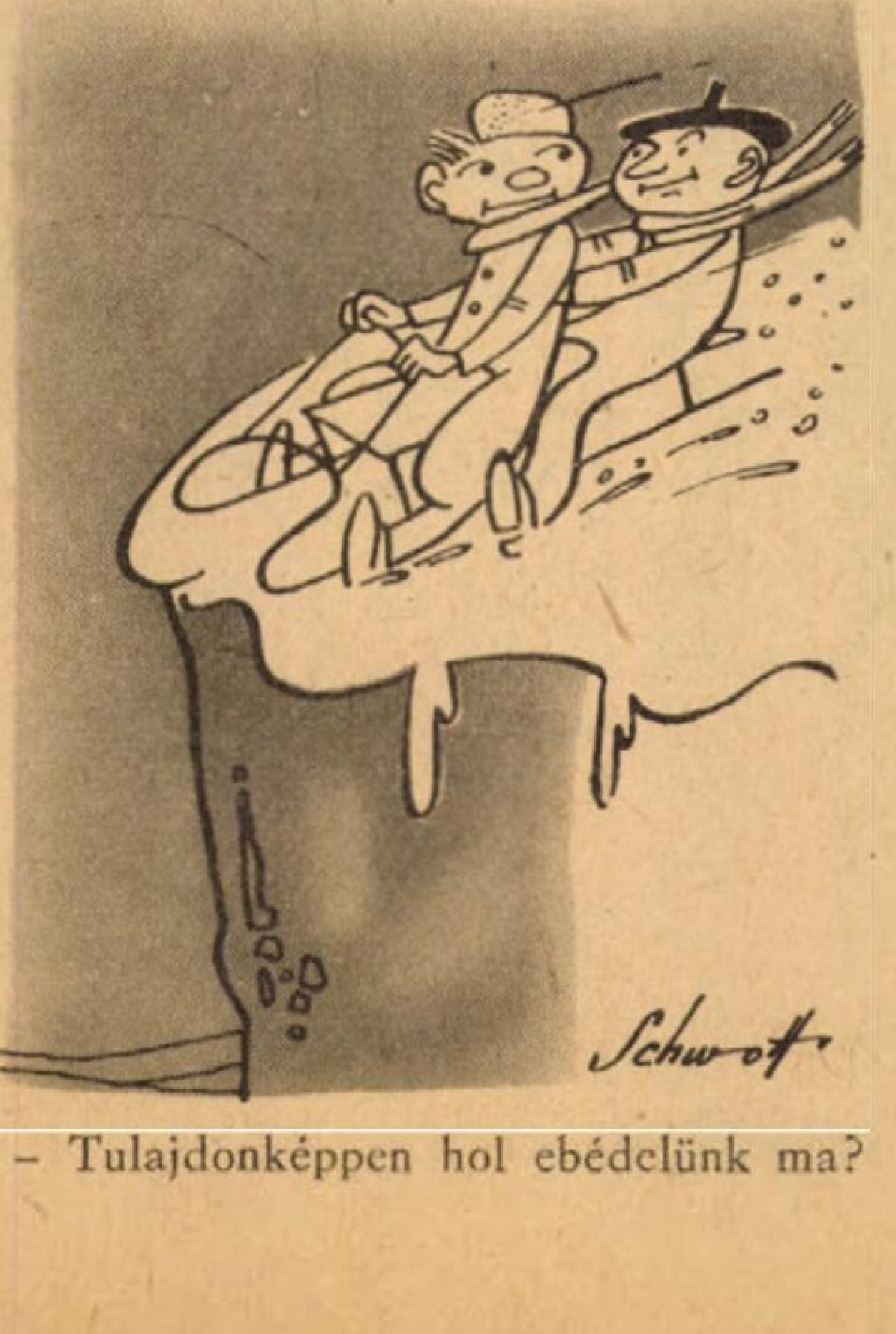

– Tulajdonképpen hol ebédelünk ma?

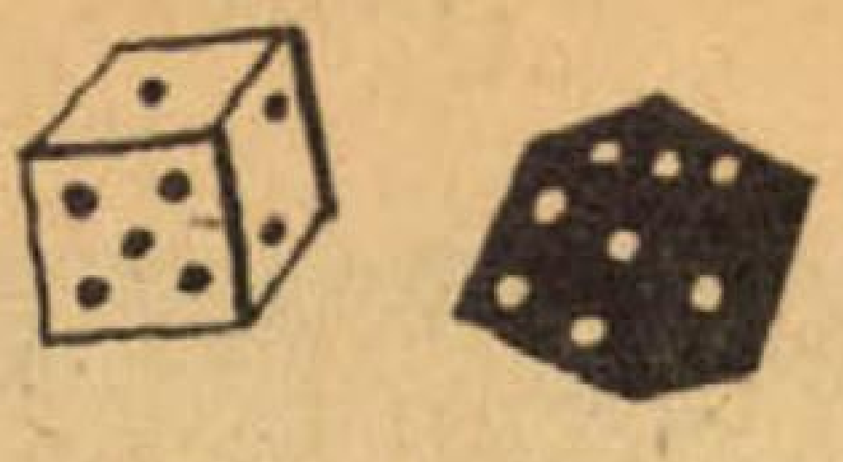

ELÉGTÉTEL

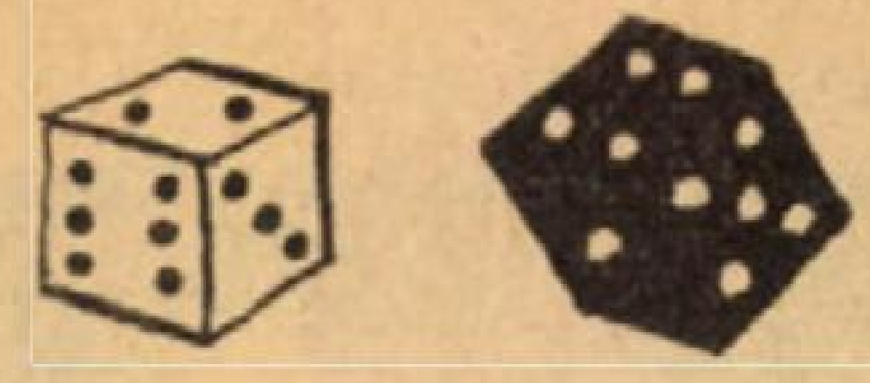

A napokban szemlét tartottam gyermekeim karácsonyra kapott játékai fölött, tanulságosságból, hogy vajon melyik játéknak volt sikere, melyik fajtának kevésbé. Tanulmányomhoz abból az okoskodásból indultam ki, hogy a jelenleg még ép, vagy legjobb állapotban levő játék volt a leghaszontalanabb ajándék, mert elsősorban a jó játék megy tönkre. Azzal játszanak, míg az unalmas játékot nem kezdi ki a gyermek vasfoga.

Így bukkantam a polcon egy társasjátékra, hibátlan, saját dobozában, hiánytalan játékfigurákkal. A társasjáték az érintetlenség látszatát keltette, és felcsigázta vele érdeklődésemet. A játék egyébként a „Kié lesz a kuckó?” címet viselte, és hat darab különböző erdei állat tartozott hozzá, a játékosok képviselőiként.

Kisebbik leányomnak ezekután felvetettem azt a gondolatot, hogy társasjátékozzunk egyet a kuckóval. Ő mindjárt egy sereg egyéb játékot javasolt a kuckó helyett, megerősítve következtetésem helyességét, hogy a fenti játék nem tartósságánál, hanem élvezhetetlenségénél fogva örvend ilyen jó egészségnek.

— De miért nem szeretsz játszani ezzel a kuckóval? — kérdeztem most már nyíltan leányomat. Azt felelte rá:

— Azért, mert mindig az nyer, aki a mackó.

Mindjárt arra gondoltam, hogy a gyerekek rosszul értették meg a játék szabályait, hibásan játsszák, és ezért nem szeretik. Hiszen minden társasjáték alapja az a kiindulás, hogy a játékosok egyforma eséllyel indulnak a játék elején, s mikor kit a szerencse, kit az ügyessége segít a győzelemhez.

— Ezzel fogunk játszani — mondtam leányomnak. — Most én elolvasom a szabályokat, és te leszel a mackó.

Kelletlenül ült a játékhoz, szórakozott unalommal játszott. Látszott rajta, hogy a gondolatai máshol járnak. Én voltam a bagoly.

Háromszor nyert egymásután a mackóval. Negyedszer nem a bagollyal, hanem a mókussal mentem. Akkor is ő nyert a mackóval. Az ötödik partit lányom zavartan elhárította, ne haragudjak, majd legközelebb, neki most közbejött valami sürgős dolog, az építőkockából kell valami izét építeni.

Éjfélkor a játékokhoz lopóztam, magamhoz vettem a „Kié lesz a kuckó?”-t, és ágyamba vittem. Felpolcoltam a hátamat, paplanomra terítettem a társasjátékot, felállítottam a játékosokat. Én voltam mind a hat állat.

Fél négyig háromszáznál több partit játszottam végig. Valamennyit a mackó nyerte. Kétszer nyertem a majommal, de egyszer csaltam, egyszer pedig szándékosan visszatartottam a mackót.

A játék szabályait olyan ostobán alkották meg, hogy minden esetben a mackó nyer! A játék tehát már a kezdés pillanatában eldőlt, az győz, aki a mackóval indul.

Elkeseredett haragot éreztem a játék iránt. Talán ez a játék az egyetlen, az utolsó támaszpontja hazánkban az osztálytársadalomnak, mely partiról partira szüli az igazságtalanságot. Ebben a játékban *a születés* dönti el a játékos sorsát! Aki mackónak születik, az nyer! Aki nem mackó, az lehet eszes, lehet ügyes, kitartó vagy becsületes, az csak veszíthet! Aki ezeket a játékszabályokat elfogadja, az mind veszít, ha nem mackó!

Másnap elővettem a játékot és a gyermekeimet. Azt mondtam:

— Nem játszottátok jól ezt a társasjátékot. Van ám ennek egy csomó egyéb szabálya is, nemcsak az, amit kiolvastatok belőle. Itt van például ez az acélgolyó. Ez véletlenül kimaradt a dobozból. Ezzel a golyóval gurítani lehet a mackóra. Ha eltaláltátok, a medve legközelebb nem léphet. Aztán hozzátartoznak még gombostűk is a pályához. A medve elé gombostűt is lehet szúrni, és oda a medve nem mer lépni. Azonkívül ez a dobókocka sem volt becsomagolva a dobozba. A kisebb erdei állatok dobnak a kockával, a medve nem, és ahányat dobnak, annyival hátrazavarhatják a medvét.

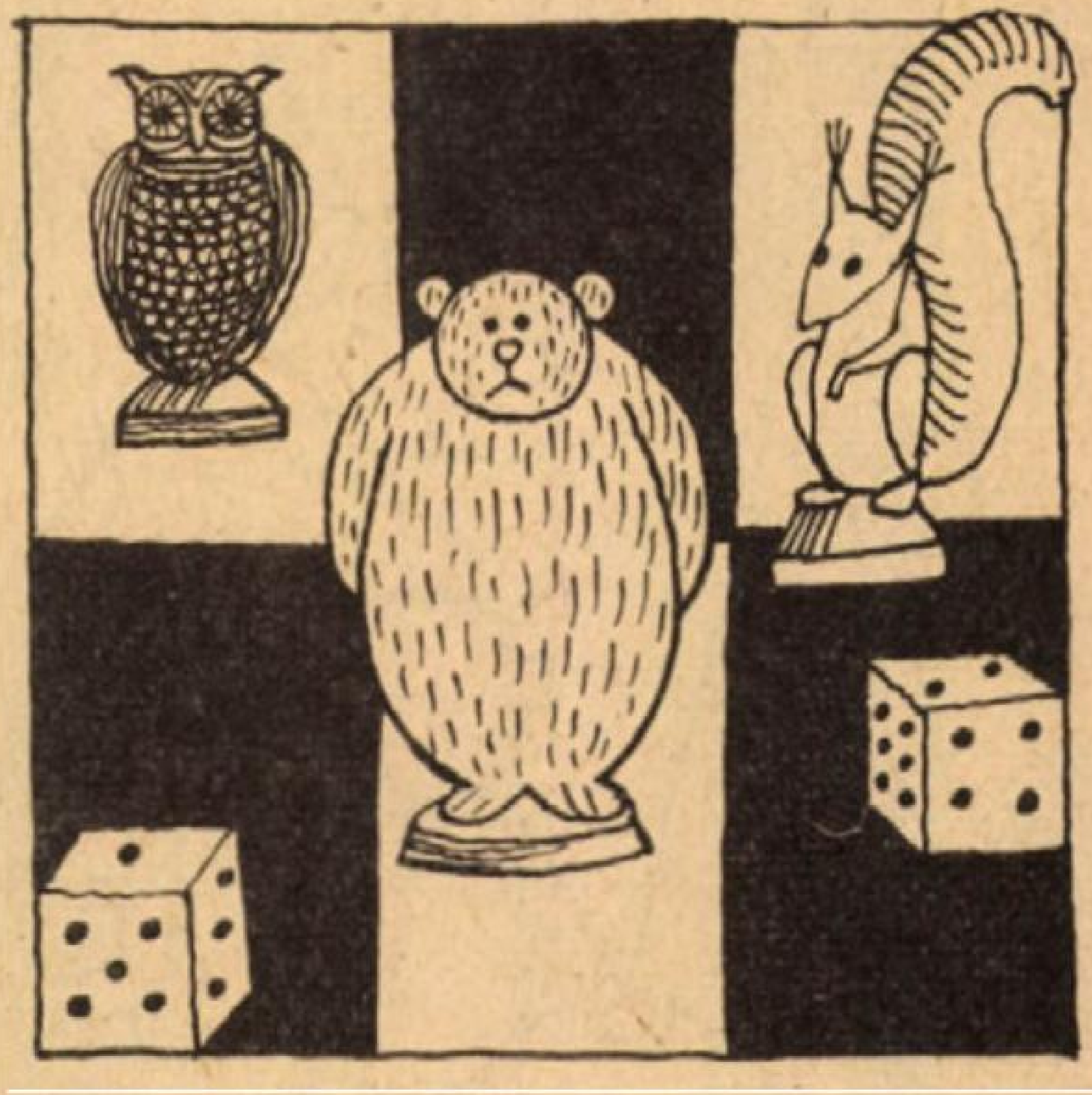

A felszabadulás vihara söpört át a „Kié lesz a kuckó” játékszabályain. Néhány nap múlva kezembe vettem a *tépett, megfakult* pályát. Szúrt és lőtt sebek szántották fel. A mackónak nem volt már feje, elgörbült a talpa is.

El voltam rá készülve. A forradalmak nem járnak áldozatok nélkül.

Somogyi Pál

TÉMA AZ UTCÁN

Homokvári Balázs, a jeles fiatal író már régen kiment az életbe, de a mindennapi élet valahogyan nem tudta megragadni a képzelőerejét. Új regénye az őskorban, színdarabja a világűrben játszódott, mellékesen baktériummeséken dolgozott, kis és nagy baktériumok számára.

— Minek ez a rengeteg fantasztikum? — kérdezte tőle a lektora. — A téma az utcán hever, csak le kell hajolni érte.

Homokvári elgondolkozva ment ki az utcára, s életében először tekintetét nem a csillagos égre szegezte, hanem a földre, pontosabban az aszfaltra. Sokáig hiába kószált a Nagykörúton, aztán... aztán egyszerre csak izgalom fogta el. A téma ott hevert a földön, csak le kellett hajolni érte.

Először mohón le akart hajolni, aztán hirtelen meggondolta magát. Hátha meglátják. Óvatosan körülnézett. Az emberek mérges arccal jártak-keltek, mint rendesen. De ha lehajolok, gondolta, akkor felfigyelnek, s firtatni kezdik, hogy mit találtam, mit vettem fel. Nem olyan egyszerű ez a dolog. Mi lenne, ha a témát óvatosan a fal tövébe rugdosná, s ott venné fel, mintha a cipőzsinórját igyekezne megigazítani.

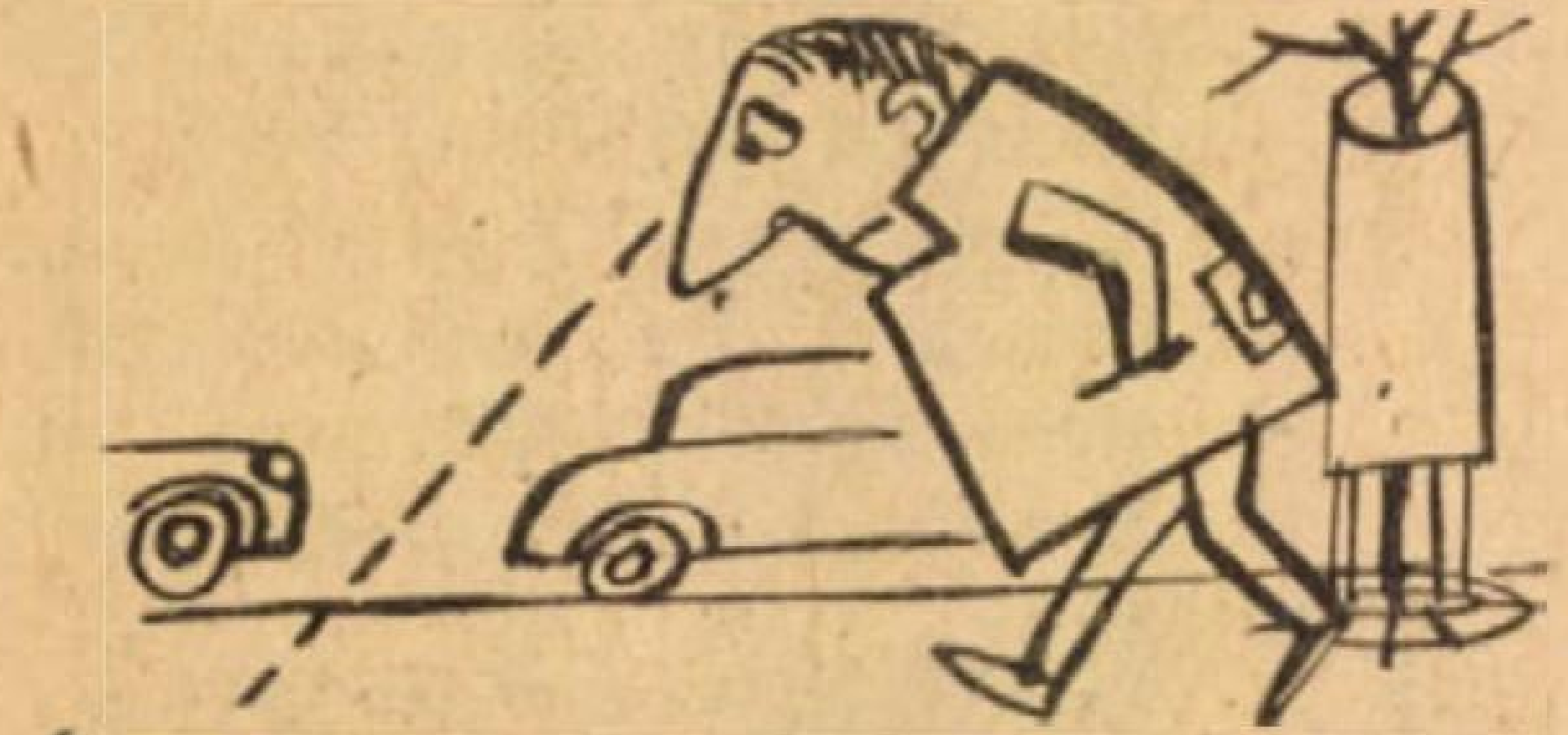

Óvatosan egyet bele is rúgott a témába, a téma azonban feljajdult, majd így szólt: „Ilyenek a mai írók, így becsülik meg a mai témákat!"

Ez se jó, kesergett Homokvári. Egyre több kétség fogta el. Tulajdonképpen joga van-e neki ezt a talált témát megtartani? Be kellene szolgáltatni a Talált Témák Osztályára, ahol a jogos tulajdonosa átvehetné. Különben is ki tudja, kié volt ez a téma, talán naturalizmussal van megfertőzve. Hm, hm, mit csináljon?

Végül döntött: lesz, ami lesz, lehajol érte. Sajnos azonban éles fájdalom nyilallt be a derekába, képtelen volt lehajolni. Most mi lesz? Íme, ilyen akadályokba ütközik az író. Megkérjen valakit? Ez megalázó egy alkotó számára. A legokosabb lesz otthagyni a témát, ahol van, s végre hozzáfogni regényéhez, amely azt a problémát vetné fel, hogy lehet-e őszinte barátság egy spirálköd és egy vírus között.

Már felemelkedett, amikor észrevette, hogy szembejön vele Kocsány Zénó, az ismert szimbolikus.

— Szervusz, Zénó! — köszönt rá. — Nem akarsz egy témát?

Kocsány rázta a fejét:

— Köszönöm, most dobtam el!

Feleki László

A kibic

Várnai György rajza

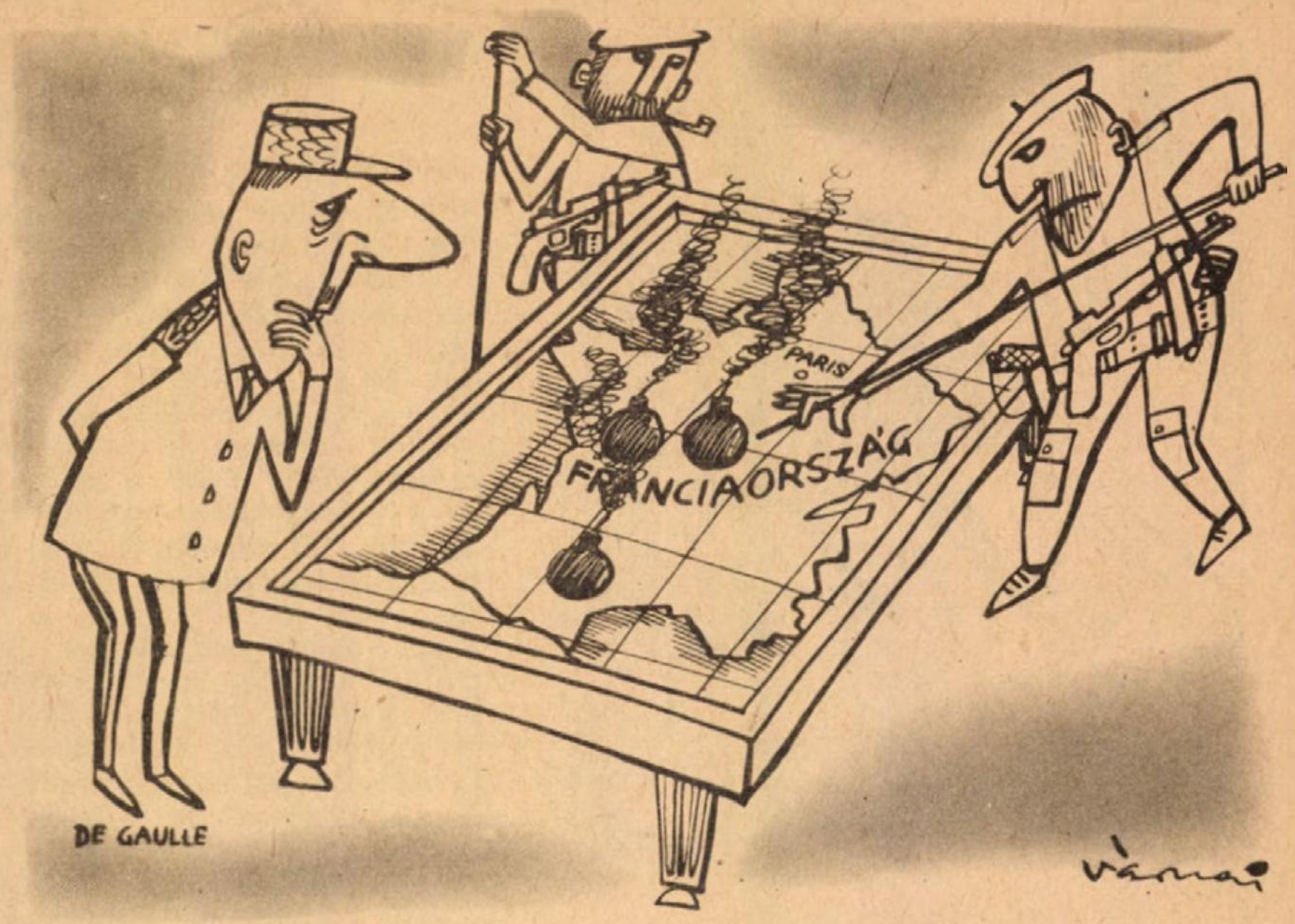

Tűnődés

Szűr-Szabó József rajza

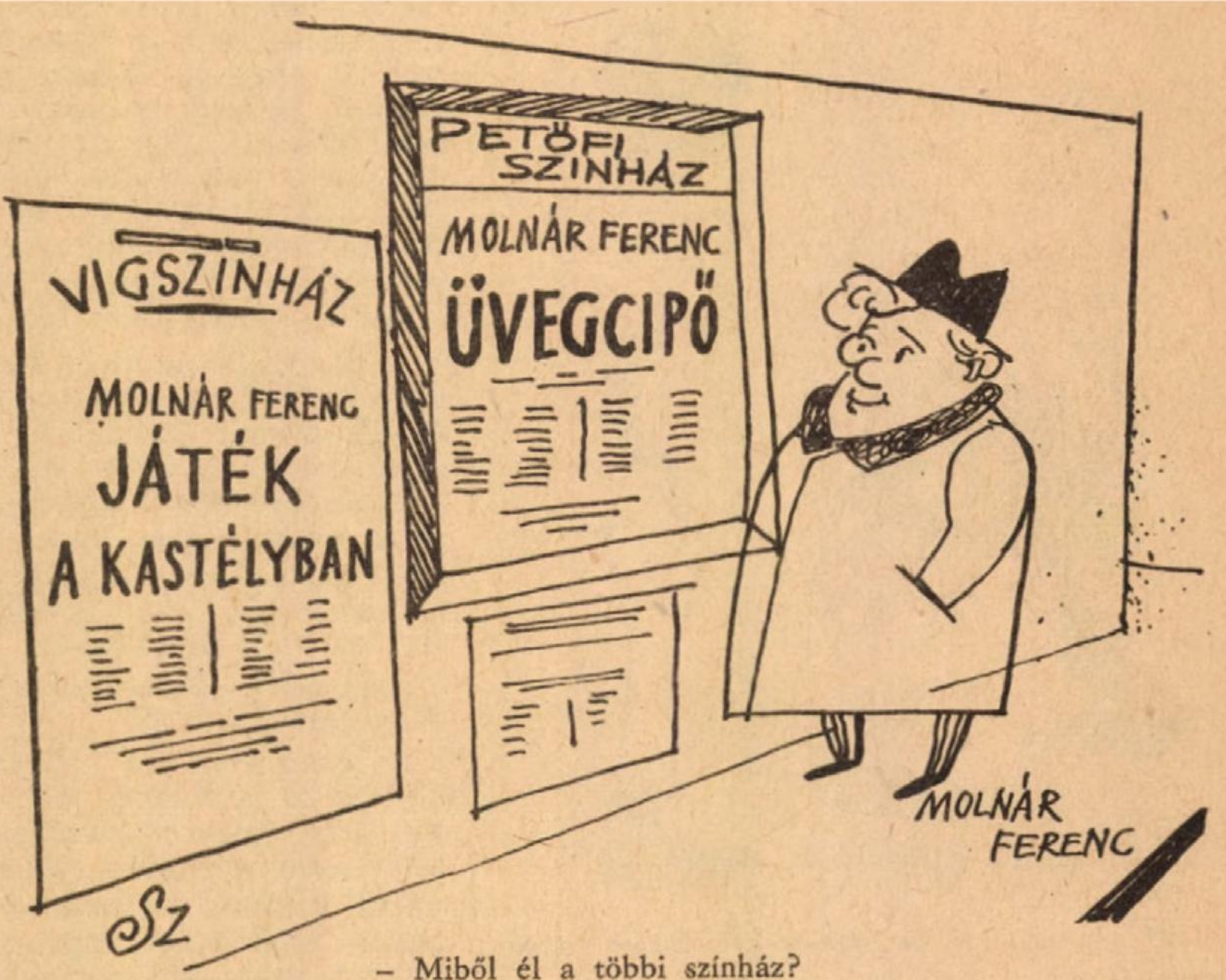

– Miből él a többi színház?

Korszerűsítik a Nyugatit

Sajdik Ferenc rajza

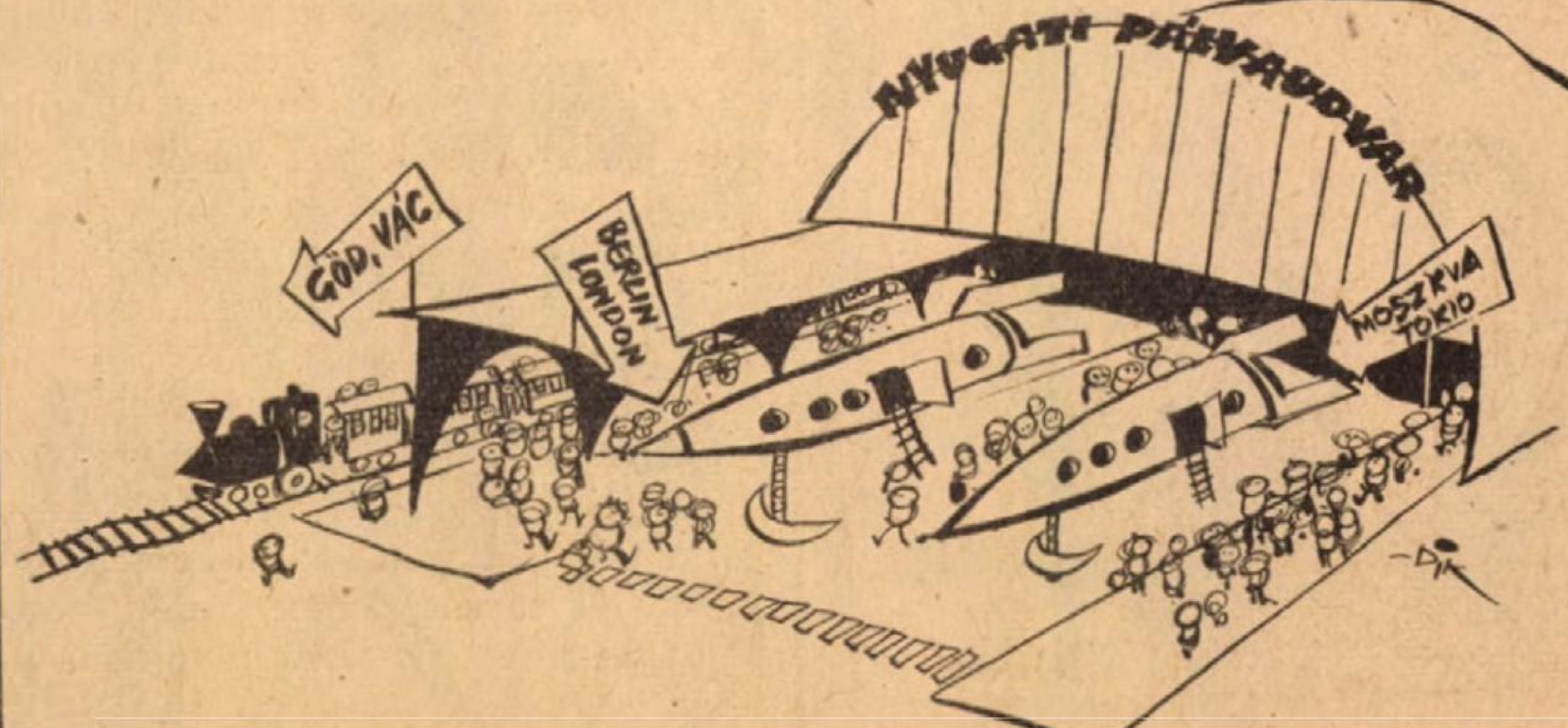

Gyenge csomagolás

Szegő Gizi rajza

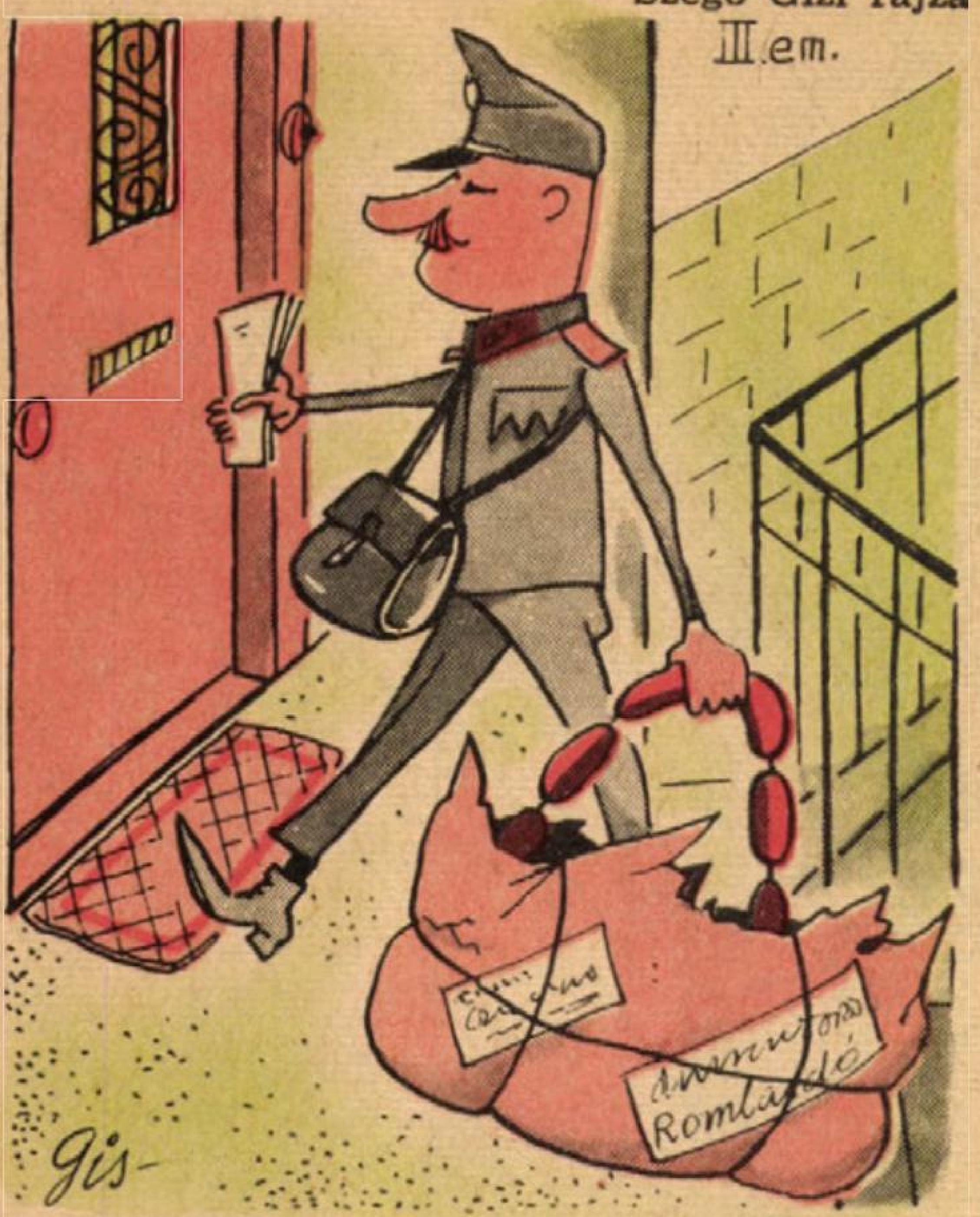

Magyar gyógyszer-export Afrikába

Vasvári Anna rajza

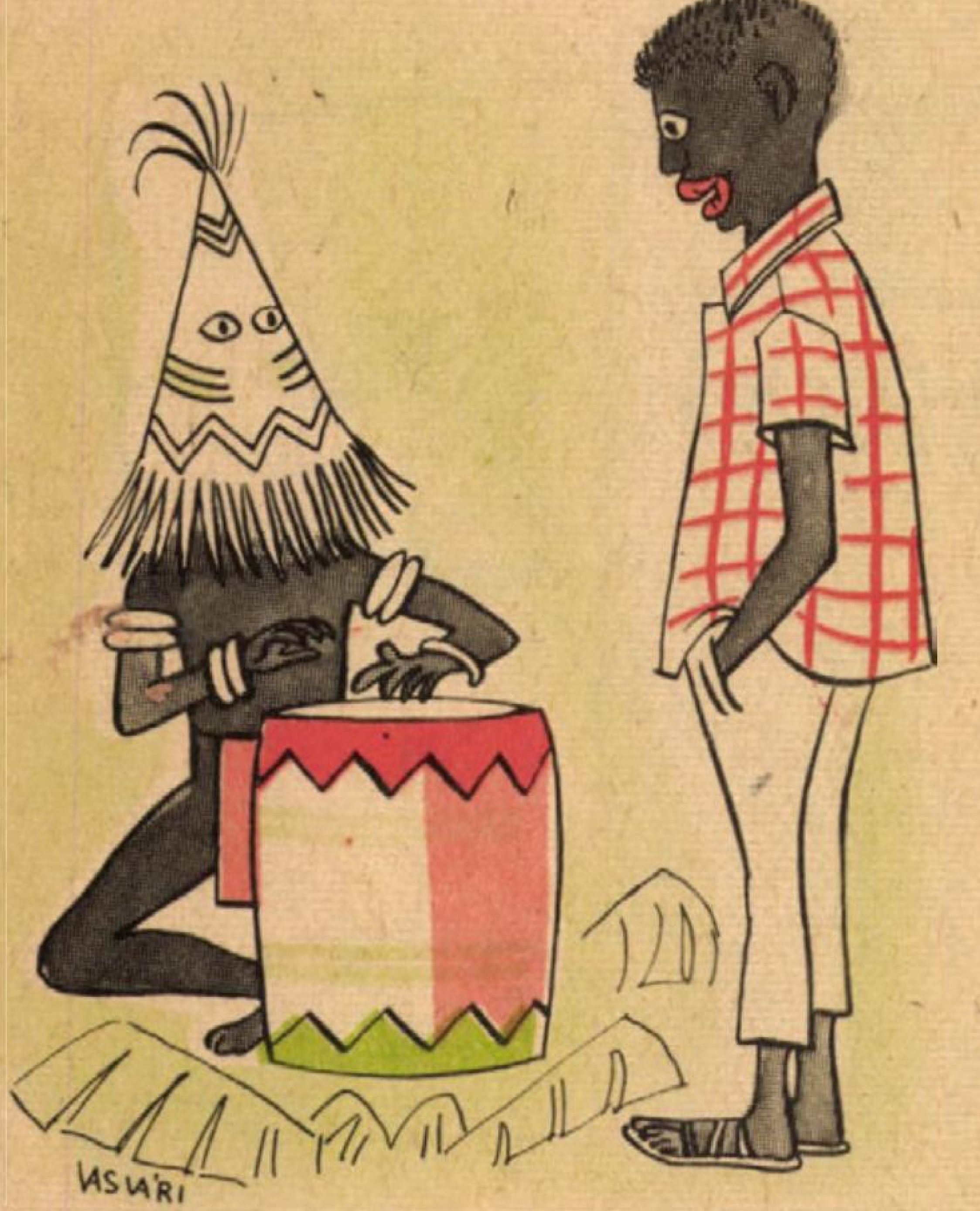

– Ó, varázsló, írj fel nekem Bé tizenkettőt és antineuralgicát . . .

LEVÉL a közvagyon védelméről

Kedves Főnök Elvtárs!

Ön kinevelte az Alközpontban Csopakinét, aki az első pillanattól kezdve az átlagosnál gyorsabb fejlődésről tett tanúbizonyságot. Ügyes volt, szorgalmas és értelmes. Amikor eljött az idő és kiváló vezető emberekkel fel kellett frissíteni mezőgazdaságunkat, az ön szíve nem indok nélkül repesett a boldogságtól: van egy Csopakinéja. Dicséretes dolog, hogy javasolta Csopakinét és megvált tőle, mert a köz java, a téeszek megszilárdításának programja fontosabb az ön számára, mint a saját hivatala. Így került Csopakiné, az ön hathatós segítségével a járás egyik téeszébe, az „Árpakalász"-ba, főkönyvelőnek.

Nemhiába volt Csopakiné az ön legjobb tanítványa, nemcsak szívesen vállalta a falusi életet, de nagy lelkesedéssel látott az „Árpakalász" felvirágoztatásához. A felvirágoztatás során, ahogyan az olykor egyes helyeken előfordul, Csopakiné kisebb-nagyobb szabálytalanságokat észlelt, de hamar rendet teremtett, csak éppen a pénztárossal nem boldogult és kénytelen volt önnek, mint felettes hatóságának, jelentést tenni. A pénztáros ugyanis sikkasztott, bizonylatokat hamisított és más efféle huncutságokat követett el.

A bejelentés után ön nem sokat tétovázott, megvizsgálta az ügyet és áthelyezte Csopakinét ugyancsak főkönyvelőnek egy másik téeszbe. Méghozzá egy mérleghiányos téeszbe, ahol majd megmutathatja, mit tud, ha már az előző munkahelyén olyan kiváló képességekről tett tanúságot.

Csopakiné tehát ment, a pénztáros pedig maradt . . .

Én nem ülök fel, kedves Főnök Elvtárs a szóbeszédnek és nem kutatom, hogy a pénztáros valóban azért maradt-e, mert az ön baráti köréhez tartozik. Ez különben is lényegtelen, mert egy újabb revízió során felfedett újabb szabálytalanságok miatt a pénztáros megkapta méltó büntetését: eddigi munkahelyén áthelyezték eddigi fizetésével — más beosztásba.

Nem tudom helyszűke miatt részletezni, mi minden is történt az ön legjobb tanítványával, Csopakinéval, csak annyit említek, hogy az ön intézkedései megviselték az idegeit, kórházba került s majdnem fél évig tartó idegösszeomlásából szerencsésen felgyógyulván, jelentkezett önnél. Vissza szeretne kerülni eredeti munkahelyére, az ön hivatalához. A jelekből ítélve, erre aligha kerül sor, amire Csopakiné abból következtet — szerintem nem minden ok nélkül —, amit néhány szóban ön mondott neki: „Miért jelentette a pénztáros manipulációit? Senki sem kérte magát arra, hogy a lopásokat felfedezze!"

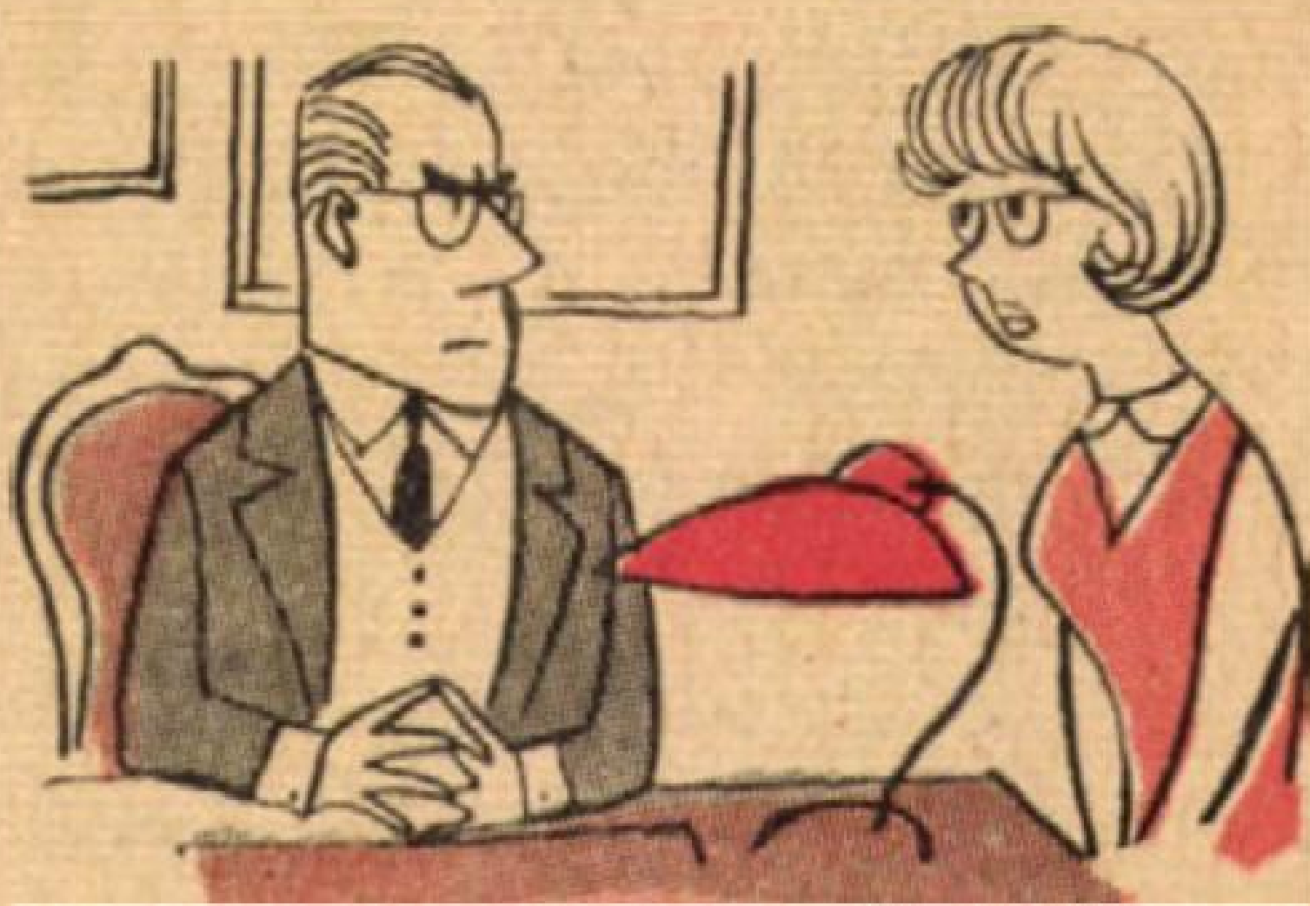

Az ön kényelmes álláspontjából a következőket tanultam meg:

1. A közvagyont csak akkor dézsmálják, ha tudunk róla. Ha dézsmálják, de nem tudunk róla, akkor nem dézsmálják.
2. A visszaéléseket nem kell bejelenteni. Ha nincs bejelentés, van nyugalom. Ha van bejelentés, mindjárt nagy a rumli.
3. Nem azt kell büntetni, aki a visszaélést elköveti, hanem azt, aki leleplezi.

Még szerencse, hogy az egész országban ön az egyetlen, aki ennyire szereti a saját nyugalmát és ilyen célszerű elveket vall.

Földes György

Jucika és az autókulcs

Pusztai Pál rajza

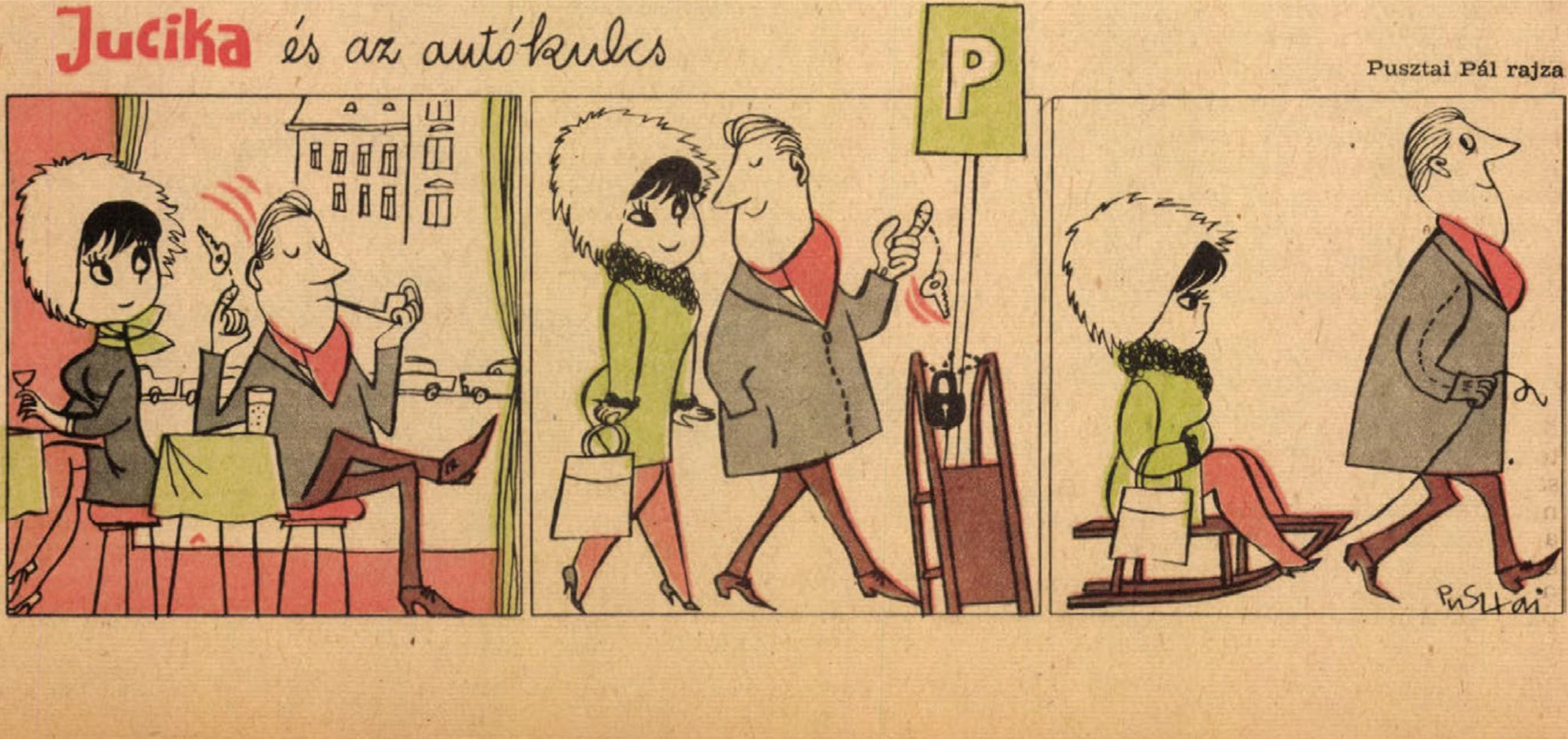

Pesti tudósítónktól

Újabb győzelem az antialkoholizmus széles frontján. Több italboltot kocsmává alakítanak át.

A víziók csak nem hagynak el. Valamelyik nap félálomban megjelent előttem a Lohengrin legdrámaibb jelenete, amikor Lohengrin a Grál-elbeszélés során leleplezi magát, s a csodálatos éneket ezekkel a megrázó szavakkal fejezi be:

— Én Lohengrin vagyok!

A király, Brabanti Elza, hercegek, grófok, nemesek összenéznek, s csodálkozva kérdezik egymástól:

— Lohengrin? Ki az?

Olvasom, hogy Nyugat-Berlinben felfújható teniszcsarnokot hoztak forgalomba. A hír annál is kínosabban érintett, mert már egy éve a szabadalmi hivatalban van egy hasonló találmányom, egy felfújható stadion, amelybe felfújható 100 000 néző fér be, leeresztett állapotban zsebretehető.

Jean Cocteau, a híres francia író nem képes elolvasni egyik regénye kéziratát, s most a párizsi egyetem három írásszakértőjét bízta meg azzal, hogy „fejtsék meg” kéziratát, mert szeretné kiadni. Érdekes, van író, akinek kiadják a művét, nyomtatásban jelenik meg, és képtelenség elolvasni. És elsősorban az írásszakértők nem tudják elolvasni, vagyis azok, akik értenek az íráshoz.

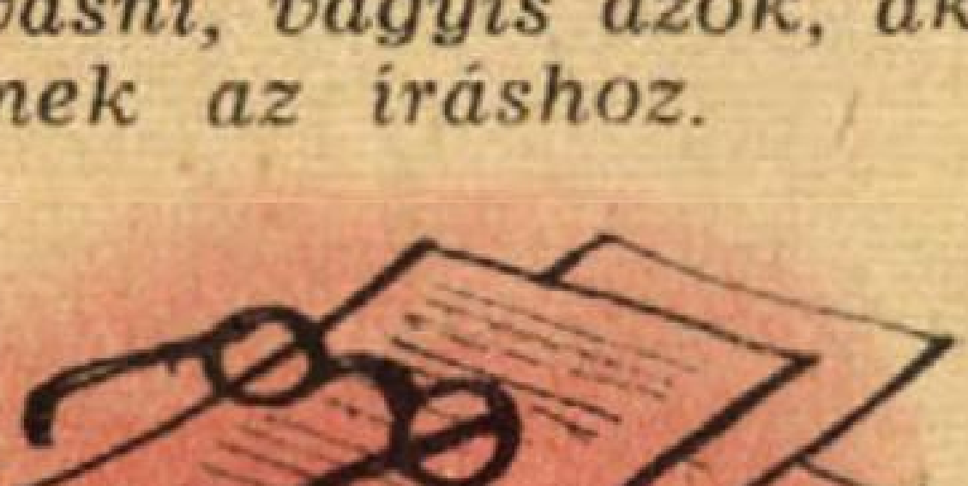

Több hete kifogásoltam, hogy a tapolcai gyorsvonaton nincs víz. Azóta más újság is foglalkozott a vonatok szárazságával. Csak a MÁV igazgatósága hallgat. Nem mosakszik. Igaz, nincs mivel. Se víz, se szappan, se törülköző.

f. l.

A konkurrencia nem alszik

Toncz Tibor rajza

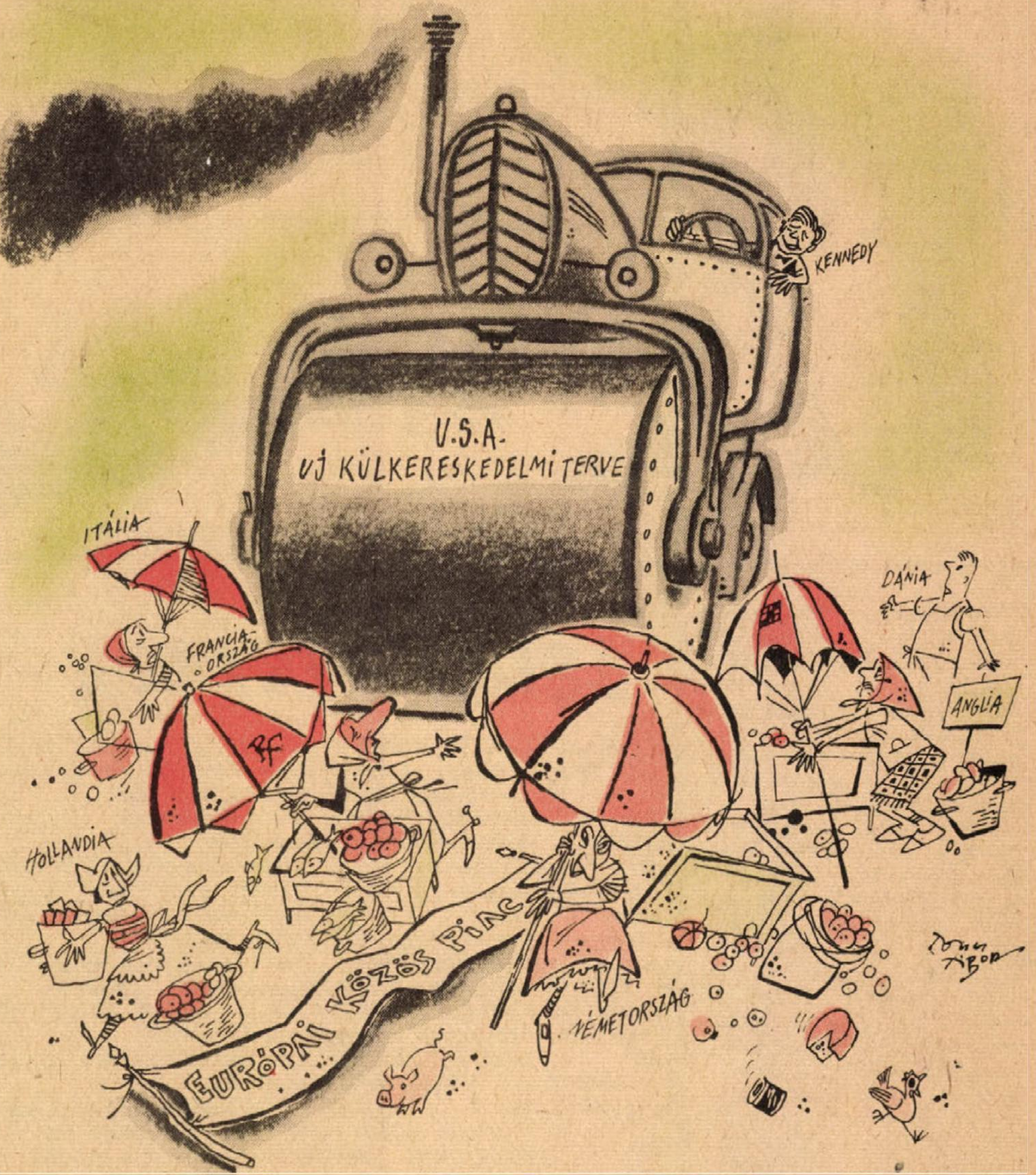

A többség nevében!

Elszomorító, hogy milyen hálátlanok az emberek.

Most már több mint két hete annak, hogy Illetékes Hely a Népszabadság hasábjain nyilatkozott az autóbuszmegállók ritkításának előnyeiről és rávilágított arra, hogy a megállók ritkítása a közönség 90 százalékának kedvez (mert a 7-es autóbusz menetideje 2—3 perccel rövidebb lett például) és csak a 10 százalék részére hátrányos, akik most többet kénytelenek gyalogolni. Két hete várom, hogy akad valaki a boldog 90 százalék közül, aki köszönő levelet ír az Autóbuszüzemnek, két hete keresem a lapok ilyen tartalmú rovataiban azt a néhány sort, amelyben valaki háláját nyilvánítja a közlekedés gyorsulásáért, hiába. Csak az a 10 százalék ír mérgesen és felháborodva és könyörögve és magyarázva. A 90 százalék, a szerencsés 90 százalék hallgat, mint a csuka. Pedig a jótéteményért köszönet dukál! Hála! Elismerés!

Elkeseredve az emberek hálátlanságán, tegnap az alábbi expresszlevelet írtam az Autóbuszüzem igazgatóságának:

Kedves elvtársak!

Engedjék meg, hogy annak a 90 százaléknak a nevében, akik a közlekedés gyorsításában részesültek, megköszönjem körültekintő intézkedésüket, amellyel a 7-es autóbusz néhány megállóját likvidálták. Ennek köszönhetem, hogy kerek másfél perccel hamarabb érek el a munkahelyemre, mint annak előtte. Régebben pontosan hét órakor kellett felkelnem, de az az idő már elmúlt! Amióta a megállók egy részét megszüntették, hét óra után másfél perccel kell kimásznom a jó meleg ágyikómból, s azt a másfél percet, azt a jó kis pluszt, amelyet még alvással és nyújtózkodással tölthetek, önöknek köszönhetem. Barátaim azt állítják, hogy amióta reggelente másfél perccel többet lustálkodhatom, pihentebbnek látszom, arcom teltebb és simább. De magam is úgy érzem, hogy jobb kondícióban vagyok s valamit híztam is. Hiába, a reggeli heverészés aranyat ér! Fogadják hálás köszönetemet. Tisztelettel:

t. l.

Algériában

Gerő Sándor rajza

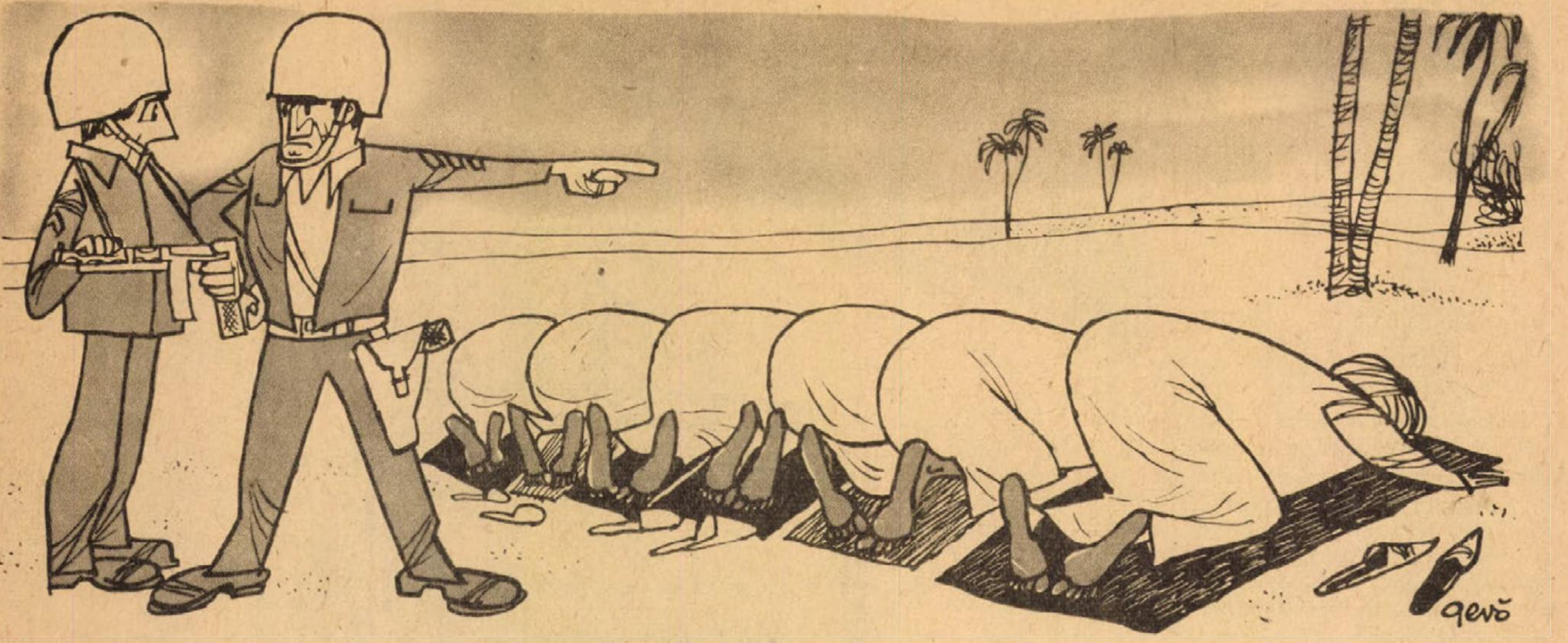

– Tartóztassa le őket, kelet felé imádkoznak!

LELKI DIVATOK

Nemcsak a zakó vonala és a szoknya formája változik hóbortos szeszélyek szerint, hanem minden kornak megvan a maga lelki divatja is. Goethe korában vörös frakkban és világfájdalmas arccal jártak az ifjoncok, mintha csak ők cipelték volna cingár vállukon a világ minden gondját-baját. Egy időben a szemöldökráncolás volt nagy divat, amely mögött konkrét harcosság, engesztelhetetlenség lapult, mint lelki állapot. Ezt a pszichikai magatartást a lelki lezserség fúrta meg, utóbbi pedig az erős egyéniség, a történelemformáló indulatok lelki növényeinek adta át a helyét. De ahogy a patentharisnya, a stóla, a kényelmes nadrág meg a kényelmetlen gombosszoknya kikopott a divatból, ez is meghátrált az újabb lelki divat előtt.

Találkoztam egy barátommal, egy jónevű fiatal énekessel, s minthogy mást nem tudtam tőle kérdezni, hirtelen azt kérdeztem, amit ezer éve szokás kérdezni ilyenkor: — Hogy vagy?

S ő azt felelte, amit erre újabban szokás felelni:

— Ki vagyok borulva!

Néztem, nézegettem, de úgy láttam, mindene a helyén van. Ő pedig látta vizsgálódásomat és tanácstalanságomat, és segítségemre sietett.

— Lelkileg, lelkileg... úgy vagyok kiborulva...

Elképzeltem a lelkét, amelynek kis fiókjai mind kihullottak a helyéről, és mint a fűszeres szekrényben a só, meg a gyömbér, a sáfrány meg a bors, itt a boldogság meg a harag, a szerénység és a szerelem hevert egy masszában összekeveredve. Az idegei pedig, mint rossz helyre kötött, lazán hagyott, túlfeszített vagy elrongyolódott huzalok keveredtek össze egyetlen kibogozhatatlan gombolyagba. Valami ilyesféle állapot lehet ez a kiborulás.

Míg ezen töprengtem, barátom vállára billentette a fejét, a semmibe fúrta révedező tekintetét és bizonytalan léptekkel elindult... el, neki egyenesen a pirosnak, a rendőrsípnak, a büntetésnek...

Csak motyogását hallottam a járdaszegélyen: — Egészen más lenne az ember, ha tisztességes szerepeket kapna! Valami szépet, nagyot végre már!

Ugyanezen a napon délután bejött a szobámba egy kolléga és hanyatt dobta magát a fotelszékben. Azt hittem összeesett.

— Vizet adjál! Vizet!

— Szóljak talán orvosnak?

— Nem segít! Se patika, se orvos! Ki vagyok borulva! Totálisan... Mert itt csak hajtják, hajtják az embert! Nincs megállás! Ehhez drótkötélidegek kellenek!

— De hiszen alig dolgoztál mostanában!

— Mert ki vagyok borulva...

— És mit lehetne tenni, hogy elmúljon ez az állapot? Mi segítene?

— Semmi más, csak fizetésemelés...

Este az egyik ultipartnerem bedobta a lapot és idegesen tépdesni kezdte maradék haját.

— Már ez sem megy! Ne haragudjatok, kiszállok.

— De miért? Mi az? Mi történt veled?

— Egyszerű: ki vagyok borulva.

— Hát embereld meg magad! Micsoda dolog az, elöttyedni, mint a sülttök?

— Majd megtudnád! Majd meglátnám, hogy birnád azt a tempót, ami nálunk van? Egyszer évvége, máskor év eleje, aztán hó vége, hó eleje. Otthon a gyerekek rágják a húsomat, meg az asszony molesztál. Belgrádot hozzam be neki a tévén! Valaki menjen le a boltba, valaki hozzon fát! A mai nap meg végképp betette a kaput. Prémiumot osztottak...

— No és, nem kaptál?

— Kaptam, kaptam, de inkább ne adták volna!

— Mennyi?

— Vacak nyolcszáz! Hát érdemes a lelkemet adni a munkába? Nézzétek, remeg a kezem. Nem bírok aludni. Reggel pizsamában akartam bemenni a hivatalba. Az anyósom vette észre... Kisasszony, hozzon egy deci konyakot!

Feldúlva indultam haza. Ez a három eset megrázott. Elhatároztam, hogy cikket írok az emberek idegeinek védelme érdekében. Igen, ki fogok borulni ebben az írásomban a kiborult emberekért! Kisvendéglő mellett vezetett az utam, kiszűrődött a nóta. No, nem kell azért elsietni. Betértem egy pirított májra, meg fél liter rizlingre. Az asztalom előtt tükör függött a falon, próbálgattam, milyen arcot kell vágni egy kiborult embernek. Úgy-úgy... behúzott nyak, kissé zilált haj, elhagyott arcizmok és félrehúzott nyakkendő. Újra meg újra próbáltam. Egy liter után egészen jól ment.

Csak éjfél után értem haza, szokatlan időben. Feleségem nézett rám.

— Mi történt veled? — kérdezte.

— Mi történt, mi történt? Ki vagyok borulva!

Másnap aztán tisztult fejjel végiggondoltam az egészet és megállapítottam, hogy valamennyi lelki divat közül ez a legpraktikusabb. Az énekes meg fogja kapni az áhított nagy szerepet; a kollégámnak elsején biztosan felemelik a fizetését; a könyvelő negyedévkor nagyobb summa prémiumot tesz zsebre. Ahogy nálam, otthon bevált a kiborulás, hivatalos helyen is beválik, csak nem kell abbahagyni, amíg észre nem veszi a főnökség!

Egyszóval érdemes ezért a szocializmusért egy kicsit kiborulni, csak nehogy nagyon beleélje magát az ember ebbe a lelki divatba!

Sz. Simon István

Világvége

Vasvári Anna rajza

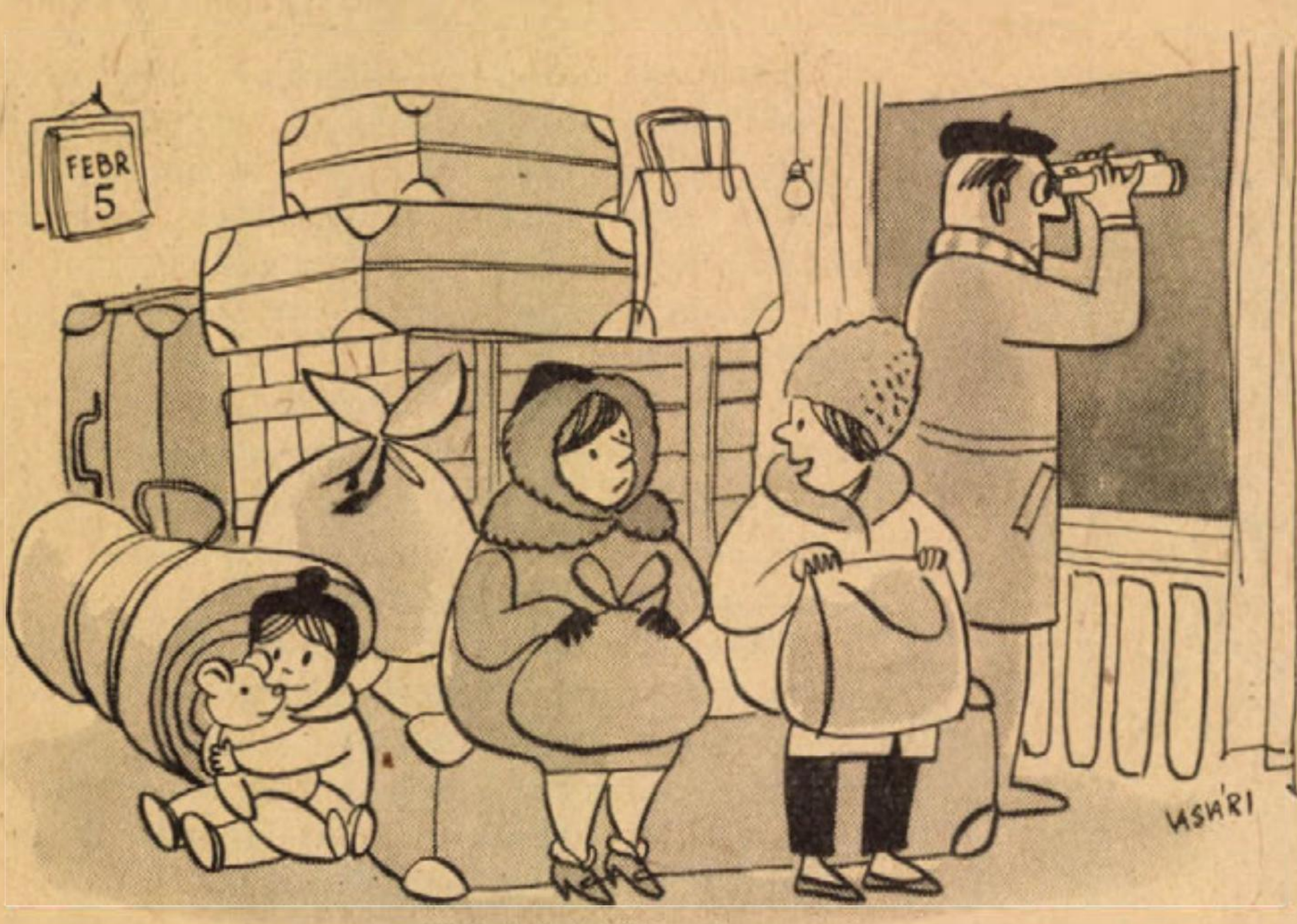

– Felütsz három tojást, félreteszed a sárgáját...

Február ötödike hajnalán

Erdei Sándor rajza

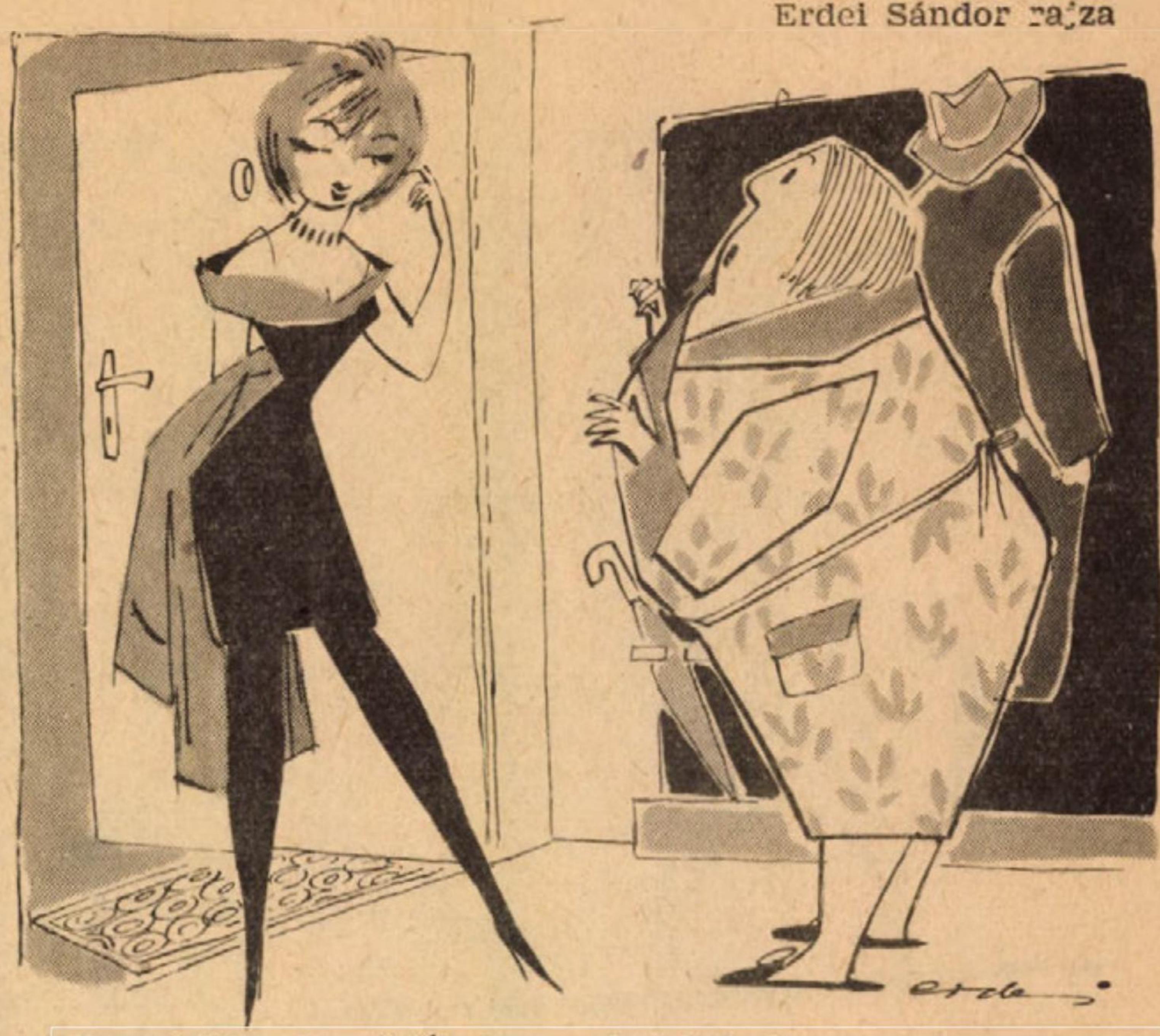

– Reggel jössz haza? És hogy nézel ki?
– Ne haragudj, anyukám, de gondoltuk, úgyis világvége lesz.

Import gépcsoda

Meglátogattam egy nagyvállalatot, hogy iparunk körültekintő munkájából, ésszerű gazdálkodásából okuljak.

A gyár igazgatója és fődiszpécsere kalauzolt végig az összes üzemegységeken, s legvégül egy hatalmas, csillogó gépet mutattak meg büszkén:

— Úgy nézze meg az elvtárs ezt a gépet, hogy a múlt héten még Londonban volt!

Úgy néztem meg. Majd ezt kérdeztem:

— És miért kellett ilyen gépet Angliából importálni?

— Mert az európai piacon ez a legmodernebb ilyen gép! Egyedileg gyártattuk le. Nyolc év alatt megtérül az a másfélmillió devizaforint, amibe került.

— Érdekes... — mondom. — A múlt héten látogatóban voltam egy gépgyárban, ahol sorozatban készitik az ugyanilyen gépeket...

— Fantasztikus! Hiába, ilyesmi Európában nincs... Ugye, Amerikában tetszett járni?... Vagy hol van ez a gyár? Japánban?

— Kispesten. Hogy lehet, hogy maguk erről nem tudtak?

— Sose járunk arrafelé, kérem... Erzsébeten lakunk!

— Na és kiadtak a gépre másfélmillió devizaforintot...

Szabadkozva félbeszakitottak:

— Nem mi tehetünk róla, kérem! A magyarországi gyárak nem küldenek prospektust a gyártmányaikról.

— Miért nem?

— Hát hogy megtakarítsák a nyomdaköltséget!

d—i

Számítási hiba

Toncz Tibor rajza

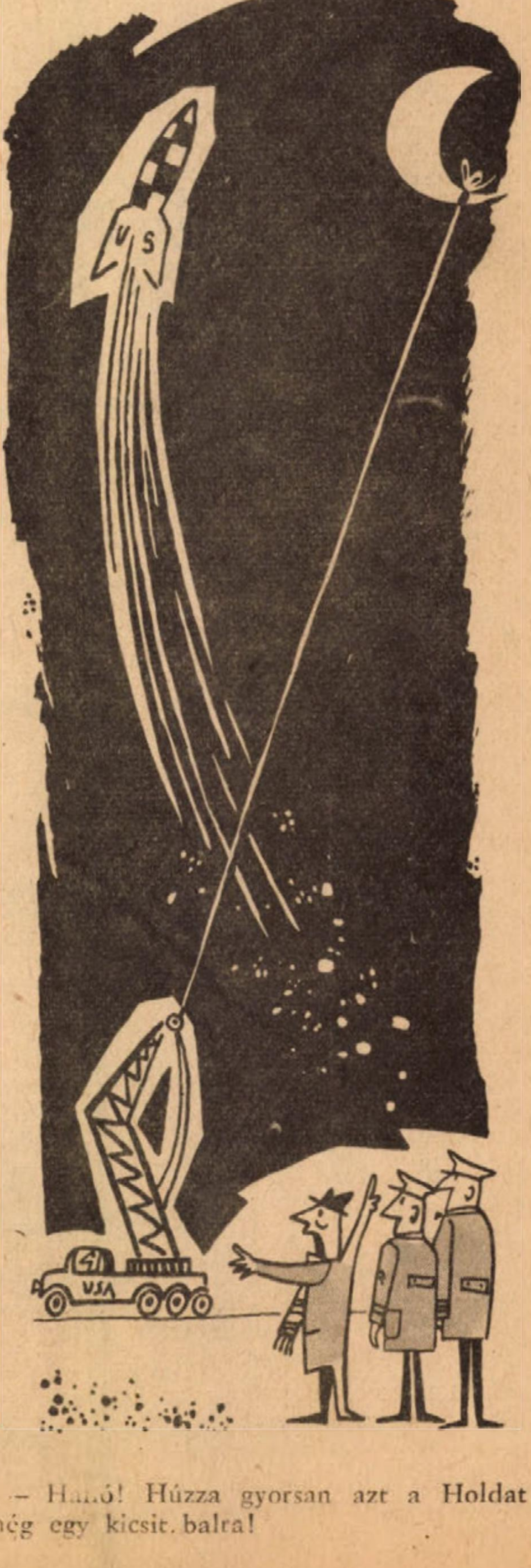

– Halló! Húzza gyorsan azt a Holdat még egy kicsit balra!

A rend teteje

Szür-Szabó József rajza

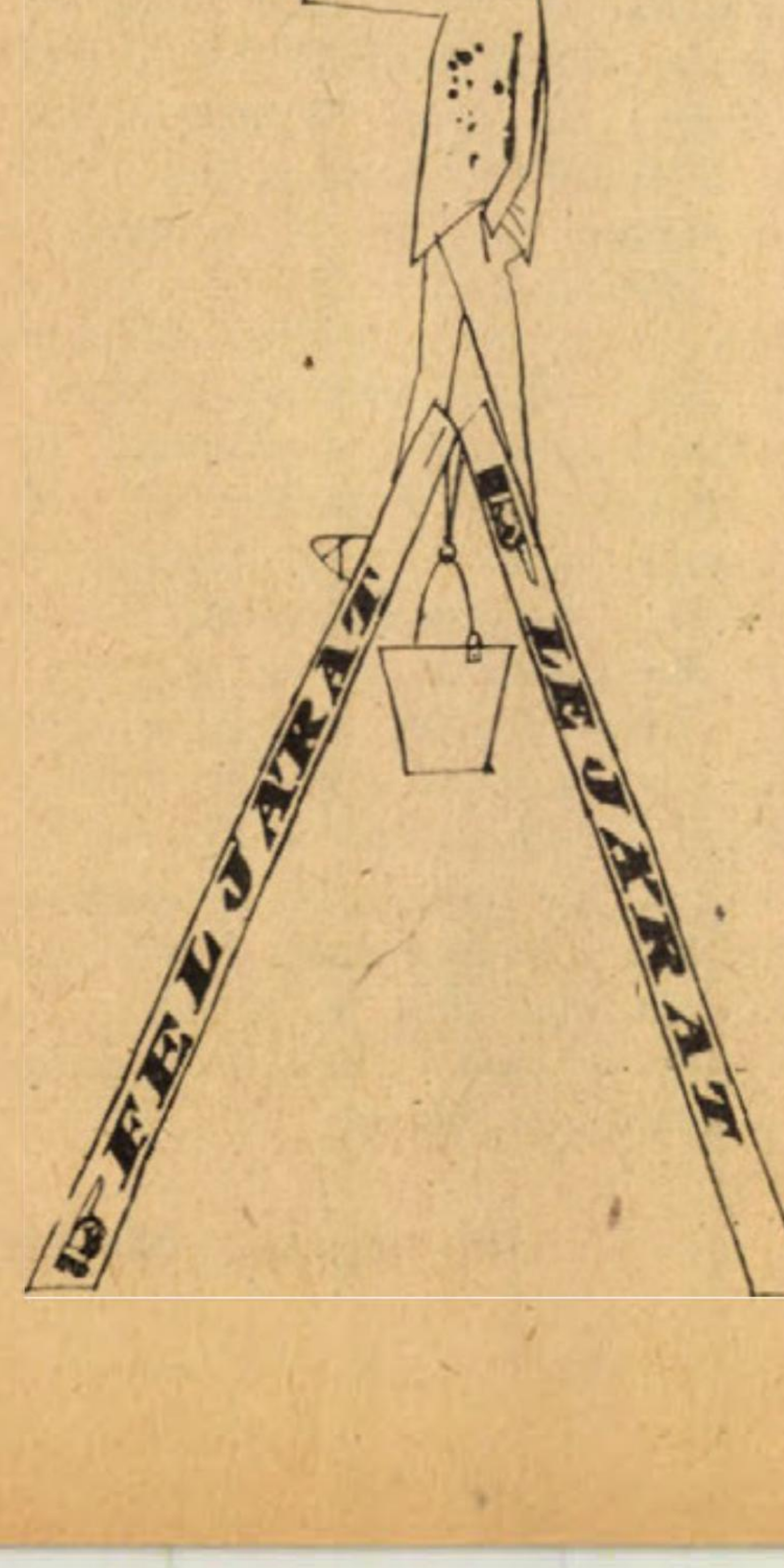

A FEJSZÁMOLÓ

Pataki Ferenc, a világhirű fejszámolóművész, a Német Demokratikus Köztársaságban vendégszerepelt, ahol a televízióban is fellépett.

— A stúdióban négy telefonkészülék is volt — mesélte baráti körben. — Drezdából, Lipcséből, Erfurtból, Weimarból hívtak fel, bemondták a feladványt, és nekem nyomban meg kellett adnom a telefonálóknak a választ. Egymás után közöltem a lipcsei Josef Schmidttel és a többiekkel a rész- és a végeredményt. Azután a műsor végén összefoglaltam a négy kérdező négy kérdését, újra elmondtam, hogy például Lipcséből azt kérdezték: 678 998 szorozva 472 557-tel, ennyi és ennyi. A részeredményeket is újra hibátlanul bemondtam. Azután megkérdeztem: „Stimmel, Herr... Herr... izé... elfelejtettem a becses nevét... Rossz a memóriám...

Nincs összeköttetése…

Toncz Tibor rajza

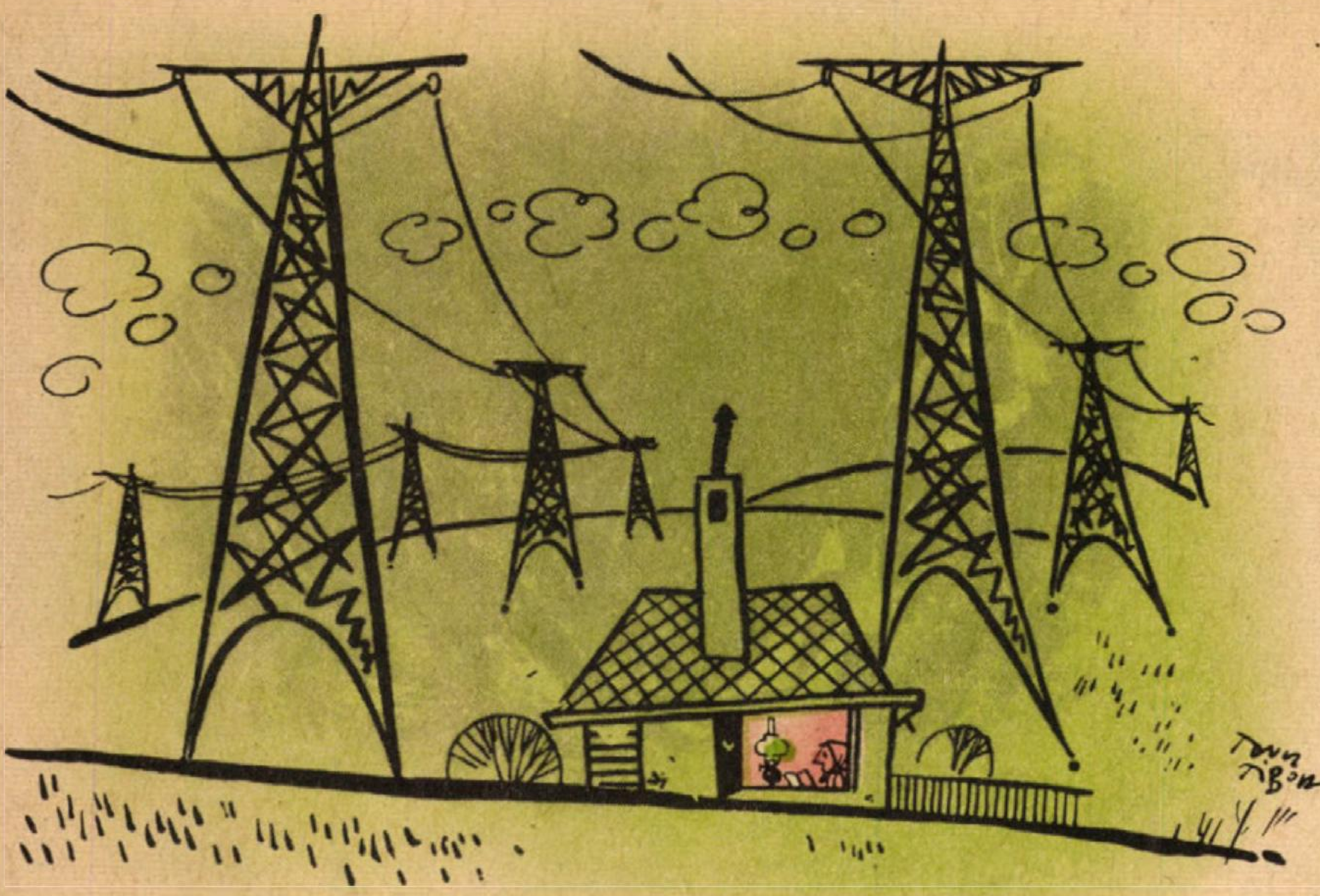

Irodalmi pályázat

Várnai György rajza

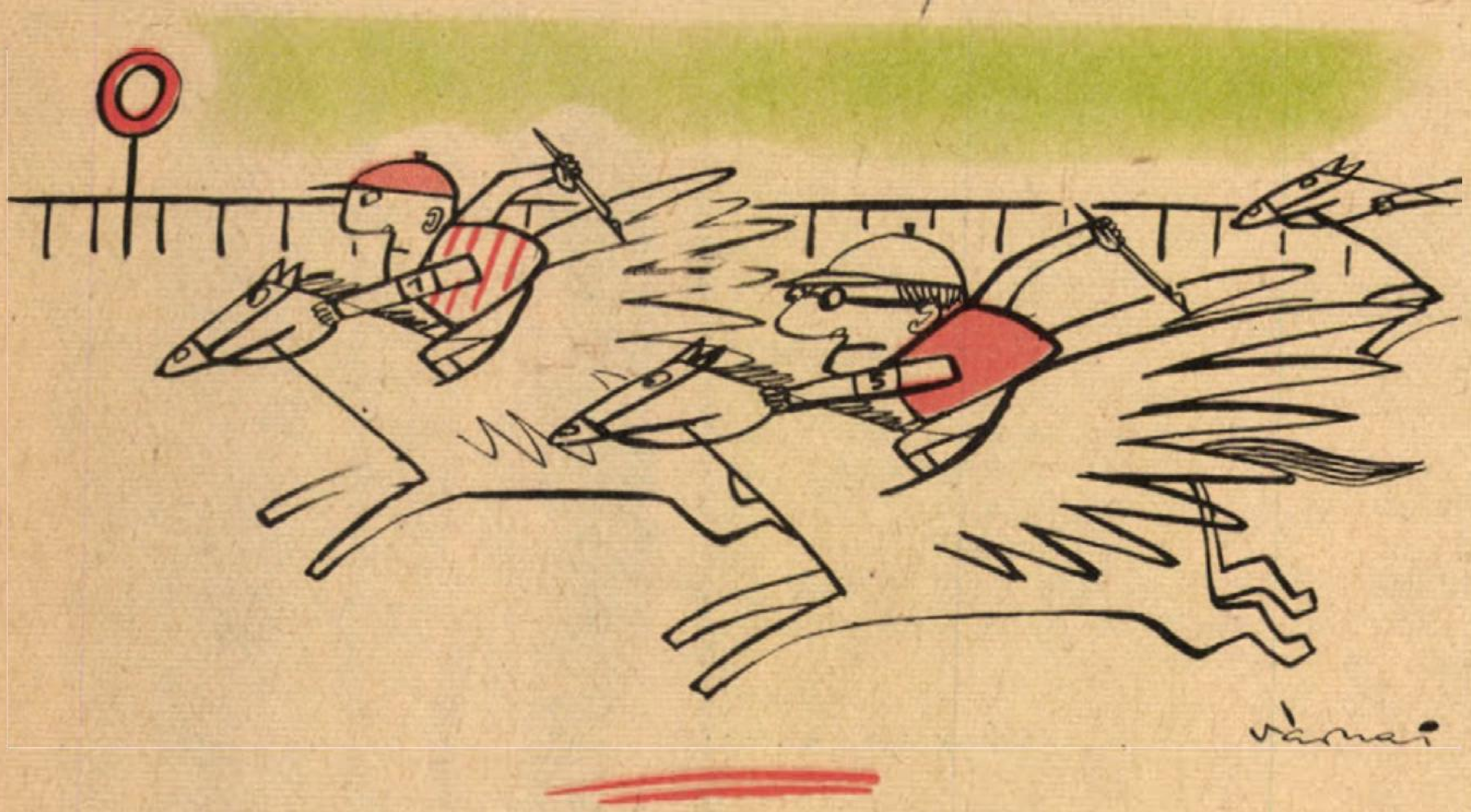

Látogató faluról

Balázs Piri Balázs rajza

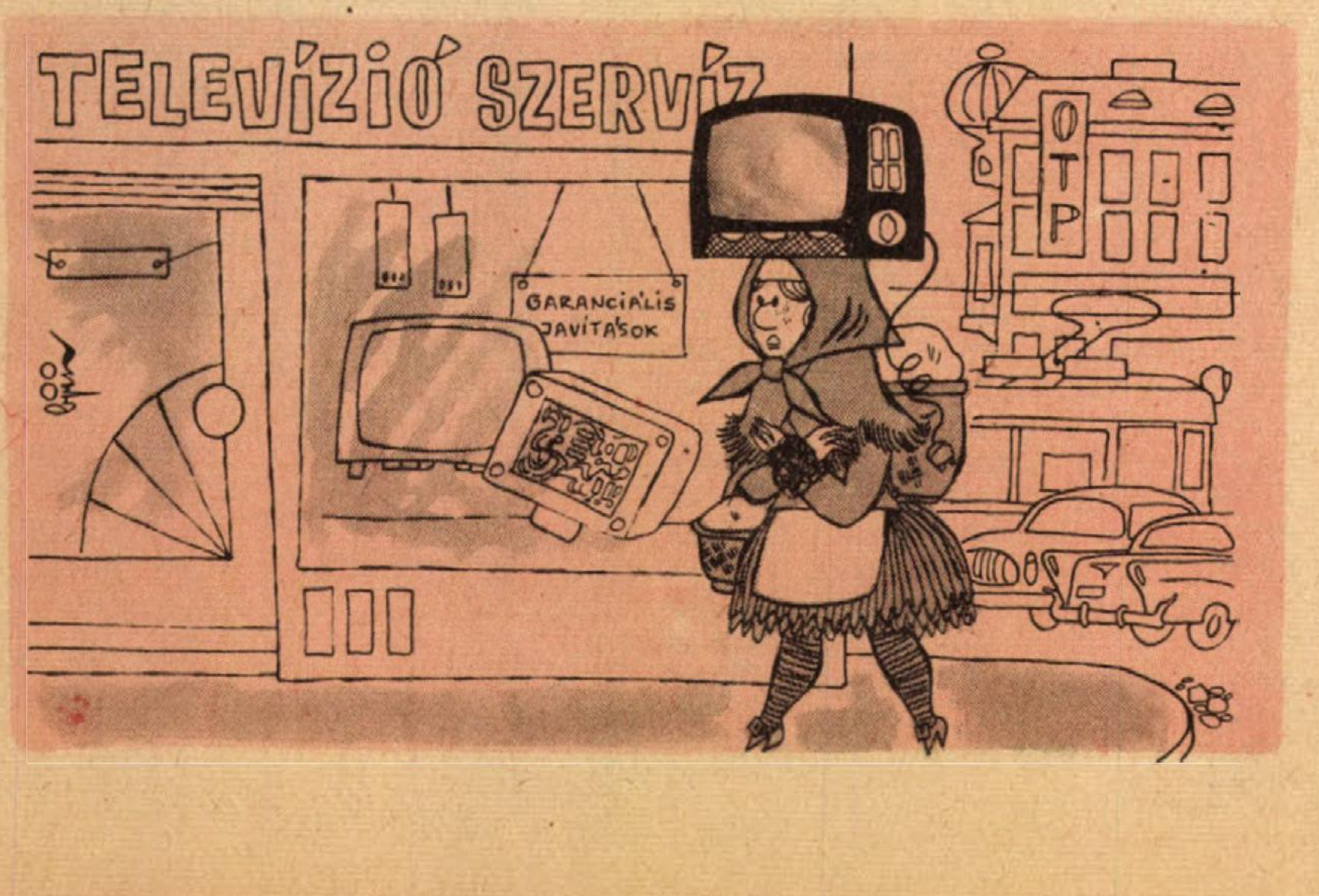

Vigyázat! DOKUMENTUM!

Érdekes könyvet olvastam nemrégen. Dokumentumgyűjteményt a régmúlt magyar századokból. Nemcsak a nagy történelmi eseményekkel foglalkozott a kötet, hanem az egyes korok szokásaival, az emberek életmódjával is, a kortársak feljegyzései alapján.

A szerkesztők közzétették egyszerű kisemberek, munkások, iparosok, tisztviselők feljegyzéseit is, és hangsúlyozzák, hogy ezek milyen fontosak a letűnt korok mindennapi életének megismeréséhez.

Olvasmányom természetesen mély hatást gyakorolt rám. Többek között azon is elméláztam, hogy néhány század múltán hasonló érdeklődéssel olvassák majd a kutatók a napjaink egyszerű emberének életéről szóló dokumentumokat.

No, jó – gondoltam –, de mit tettem én ezért? Törődöm én egyáltalán az utókorral? S ha igen – mintahogy nem –, feljegyzem-é a mai hétköznapi ember életének apró eseményeit? Vezetek-e házi pénztárkönyvet, naplót vagy akármit, aminek majdan hasznát vehetik?

A válasz, amelyet kaptam, határozott „nem" volt. Elhatároztam, hogy a tudományos kutatás javára, az utókor hasznára ezentúl naplót fogok vezetni, mely majdan fontos művelődéstörténeti forrásmunka lesz. Íme az első részletek:

Bevezetés. Alacsony, zömök ember vagyok. Hajkoronám a homlokom tájékán hátrafelé, hasacskám pedig előrefelé haladó tendenciát mutat. Bal lapockámon lencsényi anyajegy van. Gyakran prüsszentek.

Január 2. Ma reggel felkeltem, megmosakodtam, majd tiszta zoknit húztam. Utána bementem a városba. Ebédre vagdalt húst ettem à la üzemi koszt. Hazafelé a buszon sokan voltak. Édes kis naplóm, most búcsúzom, a viszontlátásra!

Január 5. Reggel megmosakodtam, azután felkeltem, majd fogat mostam, és tiszta zoknit húztam. A feleségem megkérdezte, mi legyen ebédre, amire én azt mondtam, nekem teljesen mindegy, legyen rántott karaj rizsgarnírunggal. Vacsora után a szomszédunk elkérte a mákdarálót. Más érdekes esemény nem történt.

Január 10. Új momentumok. Reggel felkeltem, utána kipucoltam a cipőmet, előbb az egyiket, azután a másikat, előbb a port letöröltem, azután kifényesítettem boksszal. Feleségem összeírta a szennyest, és leküldte velem a Patyolatba, hol is igen sokan voltak. Este, hazajövet a KÖZÉRT-ben kvárglit akartam venni, de csak Pálpusztait kaptam. Este lefeküdtem. Rendszerint a baloldalamon alszom el, majd kisvártatva átfordulok a jobbra. Néha azonban előfordul ennek a fordítottja is. Elalvás előtt betakarózom. Pizsamában, mezítláb alszom.

Hát itt tartok jelenleg a naplómmal. Lehet, hogy önöknek első olvasásra unalmas, de gondoljanak arra, hogy a tizenhatodik század embere is unalmasnak találta a saját életét, míg mai szemmel nézve az nagyon is érdekes. Meg vagyok győződve tehát arról, hogy jelen naplóm századok elmúltával rendkívül izgalmas kultúrhistóriai dokumentum lesz, és üveg alatt mutogatják majd a múzeum kézirattárában. Ezért naplóm értékelését kizárólag az utókorra, az érte járó szerény honorárium folyósítását azonban a jelenkorra bízom.

Novobáczky Sándor

ENSZ-hadművelet Kongóban

Szegő Gizi rajza

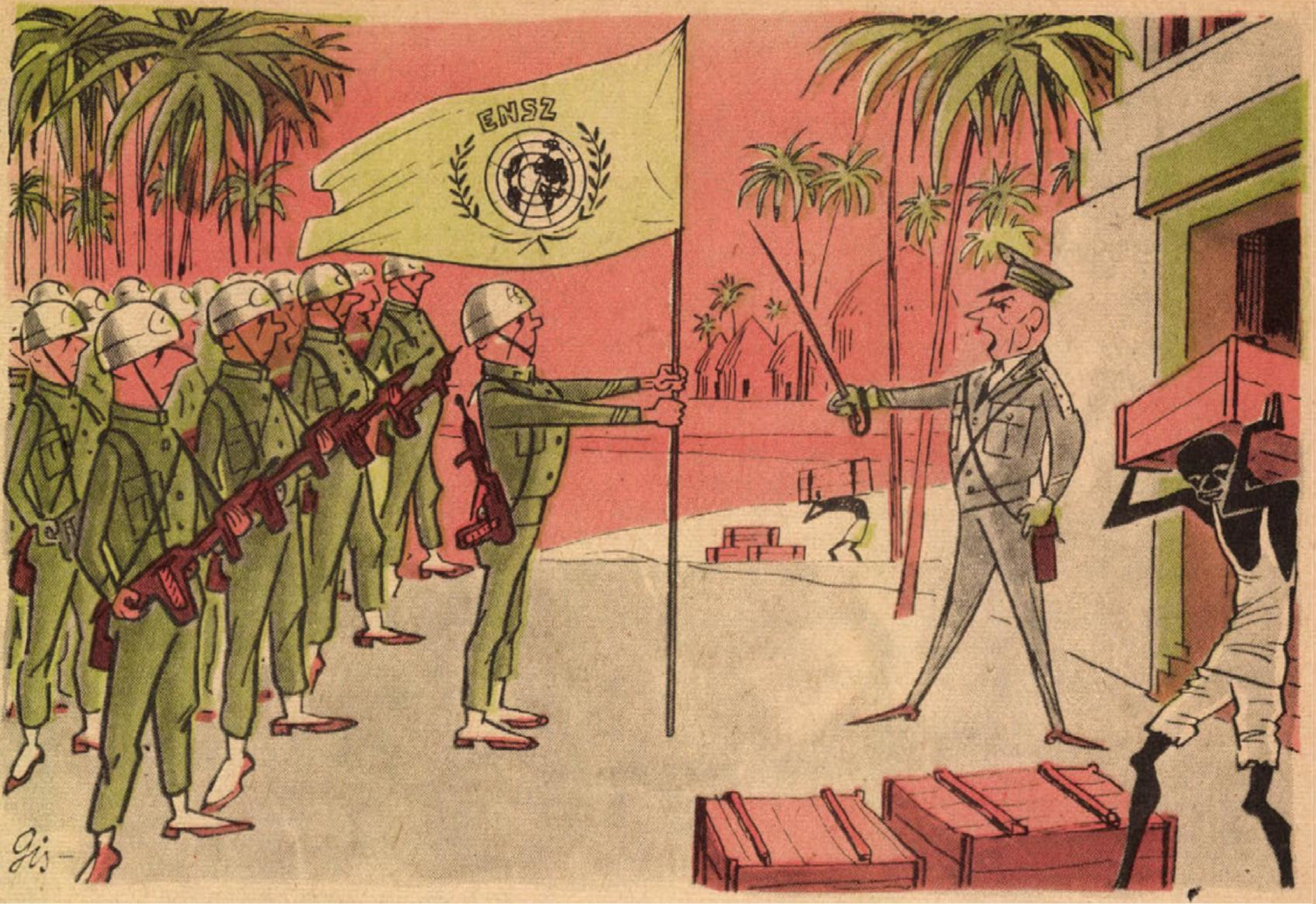

– Reggel hatkor támadásra indulunk!
– Ki ellen?
– Azt majd utána megállapítják.

Peleskéről jöttem...

— A' híres, nevezetes nótárius dédunokájának utazásaiból —

Miként jó dédatyám egykor Peleskéről,
körülnézni jöttem kissé a vidékről,
felpattantam tehát derék Moszkvicsomra,
amelynek benzinnel volt jóllakva gyomra.

És hát mit is látok, ahogy Pestre érek!
Nyüzsögnek az utcán a vidéki népek!
Kérdem az egyiktől: — Kendék is feljöttek?
— Többen vagyunk — felel —, mint a bennszülöttek!

— Hát — mondom — ki végzi most a munkát otthon?
— Ugyan! — válaszolja —, mi dolgozzunk folyton?
Mi a gyárban vagyunk, s ha nem tetszik, végre
hát a pesti népek menjenek vidékre!

No jó, hát elváltunk, aztán, ahogy illett,
megnéztem egy híres, szép új magyar filmet.
Ám bevallom, noha figyeltem a szóra,
mi volt a cselekmény, fogalmam sincs róla.

Csuda dolog volt ez, mert ugyanígy jártam
ugyanaznap este az egyik színházban.
Játszottak, beszéltek, de nem értem! — mondok —,
én vagyok a buta vagy tán ők a bolondok?

— Érti ezt tisztelt úr? — kérdezek egy férfit,
de az csak vállat von: — A pestiek értik!
S megszólal egy koma a páholysarokból:
— Sose hallott kelmed a furfangosokról?

No mert hát itt most a rejtvény a nagy divat,
mindenhol ezt adják s mindenhová kihat!
Szóval, olyan rejtvényt ír most néhány költő,
amely bizony egész estét is betöltő!

Ezt láttam én Pesten egyetlen nap alatt,
de hát elég is volt ennyi tapasztalat,
másnap hazamentem s biztatnak remények,
hogy tán legközelebb többet megemésztek.

Lovászy Márton

Gyermekszív

Vasvári Anna rajza

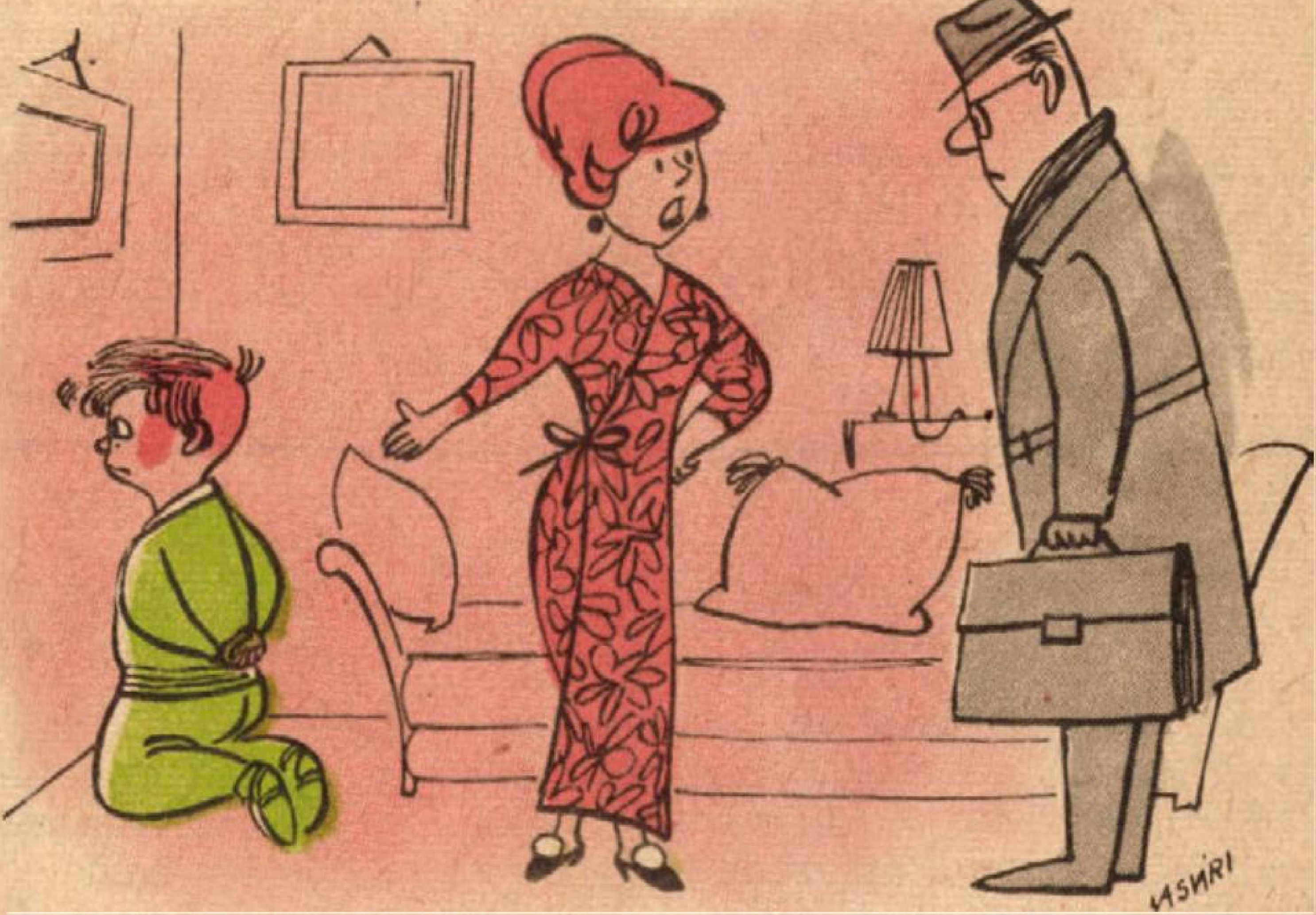

– Képzeld, már megint szerelmes!

Hiúság

Kaján Tibor rajza

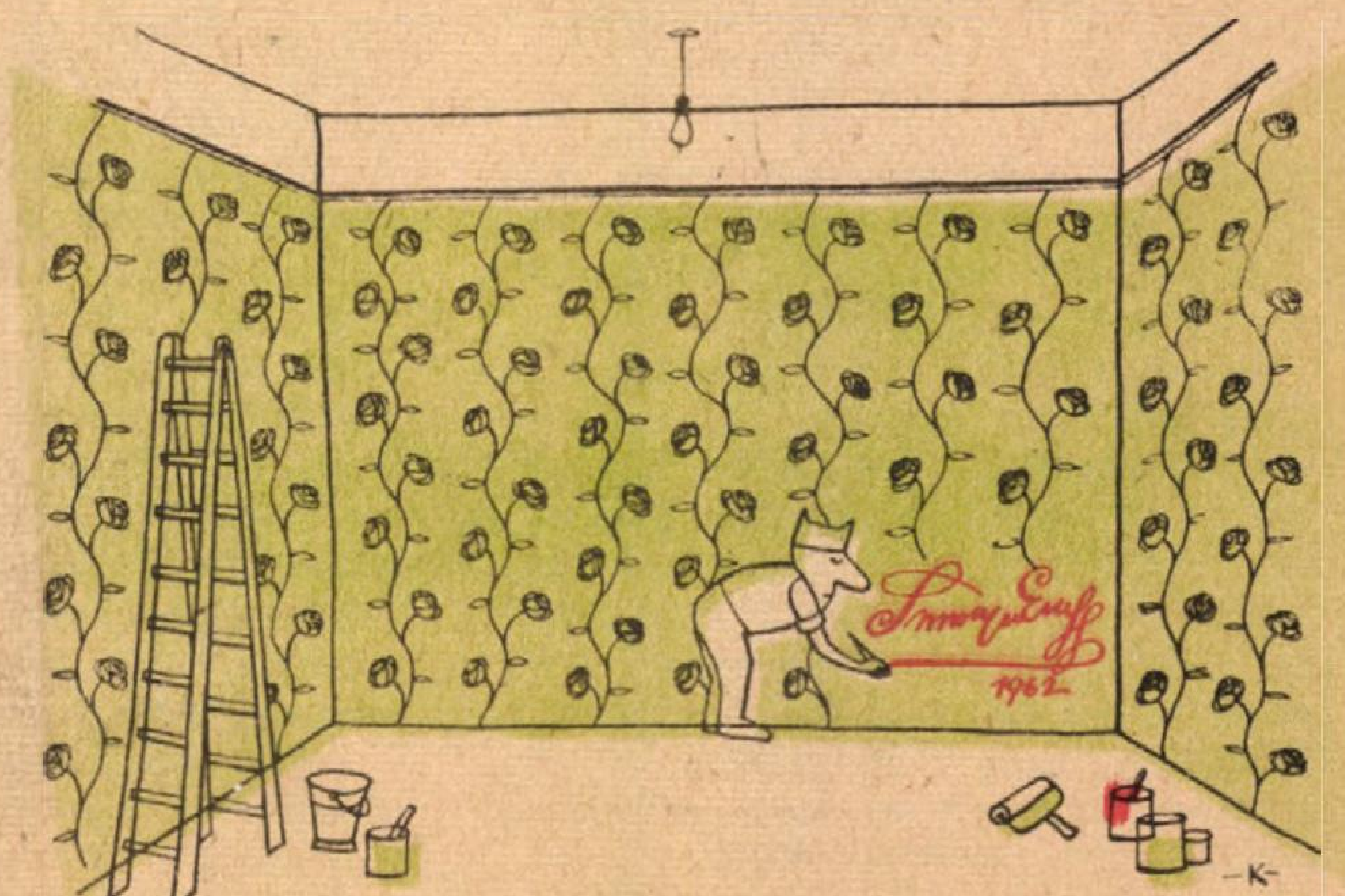

Ludas Matyi kis színpada

Vasidegek

— Autóbusz-dráma 3 felvonásban —

I. FELVONÁS

Kalauz (meglátja, hogy egy utas elöl szállt fel): Aki ott elöl szállt fel, az szálljon le!

Aki elöl szállt fel (igyekszik olyan arcot vágni, mint aki nem szállt fel elöl).

Kalauz (ismeri az életet, nem dől be): Aki elöl szállt fel, az szálljon le, mert addig nem indítom el a kocsit!

Fess férfi (várja egy nőismerőse): Azonnal indítson!

Nem fess férfi (nem várja egy nőismerőse): Ne indítson!

Az igazság bajnoka: Ne indítson, amíg az az alak le nem szállt!

Bölcs utas: Szálljon le elöl és szálljon fel hátul, és jó lesz.

Aki elöl szállt fel: És ha közben elindul a busz?

Bölcs utas: Akkor még jobb lesz.

II. FELVONÁS

(A busz még mindig áll. Az utasok elkezdenek hosszabb tartózkodásra berendezkedni. Előkerülnek a könyvek, az elemózsiák, a zsebrádiók, sőt egy idősebb utas plédet vesz ki az aktatáskájából, és leteríti a földre.)

Az igazság bajnoka: Akár reggelig itt állunk, kalauz úr, de addig ne indítson, amíg az az alak ott le nem szállt!

Fess férfi (összeszorított fogakkal): Elkések a randevúmról! Maca közben tán meg is gondolja magát. *(Sötéten.)* Nincs kizárva, hogy aki elöl szállt fel, annak a piszok férjnek a bérence!

III. FELVONÁS

Az igazság bajnoka: El ne induljon, kalauz úr!

Fess férfi (tiszteletteljesen): Magának vasidegei vannak, uram! Mi ennek a titka?

Az igazság bajnoka (szerényen): Egyszerű! Ha még tíz percig áll a busz, akkor a feleségem ér előbb haza, és neki kell tüzet raknia.

(g. m.)

BORSOS SZÁMLA

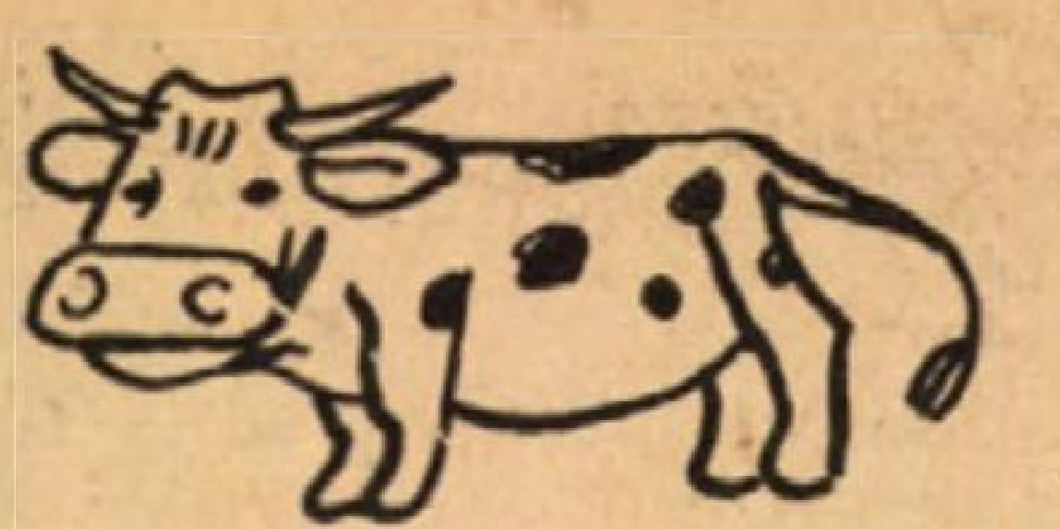

A legnépszerűbb emberek közé tartozott egykor Pest-Budán a Nemzeti Színház jellemszínésze, Újházy Ede. Közismert alakja volt nemcsak a színpadnak, hanem a pesti utcának is. Aki soha nem látta egyetlen alakítását sem, az is személyesen ismerte a hírhedt rum-plakátról, amely a „Mestert" ábrázolta, a hozzá tartozó elmaradhatatlan fél-szivarral, és alatta a szállóigévé vált mondással: „Marha, mért nem iszol Gottschlig-rumot?" Újházy Edének ez volt a szavajárása: „marha". Az idegenek, akik nem ismerték, meghökkentek, mikor lemarházta őket. De a bohémvilágban egyenesen rangot jelentett, ha Újházy Ede valakit már annyira tudomásul vett, hogy végre egyszer odamondta neki: „Marha!" Annak a jele volt, hogy barátjának tekinti, hogy „befogadta".

Egyszer aztán vidéken szerepelt a művész, három estén át. A szerepeit most sem tanulta meg, mint ahogyan egyik szerepét sem tudta soha. Szövegmondása a súgóra támaszkodott. Igen ám, de ez a vidéki súgó idáig nem „dolgozott együtt" Újházyval, nem szokott össze vele. Ő pedig ideskedett, és ilyenféle nyájasságokat suttogott a súgólyuk felé: „marha ...", „ökör ..." „megrúglak ..."

Elutazása előtt, a búcsú perceiben, a súgó odalépett Újházy elé, és alázatos hajlongások közben — hosszú papírlapot nyújtott át neki. A mester föltette okuláréját, és olvasta: „Számla. Nagyságos Újházy Ede művész úrnak. Helyben. 27 db „marha" à 1,— korona, összesen 27,— K. 11 db „hülye" à 1,50, összesen 16,50 K. 7 db „megrúglak" à 2,— K. (A súlyos testi sértéssel való fenyegetés árszabása drágább.) Összesen 14,— korona. Végösszeg 57 korona 50 fillér. Köszönettel felvettem: Virágvölgyi Titusz, súgó.

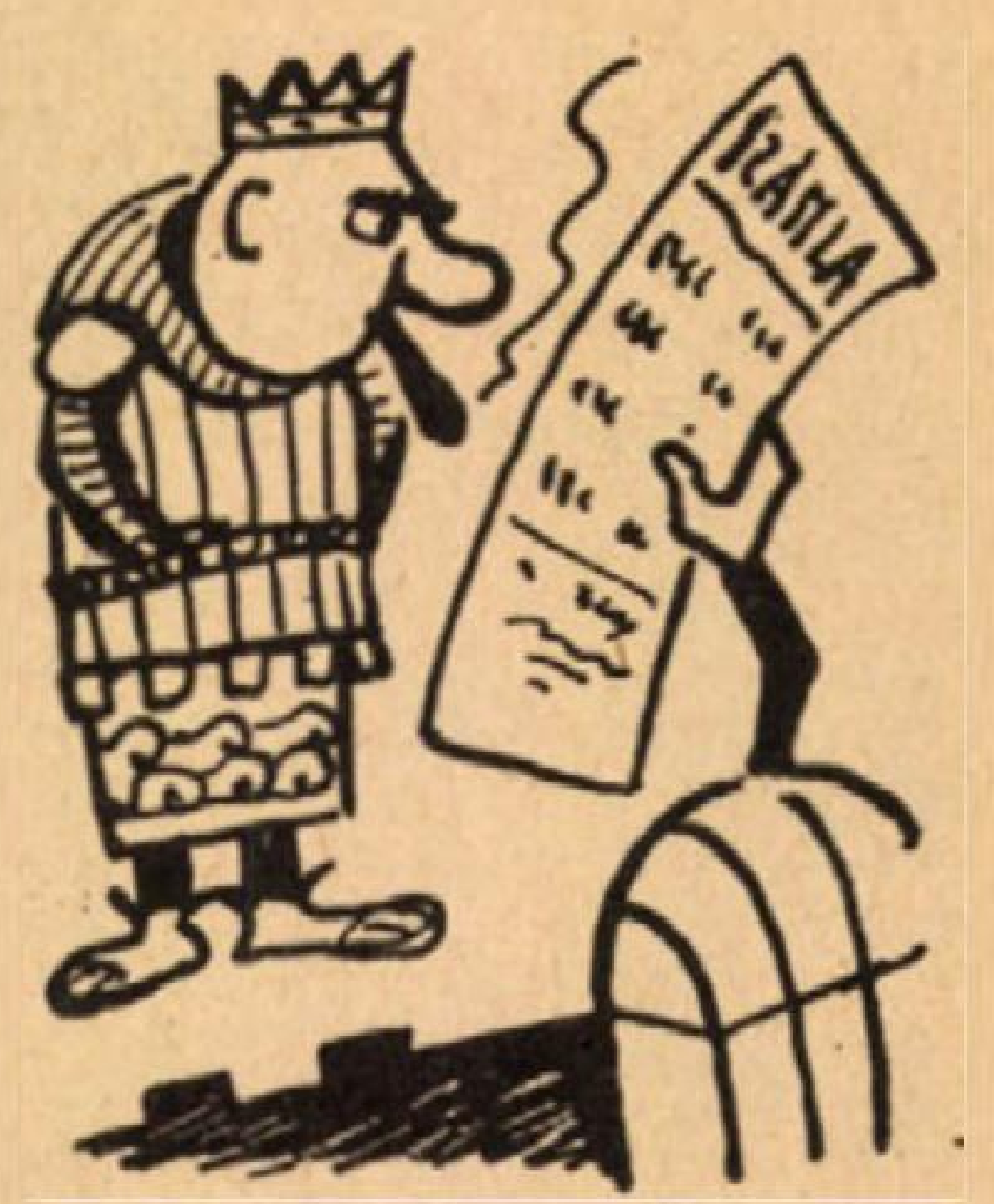

Újházy jóízűen nevetett. Mulattatta a pumpolás eme ötletes módja. És fizetett. Így szólt: „Nesze, fogd! Marha! De — ezt már nem fizetem."

B. I.

AZ EGÉSZ MÁS

Örömmel jelenthetem, hogy hosszú töprengés és a lehető leggondosabb adatgyűjtés után a napokban rájöttem, hogy egynémely dolog egyáltalán nincs rendben, viszont igen sok más dolog teljesen rendben van, de csak azért, mert az egész más.

Aki pedig ezt így első pillantásra netalán nem értené, vagy nem akarná elhinni, annak szíves figyelmét felhívom két dologra. A kőszénfüstre meg a cigarettafüstre.

Ha kőszénfüst van a szobában, az nincs rendben. De ha cigarettafüst van, az rendben van. Mert az egész más. A kőszénfüst ugyanis büdös. A cigarettafüst még büdösebb. De más. Tudniillik a kőszénfüst egészségtelen, tehát aki szántszándékkal mellreszívja, az bolond. De a cigarettafüst egész más. Azt minden épeszű ember mellreszívja, mert mindenki tudja, hogy egészségtelen.

Vagy ott van például a tojás és a sajt. Ha a tojás illata csak egy parányit orrfacsaró, az nagyon kellemetlen. De ha a sajté nagyon orrfacsaró, az egy cseppet se kellemetlen. Persze, nem szagolni, csak enni. Mert az egész más.

És megfigyeltem valamit a rádióval kapcsolatban is. Ha van olyan megátalkodott, csendrendelettipró gonosztevő, aki egy álló óra hosszat bömbölteti a Rádió Tánczenekart, vagy azt az egyébként igen hasznos tudnivalót, hogy a Duna Paksnál hány centiméter, és holnapra milyen idő várható — az felháborító. És ha ez a fültépő és idegszaggató hangözön a más lakásából hallatszik át az enyémbe, az kibírhatatlan. De ha az én lakásomból hallatszik át a máséba, az egész más.

Na, és még valamit figyeltem meg magamon. Nem szeretek lemenni a fűszereshez kenyérért. Mert az út a Közértig kétszáz méter, vissza is kétszáz, és a tetejébe még két emeletet is másszak, másfél kiló kenyérrel? Ez igazán fárasztó egy kicsit. De egy csöpp egészséges vasárnapi séta, tíztizenöt kilós hátizsákkal a Gugger-hegyre, ami a lakásomtól mindössze hat-hét kilométer, és az egész hegy alig több százhúsz méternél — ez egyáltalán nem fárasztó.

Vagy ott van Körúti Mici kisasszony. Ha az ujja pirostintás lesz, azt le kell dörgölni, hogy ne legyen olyan csúnya piros. De ha Körúti Mici körme nem elég piros, akkor rá kell dörgölni egy kis festéket, hogy megint szép piros legyen.

Az arcomon kétnapos a szakáll. Le kell borotválni, mert ha az arcom bőre nem olyan sima, mint a tök, az szégyen. Ezzel szemben: ha a fejem tetejét nem borotválom is, de mégis olyan sima, mint a tök, az minden, csak nem dicsőség.

Eszembe jutott pedig mindez egy bizonyos Sári mamáról, akinek van egy huszonöt éves fia meg egy huszonkét éves lánya. A fiú is szerelmes, a lány is. És Sári mama azt mondja, hogy a fiú el is akarja venni azt a lányt, akinek udvarol, mert hülye. De a lányt nemigen akarja elvenni az, aki udvarol neki, és Sári mama azt mondja, hogy ő nem is érti, hogy az a hülye miért nem veszi el?

Mert ez aztán megint egész más.

Zágon István

Egyéni BESZÉLGETÉS

— Hívatott, osztályvezető kartárs?

— Maga Ábrányi József, az előszerelő műhelyből?

— Igen.

— Egyszerű dolgozó?

— Igen.

— Nagyszerű! Jöjjön beljebb, foglaljon helyet. Üdvözlöm abból az alkalomból, hogy mi most spontán egyéni beszélgetést fogunk folytatni. Elhatároztam ugyanis, hogy az új tervévben közelebb kerülök az egyszerű, hétköznapi dolgozókhoz. E célból betűrend szerint minden páros napon egy termelőállományú, páratlan napokon egy nem termelő állományú munkatárssal elegyénibeszélgetek. Beszélgetési idő: tíz perc. Maga van a lista elején. Világos?

— Világos, de . . .

— Semmi de! Nincs időm mindent kétszer szájbarágni. Kezdjük el. Ne tévessze szem elől, hogy közvetlennek, nyíltnak és fesztelennek kell lennie. Másképp megette a fene az egészet. Úgy beszéljen velem, mintha ember szólna az emberhez. Érti?

— Kezdem érteni.

— Jól van. Javaslom, hogy általános jellegű témákból induljunk ki, és szinte észrevétlenül térjünk át az intimebb vonatkozású napirendi pontokra. Ez meghitt, bensőséges hangulatot teremt majd közöttünk, és serkentőleg hat a maga termelő munkájára. Mi a véleménye a kongói helyzetről?

— Őszintén szólva, nem ismerem ki magam benne.

— Én sem. És a laoszi kérdésben?

— Abban sem.

— Pompás, akkor rátérünk a belpolitikára. Helyesli, hogy olcsóbb lett a csokoládé?

— Azt helyeslem, de azt viszont nem helyeslem . . .

— Nem is az a cél, hogy mindent helyeseljen, mert akkor fuccs a termékeny, alkotó vitáknak, alulról jövő okos javaslatoknak. Nős?

— Az vagyok.

— Ennek örülök. Milyen ügyes dolgai vannak?

— Nem értem . . .

— Mit nem ért? Meg akarom ismerni az ügyes-bajos dolgait. A jobb áttekinthetőség kedvéért először az ügyeseket mondja el, aztán a bajosokat.

— Az az én bajom, hogy egyik-másik vállalatnál még mindig vannak bürokraták . . . Olykor osztályvezetői beosztásban . . .

— Ez bizony szomorú! Dehát reméljük a legjobbakat . . . Várjon csak, még néhány szempont fel van írva nálam. Mi a véleménye a magyar válogatott dél-amerikai portyájáról, a szakmunkásképzés problémáiról és a személyi kultuszról? Szeret-e horgászni, él-e az anyósa, milyen szépirodalmi könyveket olvas, mit látott utoljára színházban?

— Bocsánat, de vissza kell mennem, dolgoznom kell.

— Na jó, bütyköljön csak tovább, úgyis lejárt a tíz perce. A válaszokat írásban nyolc napon belül, két példányban adja le a titkárnőmnél. Nyomtatott betűkkel, hátha valaki el akarja olvasni.

— Jó napot.

— Még egy pillanatra! Ezt tessék aláírni. „Elismerem, hogy a mai napon Varkócs Géza osztályvezető kartárs baráti, egyéni beszélgetést folytatott velem." Az egészben ez a legfontosabb!!

Kürti András

Tschikós, pezsgő, idegenforgalom . . .

Hegedűs István rajza

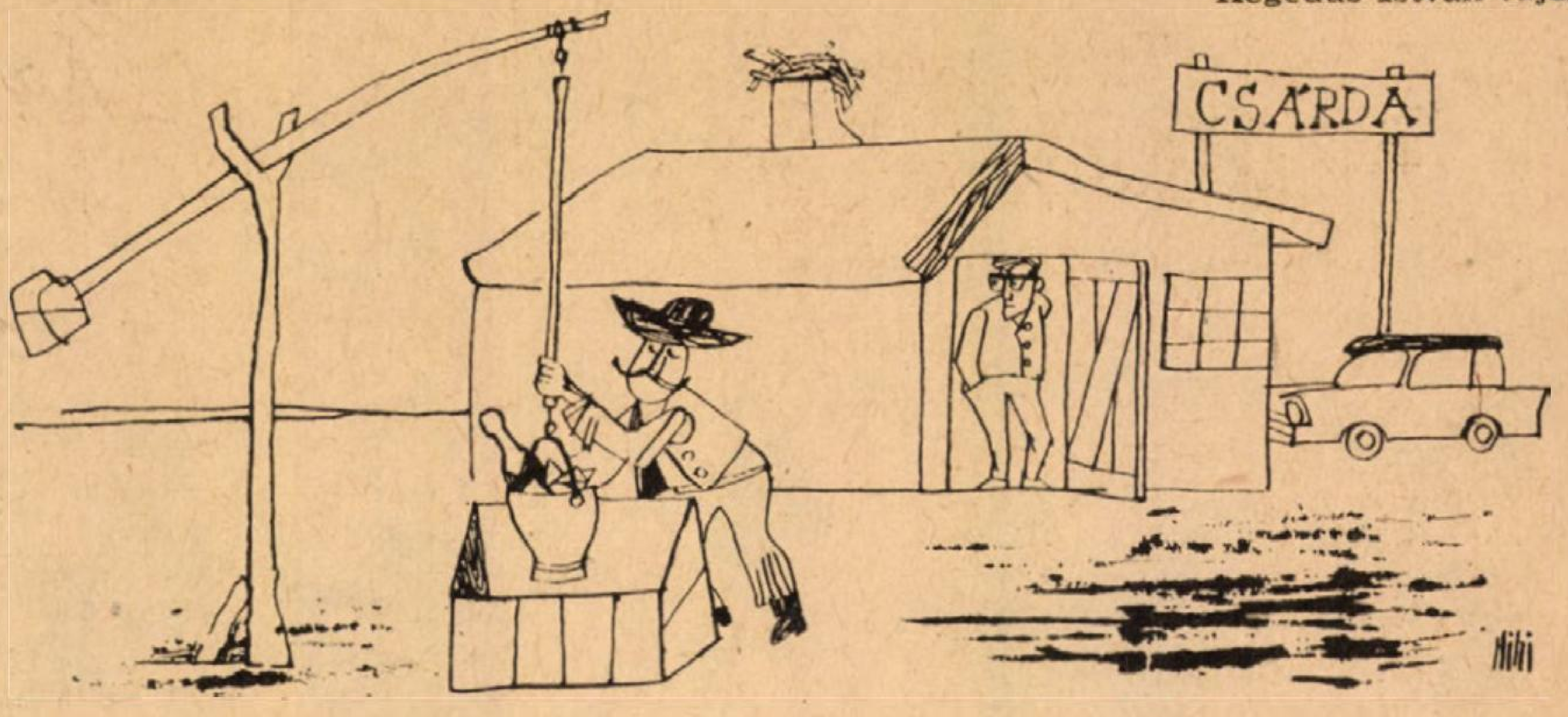

Holt idény

Várnai György rajza

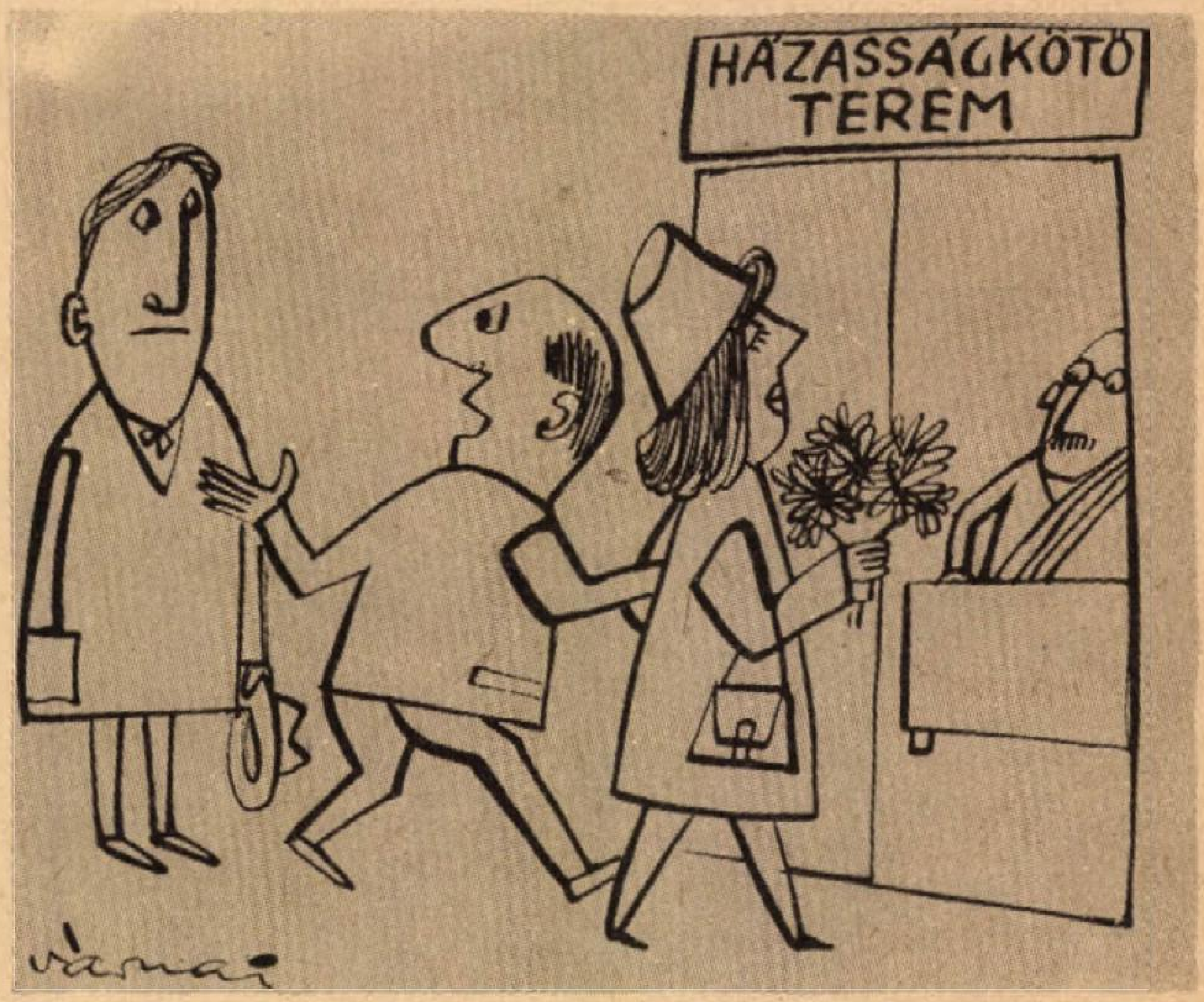

– Amíg nem kezdődik a tavaszi bajnokság, valamivel csak agyon kell ütni az időt!

A maszek

Morvay Endre rajza

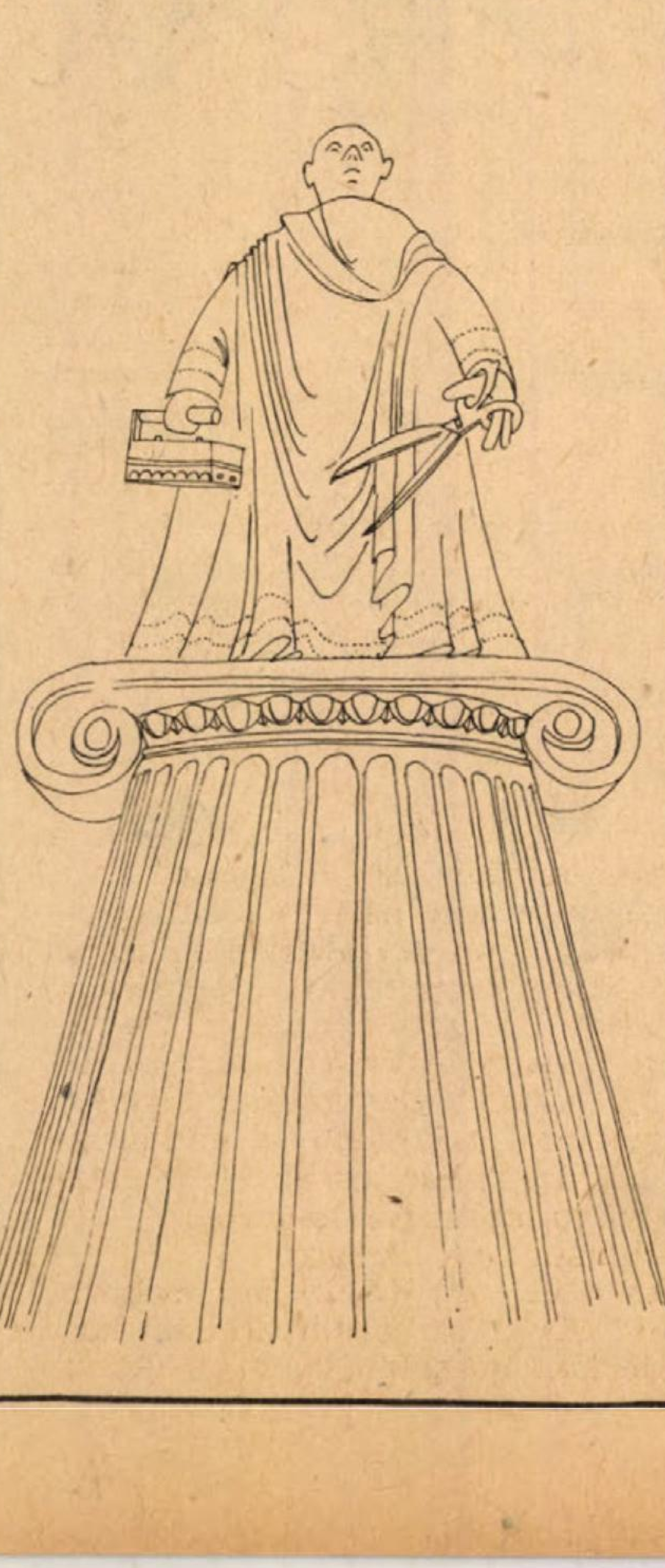

MI LESZ RANCAGUÁBAN?

Rancaguában, mint értesülünk, tovább fog menni az argentin, a magyar, a bolgár és az angol csapat. Erről a legmegbízhatóbb forrásokból értesültünk, mégpedig Argentína továbbjutásáról az argentin, Magyarországéról a magyar, Bulgáriáéról a bolgár és Angliáéról az angol szakemberektől. Ennek látszólag ellene mond az a tény, hogy négy csapat közül négy csapat nem mehet tovább; ezzel azonban az a helyzet, hogy ha nem felületesen nézzük a dolgot, el kell ismernünk, hogy akárhány csapat tovább mehet, sőt mindegyiknek tovább is kell mennie, hiszen örökké csak nem maradhatnak Rancaguában.

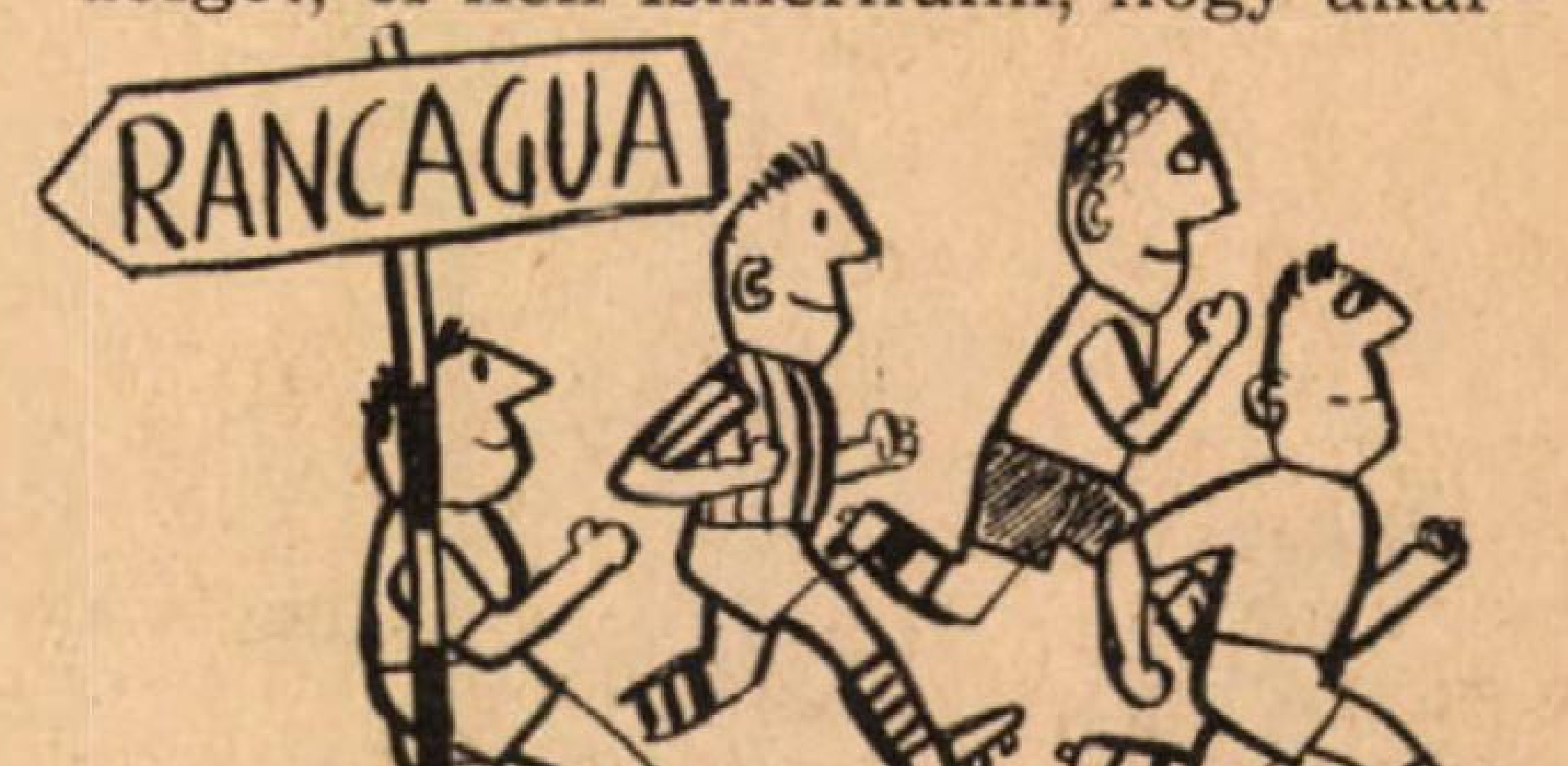

Ez a rancaguai optimizmus egyébként oly vonzó, miszerint lehetséges, hogy még négynél is több csapat megy tovább, ugyanis elképzelhető, hogy például az Aricába beosztott csapatok közül is többben Rancaguán keresztül fognak tovább menni hazafelé.

(g)

Párizs, 1962

Toncz Tibor rajza

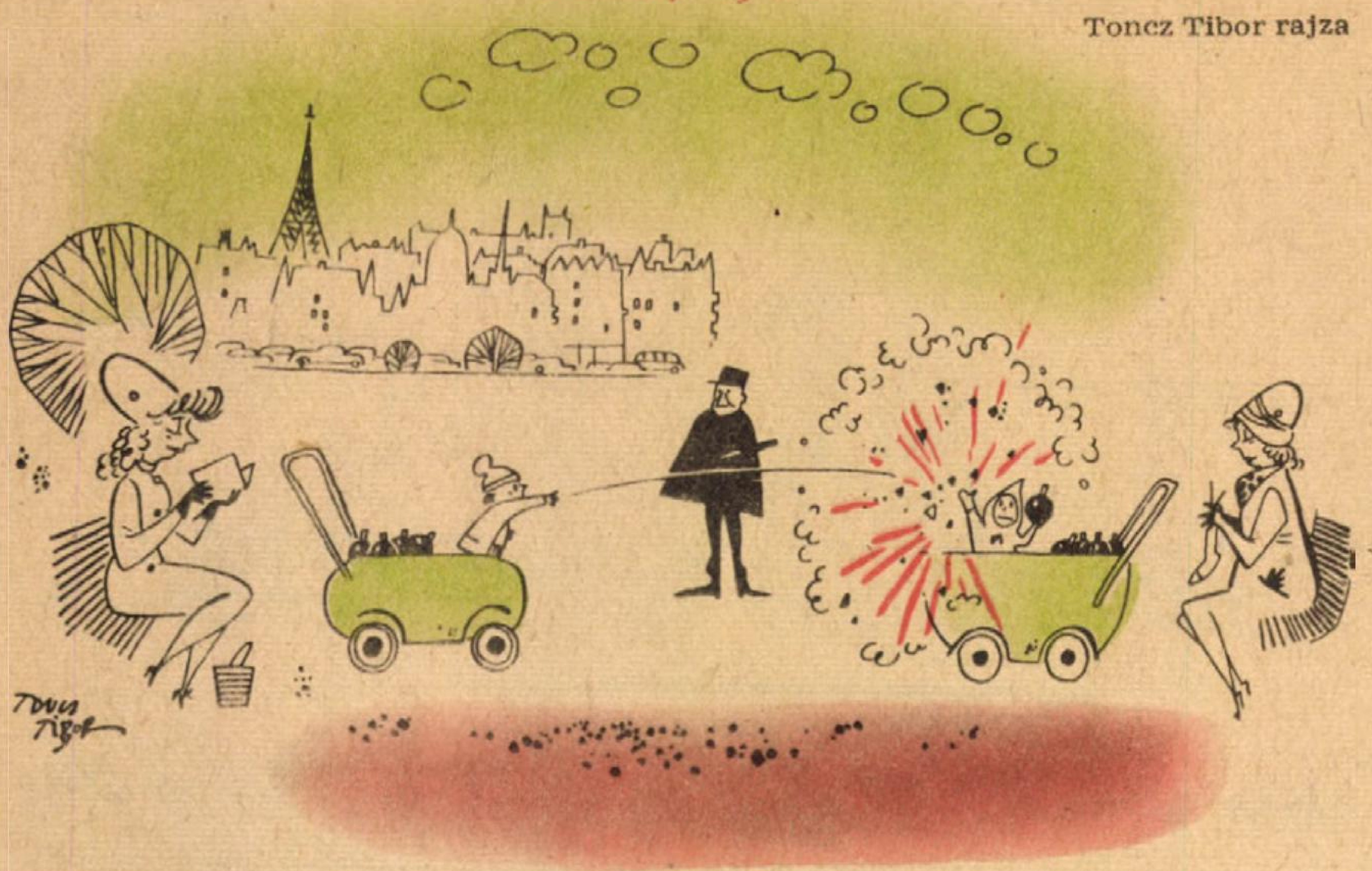

Ő kezdte?

Várnai György rajza

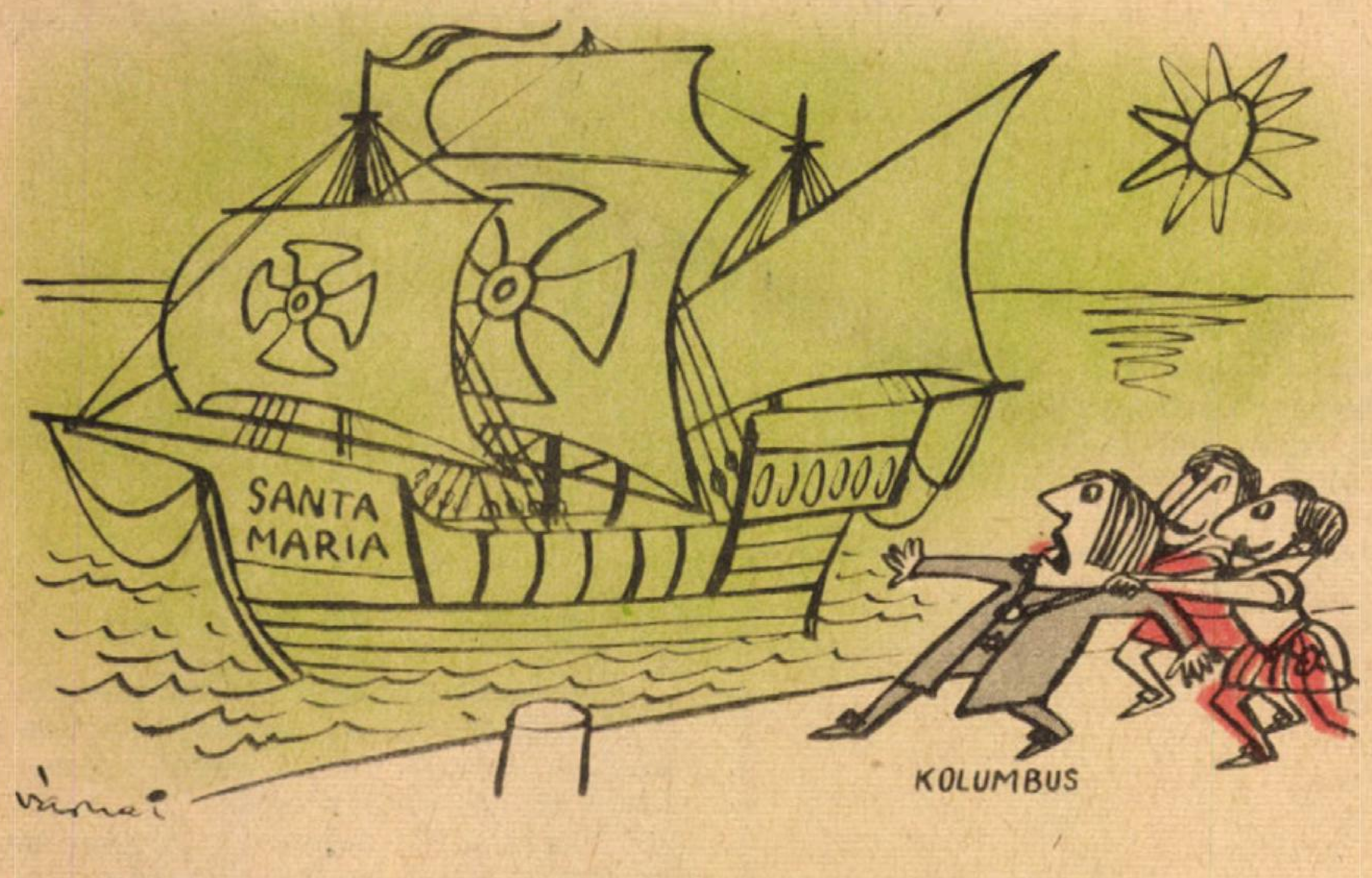

– Vidékre nem megyek!

Jégkorong-újítás

Mészáros András rajza

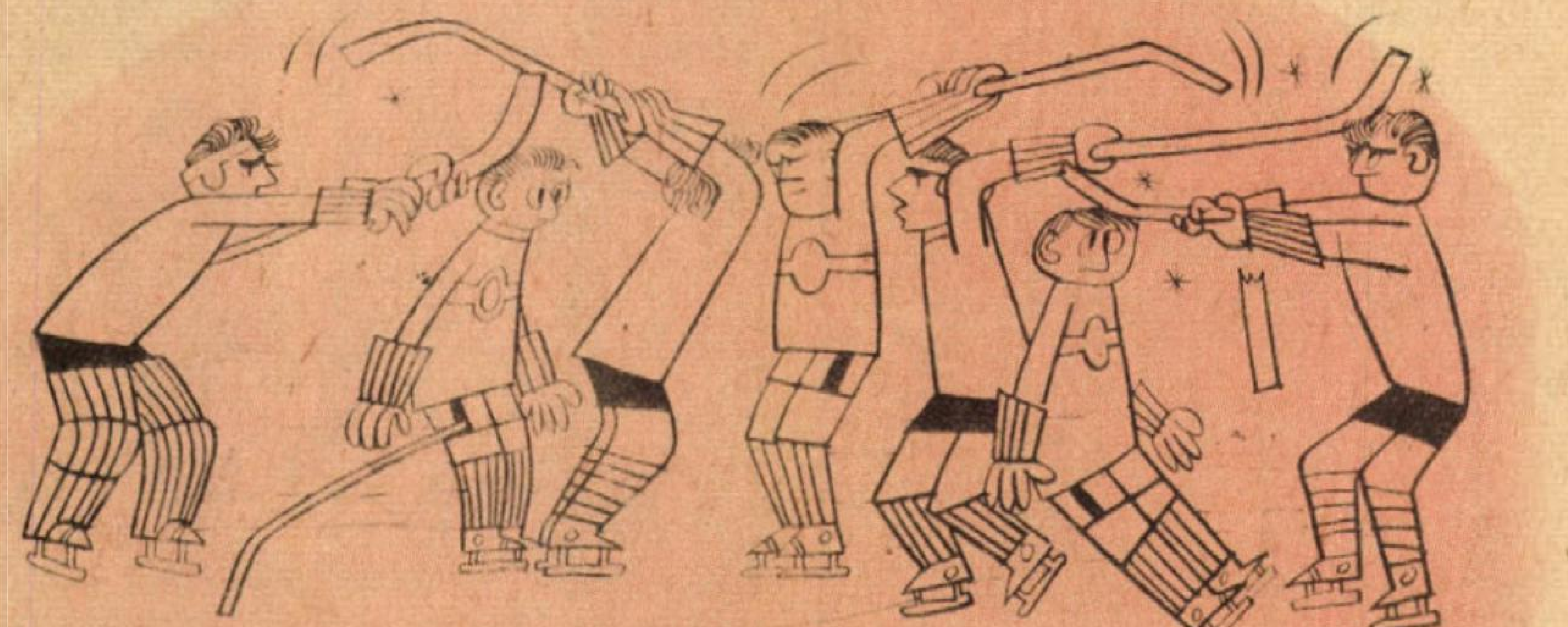

– A korong nélkül egyszerűsödött a küzdelem . . .

A humor KÖNYVÉBŐL

KARINTHY FRIGYESNEK mesélte Nagy Lajos a kávéházban:

— Olvastad? Egy Sergius Piasecky nevű lengyel rab regényt írt a börtönben. A regényt kiadták, s hamarosan akkora sikere lett, hogy a rabot nyomban szabadlábra helyezték. Mi a véleményed?

— Az, hogy most már maradjanak következetesek a lengyel hatóságok.

— Hogy érted ezt?

— Hogyha valaki pocsék regény ír, nyomban tartóztassák le.

*

WILDE OSZKÁR nagy barátja volt a dolce far niente (az édes semmittevés) elvének, mármint, ha nem volt rajta az ihlet. Egy ízben megkérdezték tőle, mit csinált egész nap?

— Délelőtt egy kéziratom kefelevonatán dolgoztam. Kihúztam egy vesszőt.

— És délután?

— A vesszőt visszaraktam.

*

EINSTEIN professzor, a hitleri fajelmélettel hazájából kiüldözött tudós Amerikában talált új állampolgárságot. Hamarosan azonban ott is szomorúan ismerhette föl, hogy a négerüldözés nem sokban különbözik a fasiszta üldözéstől.

Egy vacsoratársaságban a házigazda büszkén emlegette az amerikai demokráciát és a szabadságot.

— Igen, igen — válaszolt neki Einstein —, a demokrácia itt kétségkívül évszázadok óta fennáll, de közben egy kis árnyalati átszíneződésen ment keresztül.

— Hogy érti ezt, Mr. Einstein?

— Lincoln idejében, ha egy néger került a bíró elé, az igazságszolgáltatás szelleme így diktálta: „Néger, de igaza van." Ha pedig ma áll egy néger a bíróság előtt, az előzetes vélemény így módosult: „Igaza van, de néger."

E heti hirdetésünk

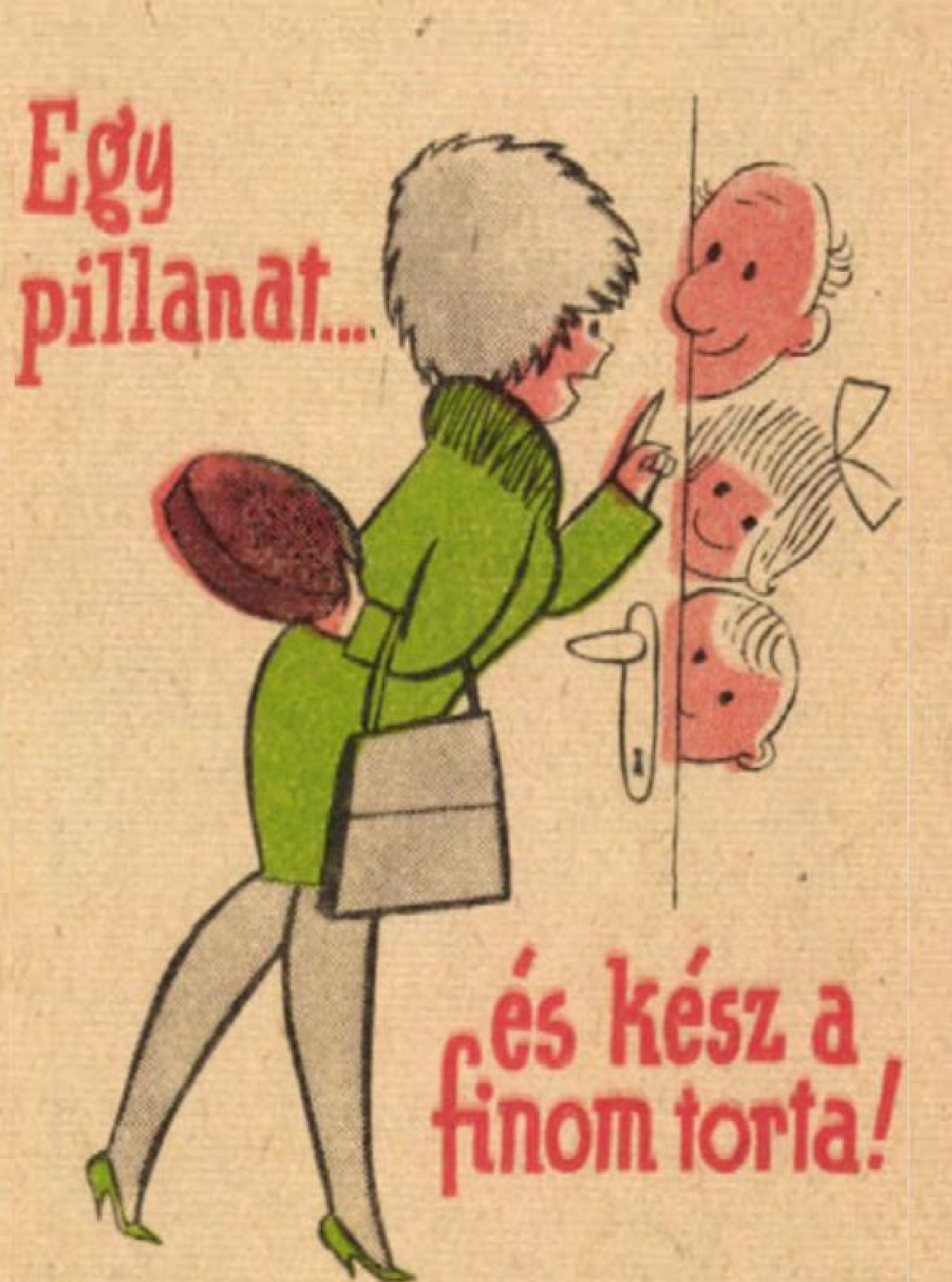
Egy pillanat...
és kész a finom torta!

félkész cukrászati cikkek
kaphatók:
a Dupla, Rigoletto, Visegrád
Tejvendéglő, kávés Katica
XIII. kerületi cukrászdákban

Állatkertben

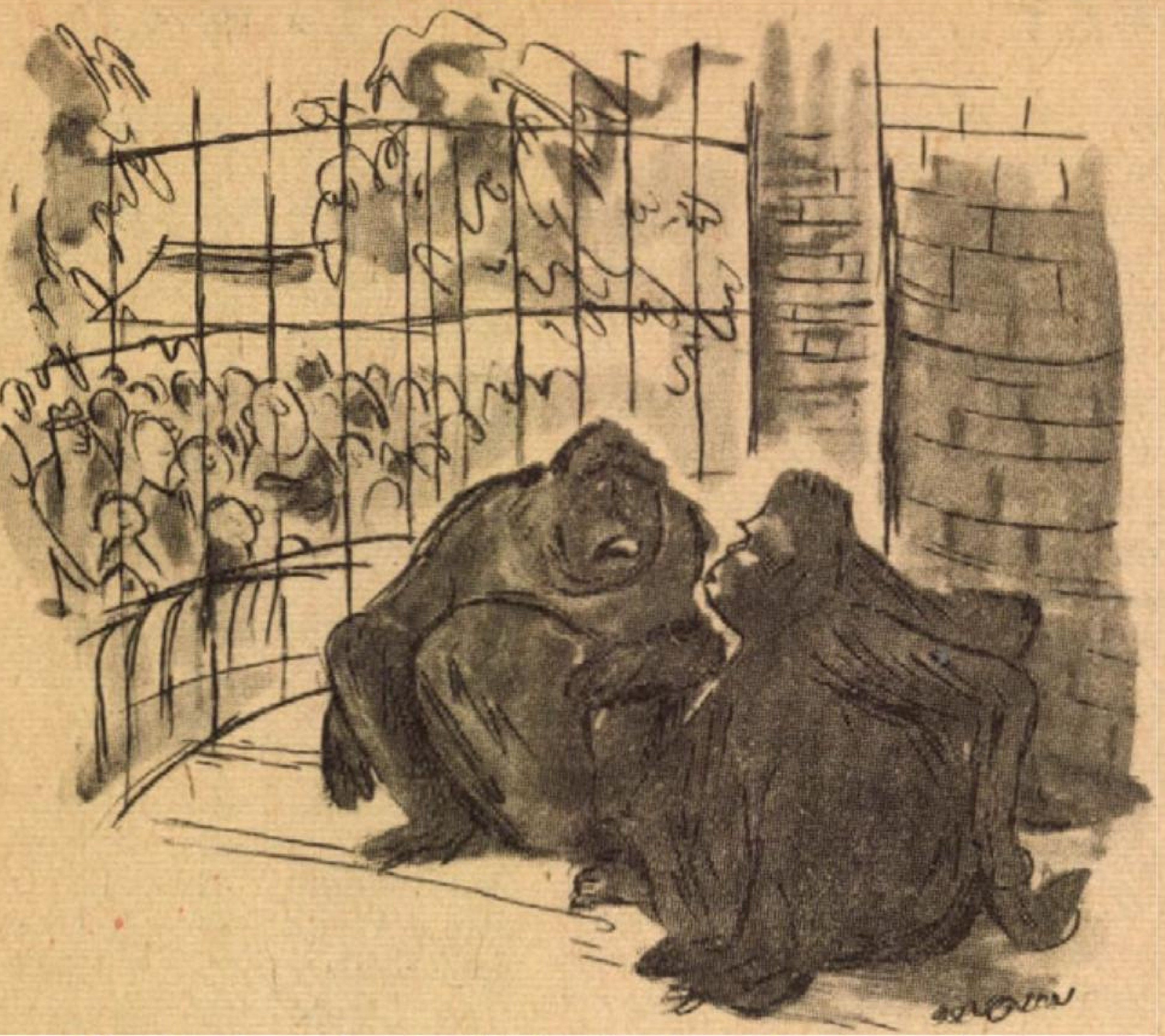

– Olyan sokat várnak tőlünk, és olyan keveset tudunk nyujtani . . .

(A „New Yorker"-ből)

HOGYAN VISELKEDIK EGY JÓL NEVELT GYEREK ?*

— Érted, kisfiam? Egy jólnevelt, illedelmes gyerek az idősebbnek nem vág az úton elébe, hogy ne tudjon továbbmenni, és ha beszél, akkor nem vág a szavába, hogy ne tudjon tovább beszélni, nem vág előtte grimaszt, de a háta mögött sem vág, egyszóval, egy jólnevelt gyerek semmit sem vág sehova, semmikor, sehogyan.

— Azután, ha ismerős jön veled szembe, előre köszönsz, nem várod, hogy az idősebb köszönjön neked, és kikerülöd, hogy ne legyél útjába, eszedbe sem jut, hogy ő kerüljön ki, és még kevésbé, hogy nekimenj és belerúgj az ismerős lábába, de azt akkor sem kell tenned, ha nem ismerős az illető. Hátulról sem illik beleszaladni, belerúgni, sarkára taposni, táskát belevágni és a kalapját leverni.

— A villamoson, buszon nem rohansz előre, . nem löksz félre senkit, nem taposol az emberek lábára és nem könyökölsz az oldalukba, hogy te foglalhasd el a még üresen levő helyet, olyan meggondolás alapján, hogy az idősebbek már többet ültek életükben, mint te. De ha netalántán ülnél, akkor nem válsz kifelé-néző szoborrá, nem válsz sükettë és nem válsz vakká, te, édes fiam, nem válsz semmivé, csak merő figyelemmé, és az idősebbnek azonnal átadod az ülőhelyed, mihelyst észreveszed, hogy neki már nem jutott.

— Amikor eszel, csendben teszed, nem szürcsölsz, nem csámcsogsz, nem krákogsz, nem zörögsz az evőeszközzel — egyszóval úgy eszel, mintha nem is ennél. A levest nem fújod, de nem fújod az orrodat sem, a velőscsontot nem szívod, a fogadat nem szívod, semmit sem szívsz, mert te, édes fiam, nem egy szivattyú vagy ott az asztalnál, hanem egy étkező vendég.

— És mindig azt mondod, hogy „pardon". Ha véletlenül összeütközöl valakivel, azt mondod: „pardon" Ha a kabátgombodba akad egy hálószatyor, azt mondod: „pardon". Ha a lábára lépsz valakinek, azt mondod: „pardon". Ha neked lépnek a lábadra, azt mondod: „pardon". Ha azt mondják neked: „pardon", azt mondod nekik: „pardon", mintha te lettél volna a hibás.

— Ha jól figyeltél, megtanulhattad, hogyan viselkedik egy jólnevelt, illedelmes gyerek. És ha nyitott szemmel jársz a világban, mire férfi leszel, azt is megtanulod, hogyan viselkedik egy felnőtt, mert az meglehetősen eltér attól, amit most elmondtam .

Kékvölgyi Vilmos

*** Néhány héttel ezelőtt hunyt el Kékvölgyi Vilmos, a Magyar Rádió szerkesztője, a tehetséges fiatal humorista.**

Szeánsz

Pusztai **Pál rajza**

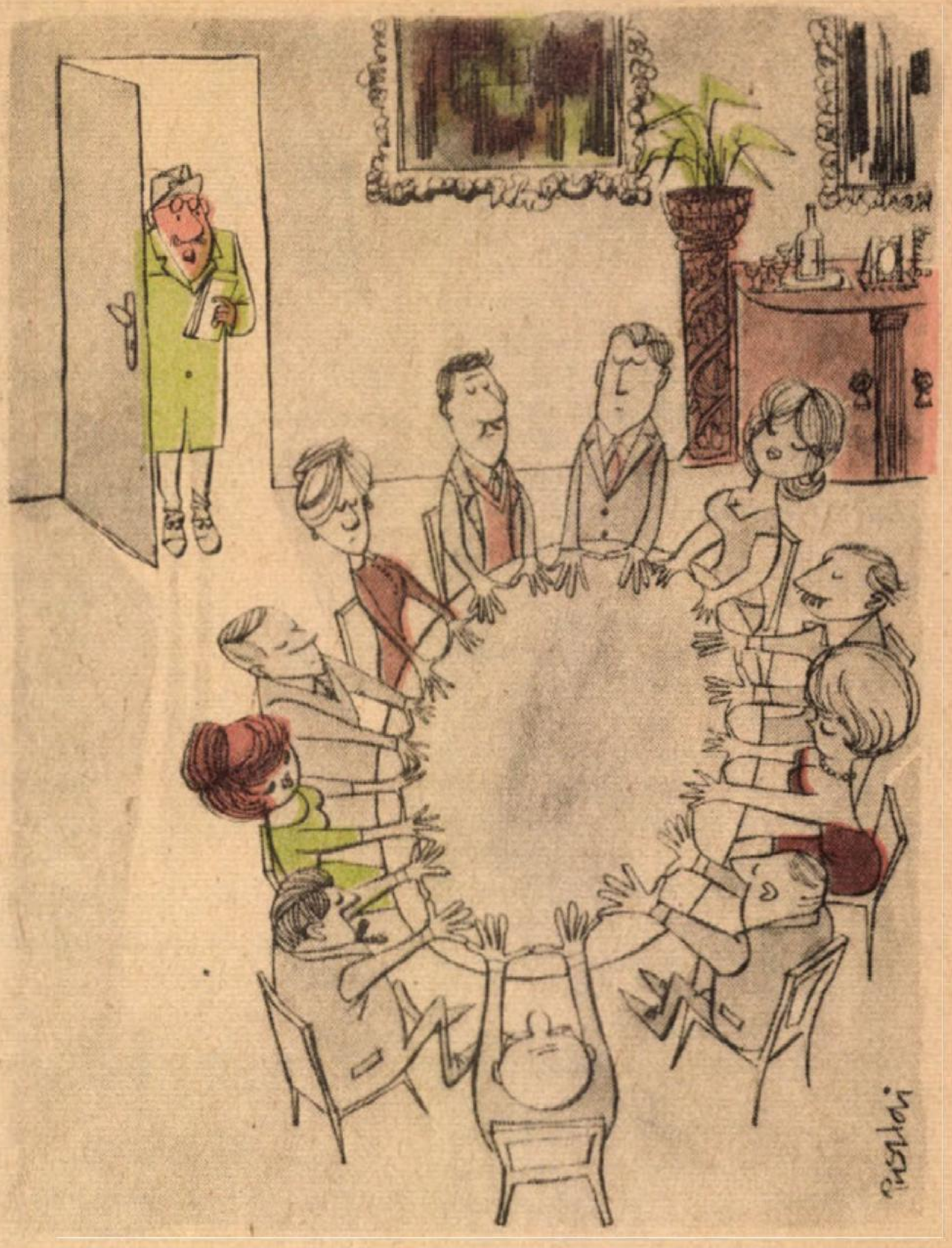

– Én kopogtam, kérem, a gázórát jöttem leolvasni . . .

Postagalamb

Kaján **Tibor rajza**

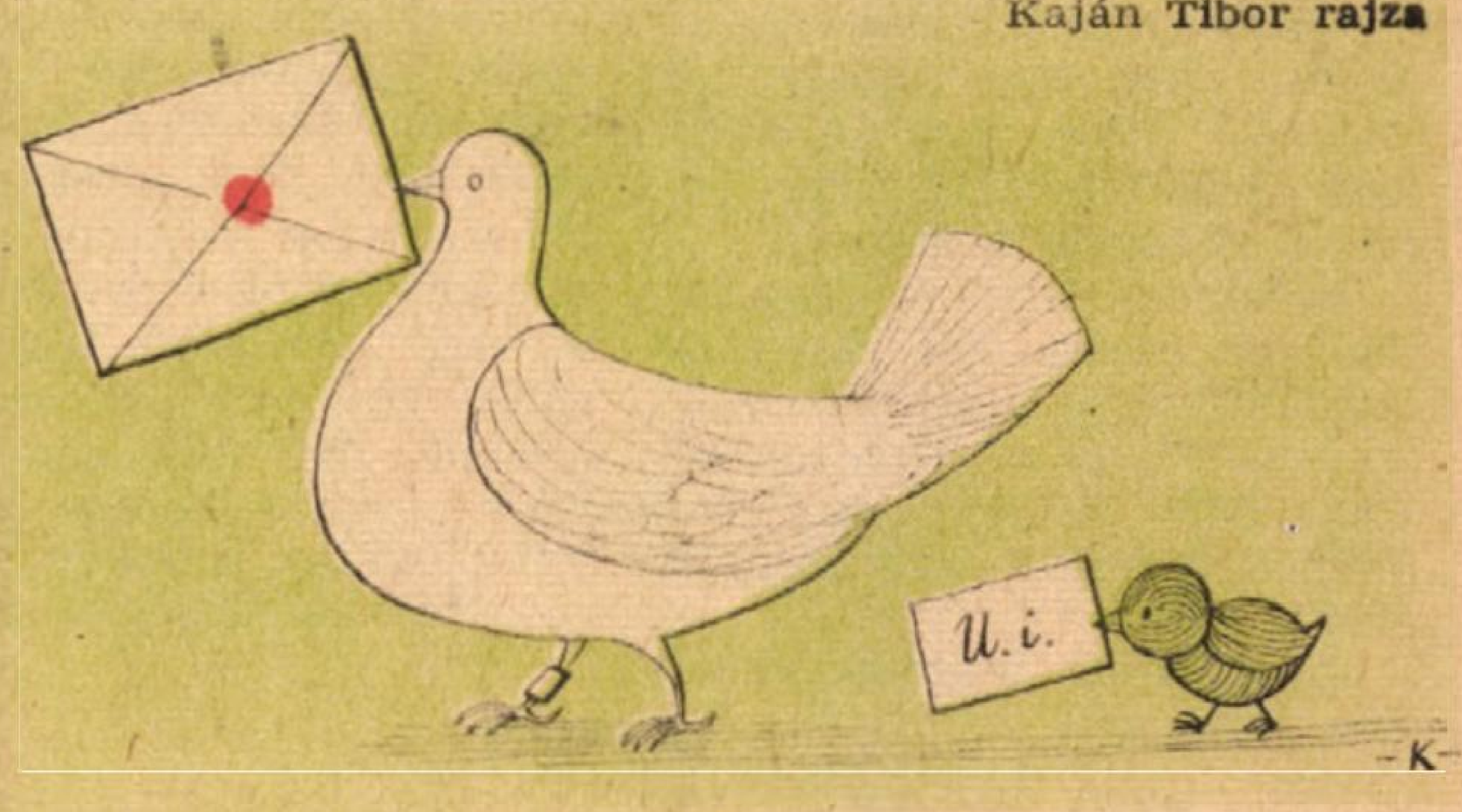

A fejlődés útja

Balázs-Piri Balázs **rajza**

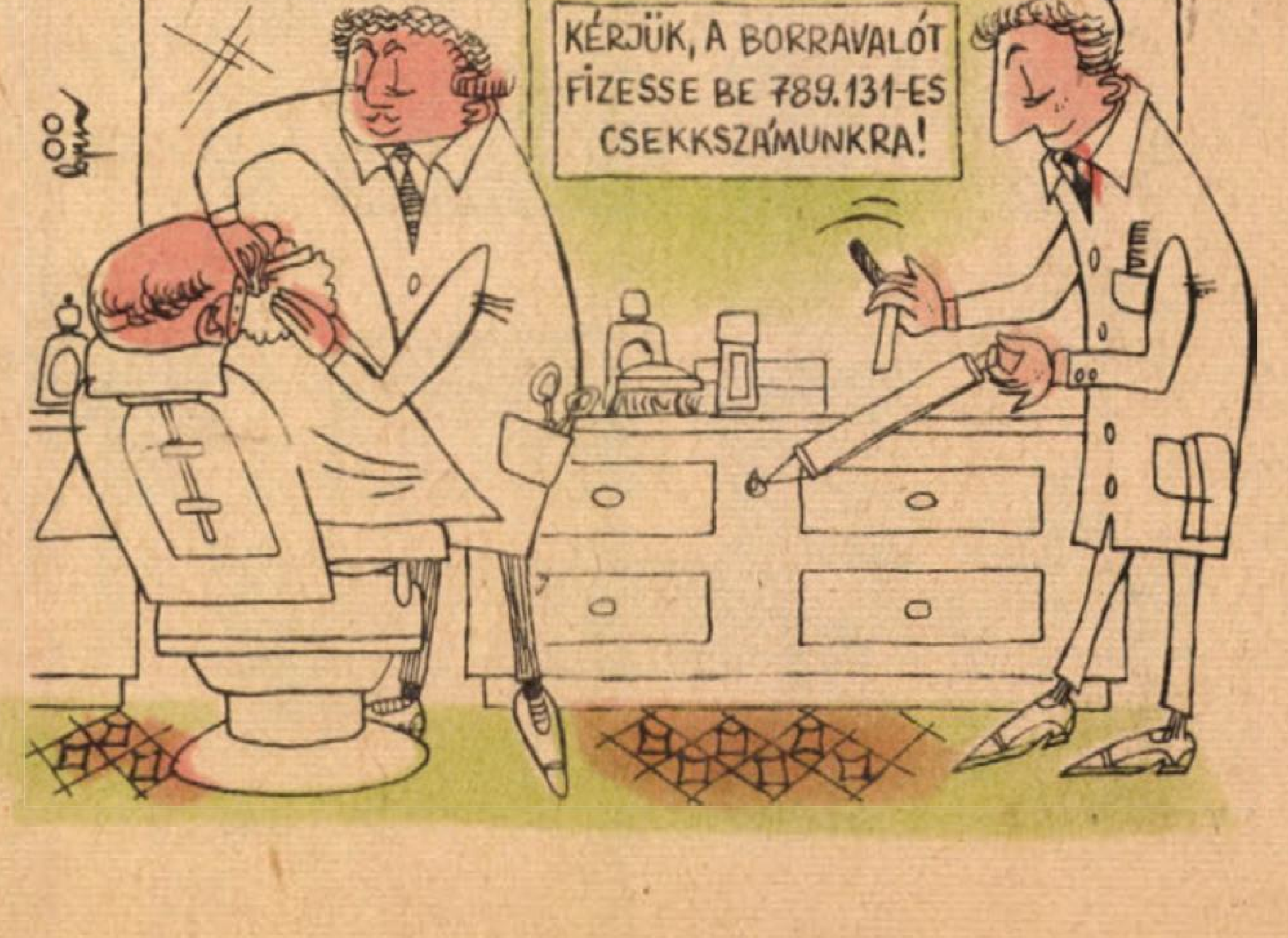
KÉRJÜK, A BORRAVALÓT FIZESSE BE 789.131-ES CSEKKSZÁMUNKRA!

NEMTÖRŐDÖMSÉG

Mindig bosszankodom az emberek nemtörődömségén, még akkor is, ha egészen kis dolgokról van szó.

Itt van például a hivatal folyosóján lógó plakát. Valami fontos eseményt hirdet, de nem lehet elolvasni, mert csak egyetlen rajzszeg tartja és a plakát egyik fele ráborul a másikra. Miért mennek el mellette a dolgozók százai, miért nem akad egy is közöttük, aki egy másik rajzszeggel feltűzi a plakátot?

A nemtörődömséget jelzik azok a dekorációk, amelyeket néha hónapokig a kirakatokban felejtenek. Ki nem látott még szeptember közepén az augusztus 20-i Alkotmány ünnepét hirdető színes plakátot? A május 1-i dekorációkból jónéhány helyen még júniusban is ott maradnak a díszes rajzok, fényképek.

A nemtörődömség egyik kiáltó példája a Margithíd budai hídfőjénél, a HÉV végállomásnál lévő villanyóra is. Félév óta két papírszalaggal van átragasztva, jelezve, hogy nem jár. Ezzel nyilván el is intéződött az ügy. Ott a ragasztószalag, minek kell törődni az óra javításával? Elvégre percnyi pontossággal induló szerelvényekről van szó! Minek óra egy vasútállomáson? Nem kell törődni vele, egyszer majd csak jut idő a megjavítására.

Miközben ezt végiggondoltam, ismét a hivatal lógó plakátja előtt mentem el. Besiettem a legközelebbi szobába, kértem egy rajzszöget és feltűztem a papírlapot.

Mégis csak vannak rendes emberek...

(—sti)

* * *

MOZI-ÜGY

Talán egy éve annak, hogy bevezették a mozikban; aki késik, csak a híradó után mehet be a nézőtérre, hogy ne zavarja a pontosan megjelent nézőket. Tapasztalatom szerint egyes filmszínházakban betartják ezt a helyes rendelkezést, másokban nem. Valahogy így képzelem, ha elkések, drukkolnom kell, hogy jókedve legyen a mozi vezetőjének. Ha menyasszonya még mindig forrón szereti őt, akkor beenged a híradó alatt. Ha fáj a feje és födémcsere van a házukban, akkor nem enged be, csak a szünetben. Ügyes dolog. **(g.)**

* * *

CSENDHÁBORÍTÁS

Késő este barátoméknál voltam látogatóban. Beléptem az ebédlőbe. Bömbölt a rádió, de készüléket sehol sem láttam. Barátom odaszólt a feleségének: „Zárd el a készüléket! Látod, hogy zavarja a vendéget”. Az asszony a falhoz vágott egy turistabakancsot, mire a szomszéd lakásban rádiózó csendháborítók elzárták a készüléket. Praktikus. Nem? **(sz)**

* * *

BETŰSOROZAT — *ráadással*

Az a betű beütősorozat, amelyről ezt a néhány zokszót elejtem, az üzemekben legyártott termékek *védjegyzésére szolgál* és 27 betűből áll. Az üzemek viszont a szerszámok védjegyezésére csak két-három betűt használnak: a gyár nevének kezdőbetűit. A mi üzemünknek például csak az „M” és az „Ü” betűre van szüksége... És most jön a bürokrácia! A Szerszám- és Kisgép Értékesítő Vállalat (Budapest, Bajcsy Zsilinszky út 43.) boltjában csak komplett, 27 darabból álló betűsort lehet vásárolni, ami annyit jelent, hogy 25 darab egyéb betűtípust feleslegesen veszünk meg. Gyakori eset, hogy az a két-három betű, amit az üzemek használnak, elformátlanodik, azok pótlására ismét be kell szerezni a 27 darabból álló teljes kollekciót. Így aztán gyűlnek a felesleges betűk a végtelenségig. Üzemünk már a nyolcadik sorozatnál tart, és vagy 200 darab felesleges betűt tárolunk. (1600 forintos kár!) Hogy mi célból, annak a jóságos bürokrácián kívül csak a Kisgép Értékesítő Vállalat a megmondhatója. Ha netán erre felelne, kérem, közölje azt is, mennyi kára származik ebből forintértékben, a népgazdaságnak.

Mert gondolom ez sem mellékes!

Köves Imre
Pécs
Kaposvári u. 15.

* * *

Gebines

Vértes György rajza

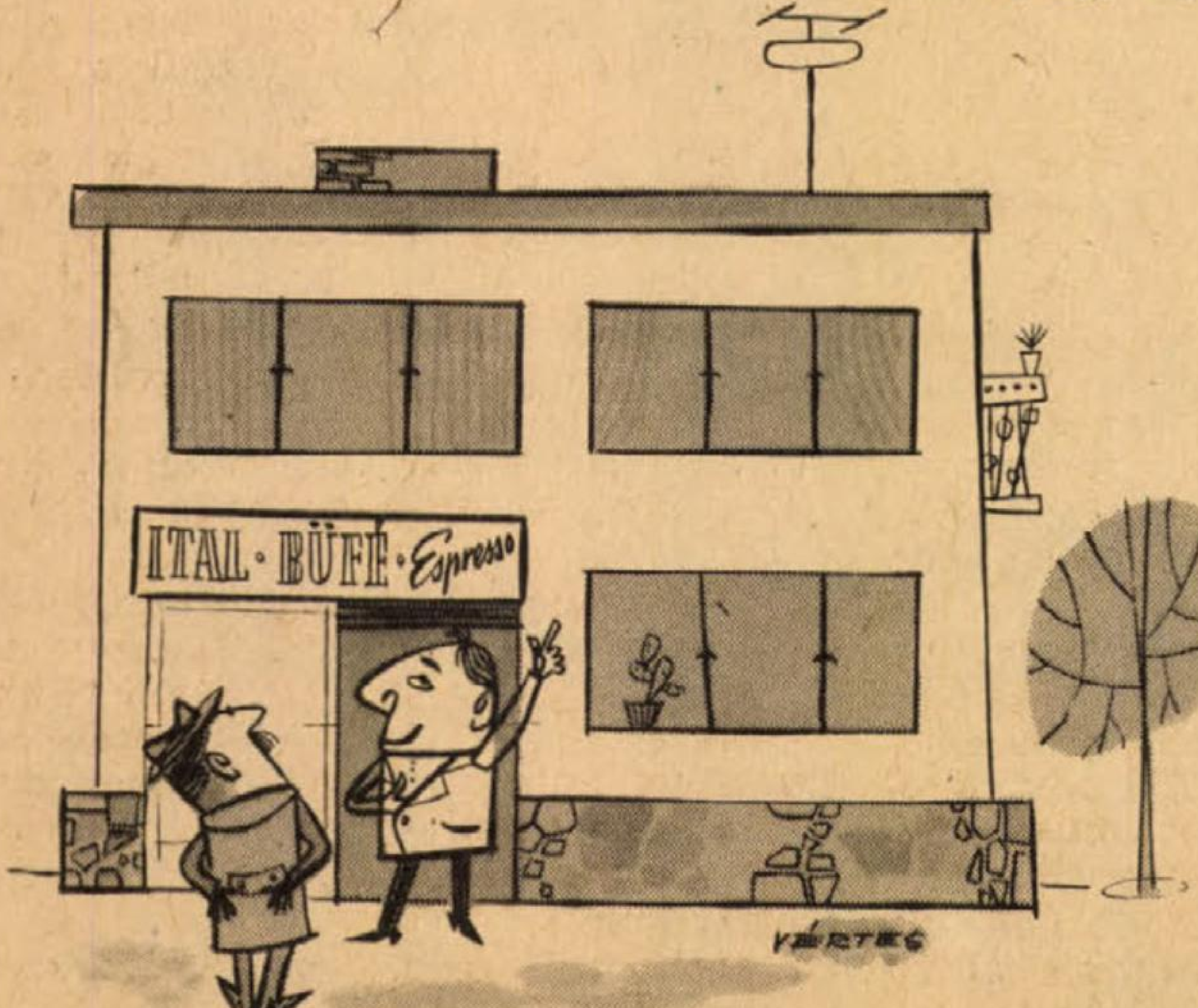

– Az üzlet nem az enyém, de a ház már igen...

Fekete leves

Annak idején Szulejmán, Achmed és Kara Musztafa honosították meg a kávét hazánkban, melyet a nép egy ideig fekete levesnek hívott. Mostanában Kera Vill pasa vezetett be egy sajátos újítást, a szimpla hivők őszinte bosszúságára.

A kávéfőzőkhöz szükséges gumikarika-betétek ugyanis nem passzolnak a készülékekbe. Többnyire nagyobbak a kelleténél.

Allah növessze hosszúra szakállát a készítőjének! Sőt, ha tőlem függne, én bizony a meóst sem utalnám be a Paradicsomba a szépséges hurikkal szórakozni; jó munkája jutalmául.

— th

ZAMAT

— Tessék mondani, van gépsonka?... — kockáztatom meg negyedszer is a kérdést makacsul. Nem adom fel a reményt, hogy a Közért-kisasszony mégiscsak odafigyel és válaszra méltat.

— Kérek szépen tíz dekát... — mondom —, ha lehetséges, soványat kérnék...

— A sonka akkor zamatos, ha a fele zsír, fele hús! — hangzik az öntudatos válasz.

Miközben hazafelé bandukolok a sonkás zsírral, a fenti logika törvénye szerint a következő gondolatok fordulnak meg elmémben:

Az autóbuszmegálló akkor zamatos, ha eltörlik.

A konfekcióruha akkor zamatos, ha divatjamúlt és ízléstelen.

Az alma akkor zamatos, ha rothadt.

A bolt akkor zamatos, ha átalakítás, tatarozás és áruátvétel miatt zárva van.

A sláger akkor zamatos, ha bárgyú.

A cipőkrémes és szardíniásdoboz akkor zamatos, ha nem lehet kinyitni.

A beszélgetés akkor zamatos, ha minduntalan az ember szavába vágnak.

A csomagolópapír akkor zamatos, ha már a csomagolásnál elszakad.

Az újság akkor zamatos, ha ugyanaz van benne, mint a többiben.

A nevelés akkor zamatos, ha a gyerek a szülőktől kapja karácsonyra a csuzlit.

A sortatarozás akkor zamatos, ha másfél évig állnak az állványok az épületen, anélkül, hogy hozzájuk nyúlna valaki.

A gyermekmese akkor zamatos, ha minél több kínzás, rablás és hasonló izgalom nyugtalanítja a gyerekeket.

A selejt akkor zamatos, ha minél több van belőle.

A vers akkor zamatos, ha nincs értelme.

...A vaskarika akkor zamatos, ha fából készül...

És így tovább, vissza a zsíros gépsonkáig!

F. K. K.

* * *

Az érdekeltek hozzászólnak

„Komámasszony, hol az apró?” című panasszal kapcsolatban a Mecsek cukrászda vezetőjét figyelmeztettük, hogy a jövőben megfelelő mennyiségű váltópénzről gondoskodjanak.

II. ker. Vendéglátóip. V.
Sárai József ig.

A békaember

Gerő Sándor rajza

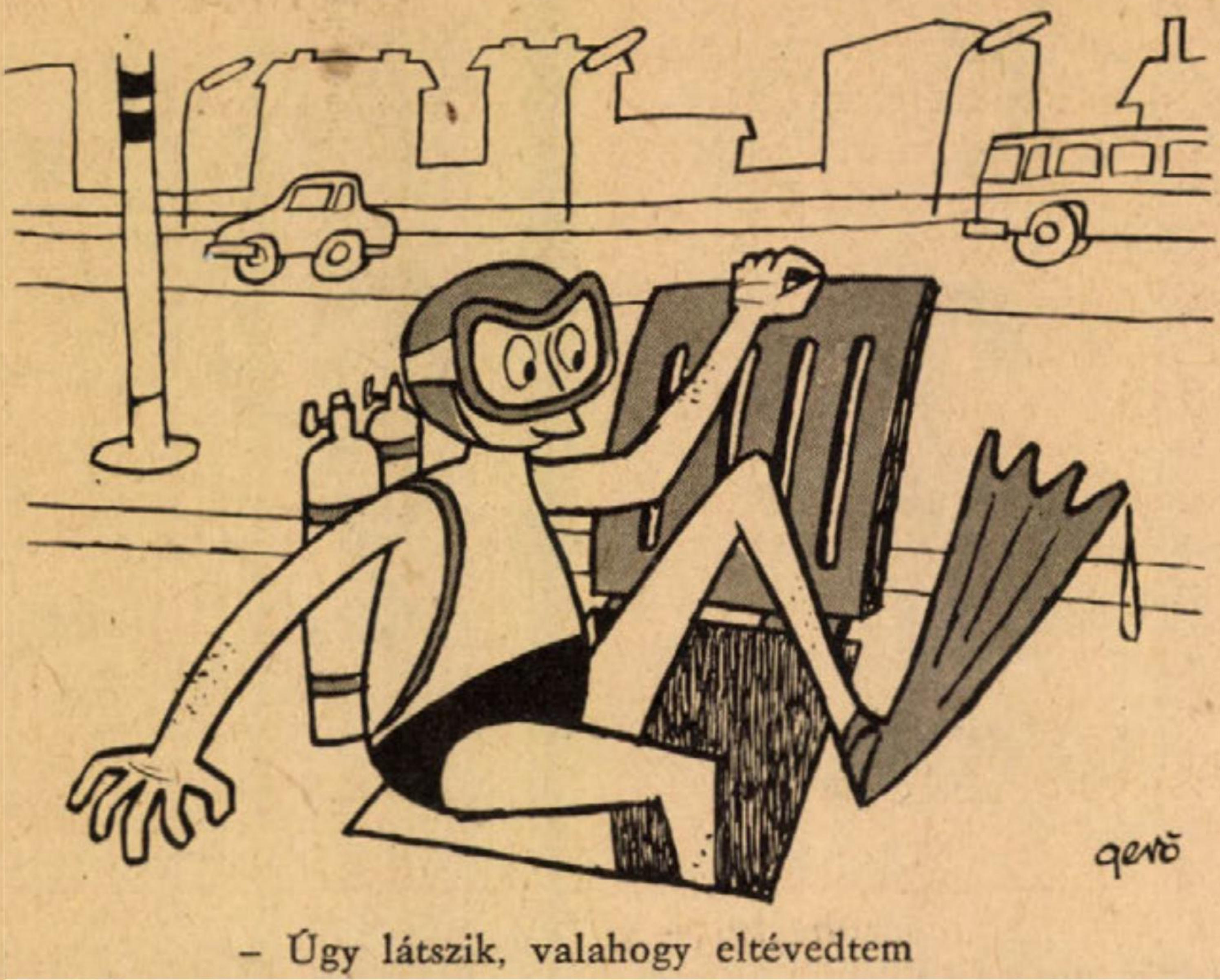

– Úgy látszik, valahogy eltévedtem

A tenyérjóslás nem vált be . . .

Toncz Tibor rajza

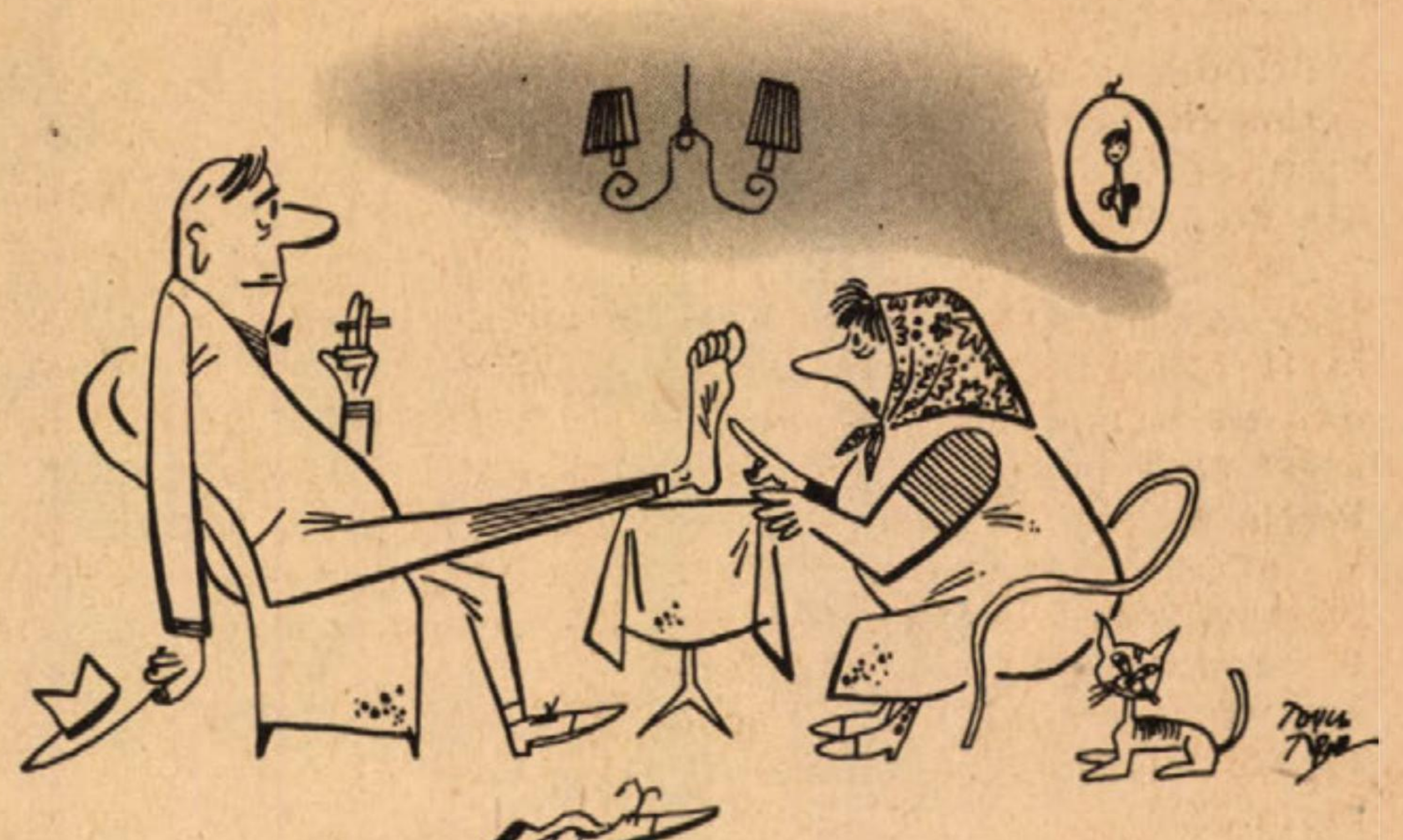

Hátha valaki nem ismeri

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Egy ötödik osztályú vendéglőbe betér valaki, és a csinos kiszolgálónőhöz így szól:

— Kérek egy rostélyost, és néhány kedves szót.

A leány odahajol a vendéghez, és nagyon kedvesen mondja:

— Ne rendeljen belőle . . .

*

Baranya az utcán beszélget Boronyával, mikor elmegy mellettük egy fiatalember.

— Látod ezt az embert? — mondja Boronya. — Ez a legnagyobb stréber Budapesten.

— Honnan tudod?

— Hallottam, hogy minden reggel, mikor bemegy a hivatalába, tüszszentőport szór a főnöke asztalára, hogy az tüsszentsen, és ő rámondhassa, hogy: egészségére!

Tükörkép

Ez az arc itt a tükörben
Rettentően ronda,
Ki ez? Tán a Kovácsházi?
Erdős vagy a Gonda?

Vagy ez a kép talán mégis
Az én arcom lenne?!
Tüstént kedves vonásokat
Fedezek fel benne.

G. Sz.

a példa

Régebben azt tartották a magyarról, hogy szalmaláng természetű. Belekap valamibe, fellángol, lelkesedik, majd rövid idő múlva alábbhagy a lelkesedése, a láng egyre kisebb lesz, és végül kialszik.

Bevallom, nekem is ez volt a bajom. Fejemhez is vágták jó néhányszor. Nagy lelkesedéssel belekezdtem valamibe, aztán, ha valami nem úgy ment, ahogy elgondoltam, hamar elkedvetlenedtem, és egyik percről a másikra meguntam a dolgot.

Azért írtam mindezt múlt időben, mert most már más a helyzet. Megváltoztam. S mindezt a Petőfi Színháznak köszönhetem, pontosabban a musical comedynek. Ez úton fejezem ki legőszintébb köszönetemet.

Ha ugyanis rámtör a csüggedés, akkor mindig a musical comedyre gondolok és a Petőfi Színházra, és azt mondom magamnak:

— Végy példát erről a színházról! Ez a színház hosszú idő óta kísérletezik a musical comedy meghonosításával. Hosszú idő óta, pénzt, időt, fáradságot nem kímélve kísérleteznek a magyar, a speciálisan magyar musical comedyvel. Te már rég abbahagytad volna a dolgot. Te már rég azt mondtad volna: kell ez nekünk tulajdonképpen? Vagy azt, hogy: á, úgysem lesz belőle semmi!... Neked már rég elment volna a kedved... Végy példát erről a színházról!

Ha ezt a szót hallom: musical comedy, könnybelábad a szemem. Most mondja valaki, hogy a magyar szalmaláng természetű. Nem igaz. Itt a példa előttünk. Én csak rágondolok a musical comedyre, és máris elmúlik szívemről a csüggedés.

— Végy példát erről a színházról! — mondom magamnak a kishitűség perceiben. — Sokan vannak, akik gúnyos megjegyzéseket tesznek a musical comedyről. Sokan vannak a kétkedők, akik azt mondják: nincs jövője ennek a műfajnak. Te is már rég azt mondtad volna: érdemes erre pénzt áldozni? Vagy azt, hogy: minek ez az egész izé, abba kéne hagyni... Végy példát erről a színházról!

Ha ezt a szót hallom: musical comedy, átforrósodik a szívem, és a lelkesedésem lángja ismét lobogni kezd. Ha ezt a szót hallom: musical comedy, eltűnnek a kételyeim, akaratom megacélozódik, és optimistán nézek a jövőbe. Nekem ez a szó azt jelenti: hősi akarat.

Az esztéták vitatkoznak a műfajról, a kritikusok bírálnak, és a közönségnek hol tetszenek a bemutatott darabok, hol nem tetszenek, hol nagyon nem tetszenek. S nem veszik észre, hogy itt tulajdonképpen nem is a musical comedy a fontos. Ha az idén nem sikerül kikísérletezni, majd sikerül jövőre. Ha nem sikerül jövőre, sikerül öt év múlva, vagy ötven év múlva, vagy száz év múlva. Mindegy. Itt az a fontos és az a lényeges, hogy mindenki lássa: már nem szalmaláng természetű a magyar. Ha egyszer elkezd valamit, akkor véghez is viszi. Kerül, amibe kerül, még akkor is, és annak ellenére is.

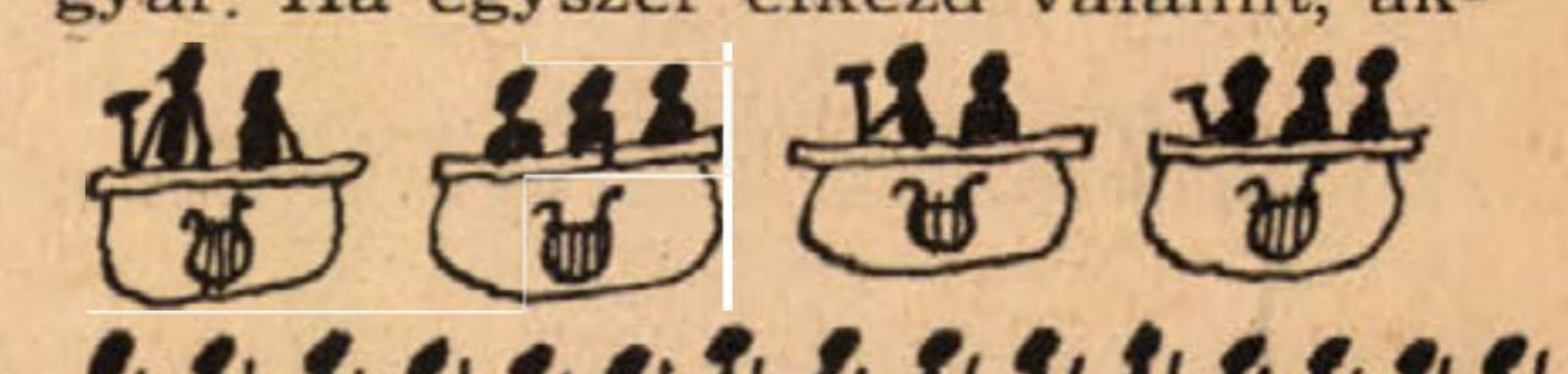

Ha én lennék a minisztérium, diákelőadásokat szerveznék. Hadd lássa a tanulóifjúság, hogy tudunk küzdeni, és milyen nagy erőfeszítéseket teszünk annak érdekében, hogy nekünk is legyen speciálisan magyar, magyar földből sarjadzott musical comedynk.

Gyönyörű példa ez. Mégegyszer köszönöm.

Mikes György

Fej, vagy írás?

Sajdik Ferenc rajza

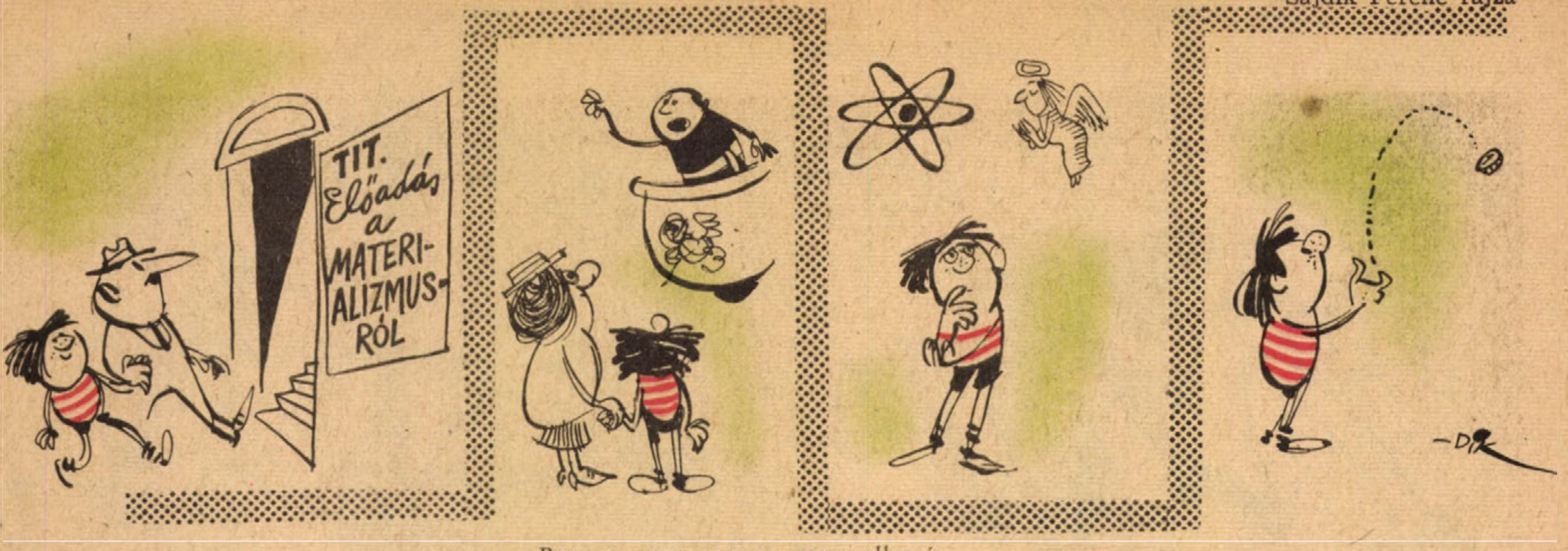

Rosszra vezet a papa-mama ellentét

A. REMEZOV: A kitartó barát

Pjotr Vasziljevics emberemlekezet óta nem volt a fővárosban. Egy kis, távoli és csendes városban élt. Az állása sem volt valami fényes — Egy fafeldolgozó üzemben számkukaci minőségben dolgozott. A területi központon túl (azt is csak egy évben egyszer) nem vezényelték soha. Kicsi kora óta az üdültetéssel sem kényeztették el. Mivel pedig az üzemük krónikusan elfelejtette teljesíteni a tervét, nem vett részt az országos kiállításokon, minek következtében nem küldhettek kirándulókat Moszkvába tapasztalatcsere ürügyén.

Ámde egyszer hivatalosféle ügyben egy ember utazott a városkába egyenesen Moszkvából. A helybeli teaházban Pjotr Vasziljevics véletlenül egy asztalhoz ült vele. Szóba elegyedtek: „Mi újság Moszkvában?” „Megvolnánk csendesen!” „Úristen, de régen voltam ott.” Szó szót követett, hamar találtak közös ismerőst, akivel Pjotr Vasziljevics egy padban ült az iskolában.

— Iván Matvejevics egy nagy áruházban dolgozik — mondta a vendég. — A háztartási felszerelések osztályának a vezetője.

— Nocsak, a Vanyka — tapsikolt Vasziljevics —. ő a vezető! Méghozzá a háztartási felszerelések osztályán. Ki hitte volna? Ejha!

Pjotr Vasziljevics ettől a naptól kezdve teljesen elvesztette lelke nyugalmát: szabadságot kért, fogta a bőröndjét és elrepült Moszkvába.

A pályaudvarról egyenesen az áruházba igyekezett, a barátjához. Ott tudta meg, hogy a barátja beteg.

— Szívbéli barátom ő nekem — mondta a fiatal elárusítónőnek, lelkendezve a boldogságtól, hogy íme, meglelte gyerekkori jó pajtását. — Rohanok egyenesen a lakására. Tudom, tárt karokkal fogad majd. Mondja csak, drágám, mi a címe?

Az új, tágas lakásban barátjának immár felnőtt lánya fogadta.

— Fáradjon be, kérem. Apa a kórházban fekszik. Egy kis baj van a szívével. Igaz, most már lábadozik, de azért nem engednek be hozzá senkit, csak anyut.

Pjotr Vasziljevics gyorsan elbúcsúzott és a kórházba ment. A főorvos nem látta indokoltnak a látogatást, s határozottan megtiltotta, hogy bemenjen a kórterembe.

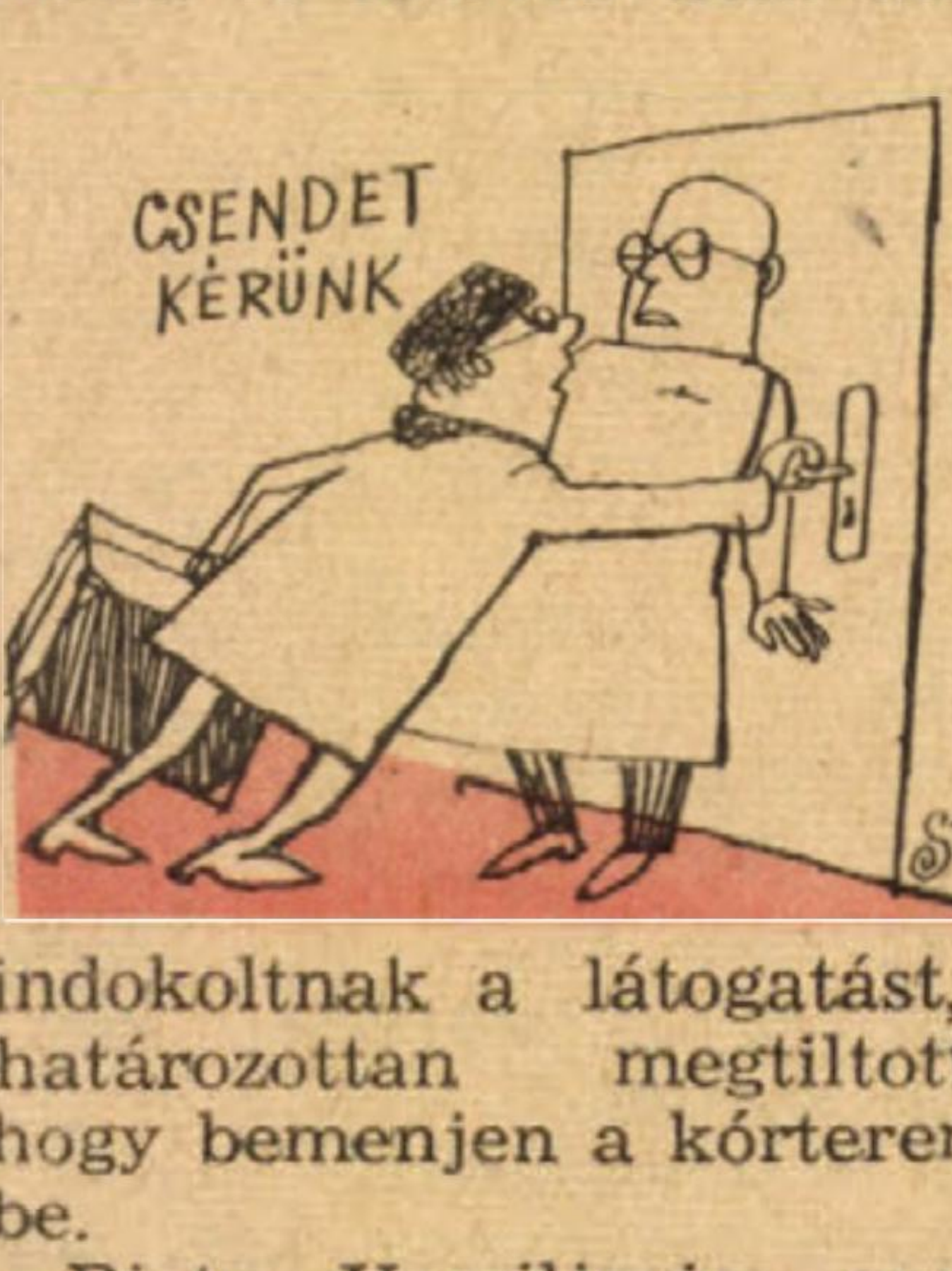

Pjotr Vasziljevics azonban nem tette le a fegyvert. Feltárcsázta a városi tanácsot, az egészségügyi minisztériumot, azután a jóég tudja, miért, az egyházügyi hivatalt, végül pedig minket hívott fel, a Krokodil szerkesztőségét.

Egyesekkel dühösen beszélt, másokkal hízelgően, bocsánatkérően, újfent másokkal meggyőző érvekkel.

— Egy kis emberi megértésért könyörgöm. Tegyék lehetővé, hogy eljussak a barátomhoz! Roppant fontos dologról van szó! Az én Vanyka pajtásom ma osztályvezető. Úristen! A szív még akkor sem lehet kőből, ha a tulajdonosának több telefonkészülék csilingel az asztalán. — Pjotr Vasziljevics hamarosan megkapta a látogatási engedélyt — de másnapra. Mert már ugyancsak késő estére járt az idő.

De Pjotr Vasziljevics nem tudott várni másnapig. Újra elment a kórházhoz, kifürkészte, melyik emeleten fekszik a barátja, és latolgatni kezdte a dolgot... A fák nem értek fel az ablakpárkányig, viszont az esőcsatorna vidám, tatarozáselőtti állapotban leledzett. Ezért Pjotr Vasziljevics az egyetlen helyes eljárás mellett döntött: megostromolni a bejárat előtt őrködő ügyeletes nénikét.

Az öregasszony néhány perc múlva együttérzően bólogatott („Kéreg nőtt a mai emberek szívére. Nem úgy van ma, mint a mi időnkben volt...”) és felvezette Pjotr Vasziljevicset a harmadik emeletre.

— De csak egy percre — figyelmeztette az asszony. Csendesen! Nehogy meghallja az ügyeletes orvos.

De Pjotr Vasziljevics már a fellegekben járt. Úgy vonult végig a folyosón, mint aki megnyerte a lottón a főnyereményt. A zsámolyok és fikuszok szinte úgy suhantak el mellette, mint a kuglipályán a tekegolyók.

Belökte a jelzett betegszoba-ajtót, belehuppant a székbe és szaggatott, ámde örömtől lihegő hangon suttogta:

— Vanyuska! Nézd csak, ki jött hozzád. Én vagyok az, Petyka! Csak pár perc időnk van. Ezért a legfontosabbat mondom el. *Ha barátom vagy, szerezz nekem egy legújabb márkájú hűtőszekrényt.* Tudod, egész életemben erről álmodoztam. A feleségem is. A háztartási osztályon dolgozol. Mit szólsz hozzá? Széna vagy szalma?

A beteg a látogató felé fordult és Pjotr Vasziljevics rögtön látta, hogy nem a barátja, hanem egy idegen fiatalember fekszik az ágyban. Sírva botorkált le a lépcsőn, és így motyogta panaszát: „Ványka, Ványka, ezt nem hittem volna rólad!...”

Fordította: Pogonyi Antal

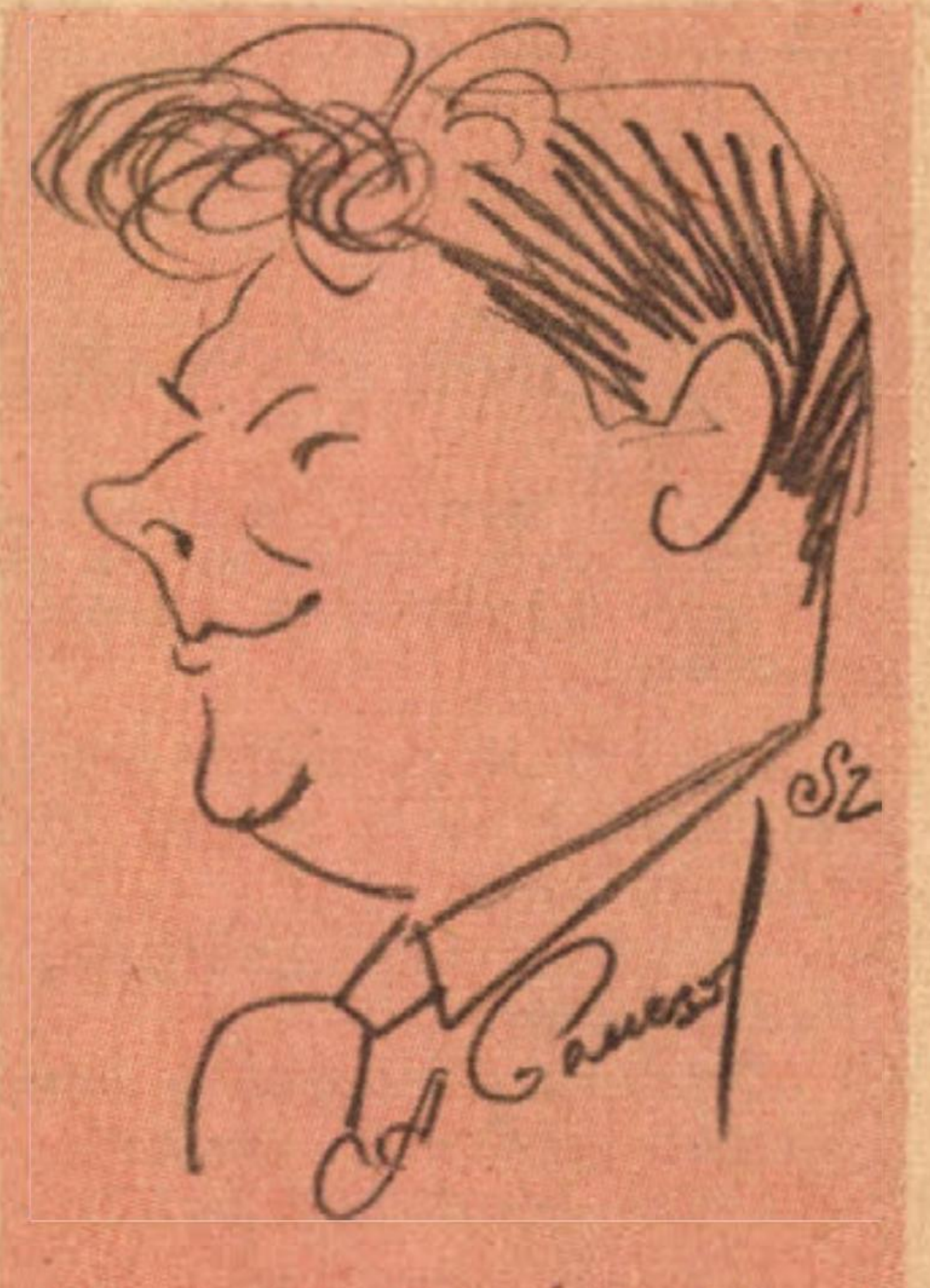

Alexandr Remezov író, a moszkvai Krokodil főmunkatársa, kedves vendégünk.

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. ▬ 62.0459 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány u. 3.
Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850.